SERIA MITOLOGICA

MITOLOGIA

NORDICĂ

editura enciclopedică

ISBN 973-45-0035-X

MITOLOGIA NORDICĂ

Coperta Seriei: John Mara

Lucrarea este editată cu sprijinul lui **SVENSKA INSTITUTET** din **STOCKHOLM**

© EDITURA ENCICLOPEDICĂ
ISBN 973-45-0035-X

Colecţia „ORIZONTURI SPIRITUALE“
Seria MITOLOGICA

MITOLOGIA NORDICĂ

MITURI ŞI LEGENDE

Povestite de
Elena-Maria Morogan

Ilustrate de
Constantin Mara

Editura Enciclopedică
Bucureşti, 1992

LEGENDA ÎNCEPUTULUI

Mai întîi a fost Ginnungagap. Nu se mai ştie astăzi exact ce înseamnă acest vechi cuvînt nordic, dar legenda spune că Ginnungagap era prăpastia deschisă, abisul fără sfîrşit, dinainte a tot ce a fost, este şi va fi — aici se puteau afla miliarde de lumi şi încă ar mai fi fost loc; aici nu era apă, nu era iarbă, nu era grăunte de nisip ori piatră; nu era lumină, nu era întuneric, nu era sunet şi nu era tăcere. Ginnungagap nu avea formă, dar nu era gol — nu cuprindea nimic şi în el se afla totul.

Deci, aşa a fost.

Dar cum totul se preschimbă, golul acela nemaivăzut a început şi el, încet-încet, să devină, să fie ceva.

Se zice că la început s-au aflat acolo două lumi opuse: una dintre ele se numea Muspellheim — acest nume înseamnă „Casa Distrugătorilor Lumii" — şi era lumea focului. Aici nu puteau trăi făpturi obişnuite, pentru că văpăile mistuiau totul. Chiar zeii se fereau să se apropie de aceste tărîmuri. Şi totuşi, aici locuiau nişte făpturi înspăimîntătoare, cu părul de flăcări şi

trupul de lavă, Uriaşii Focului. Cel mai îngrozitor dintre ei, uriaşul Surt, este acela care va sta de pază cu sabia lui de foc pînă în ultima zi, Ragnarök; atunci se va năpusti el asupra lumii şi, dacă forţele Răului vor învinge, sabia lui va aprinde şi nimici universul.

Cealaltă lume era Nifellheim şi era întru totul opusă. Aici domnea frigul, gerul cumplit — gheţuri nesfîrşite se întindeau şi ceaţa învăluia totul. În mijlocul ţinutului se afla un vîrtej uriaş, Hergelmer, din care au luat naştere toate fluviile lumii; acestea nu aveau apă în albia lor, ci blocuri uriaşe de gheaţă care luau diferite forme — unul dintre ele, de pildă, purta doar arme, securi şi săgeţi ori lăncii şi scuturi de gheaţă.

Tot în Nifellheim se afla un izvor, Elivâgor.

De aici ţîşneau mereu, cu bubuituri năprasnice, gheţari colţuroşi care se prăbuşeau apoi de la mare înălţime, sfărîmîndu-se în cioburi uriaşe — iar peste întreg ţinutul sufla un crivăţ nesfîrşit şi totul era doar zăpadă şi sloiuri de gheaţă.

Mai trebuie spus că din acest izvor mustea uneori, bolborosind, o spumă otrăvitoare, care de îndată îngheţa în sloiuri negre, întru totul deosebite de celelalte.

De la o vreme, gura izvorului a început să încremenească, năpădită de sloiuri, şi peste tot ţinutul Nifellheimului s-a aşternut tăcerea, în vreme ce lumea cealaltă, a focului, Muspellheim, continua să ardă şi să trosnească în scînteieri uriaşe şi în nesfîrşite coloane de aburi aprinşi.

Ori, cîndva, după o vreme neştiută, între cele două ţinuturi opuse şi neîmpăcate s-a ivit un fel de ţinut de graniţă, în care focul şi gheaţa s-au contopit şi s-au transformat în ceva cu totul nou şi nemaivăzut, în viaţă. Căci gheţarii au început să alunece şi cînd

gheaţa s-a întîlnit cu focul s-a iscat mai întîi o bubuitură îngrozitoare. Apoi sloiurile negre au fost trezite la viaţă de foc şi au prins să se întruchipeze într-o făptură imensă. Aceasta avea înfăţişarea unui om şi curînd a început, abia simţit, să se mişte.

Amestecul acela de gheaţă, spumă otrăvită şi foc a luat forma unei feţe întunecate, a unui tors uriaş şi, în fine, au apărut pulpele grele, încă încremenite în tină. Acesta era Ymer, Uriaşul Haosului şi din el aveau să se nască Uriaşii de Gheaţă.

În Nifellheim se afla gheaţă neagră, otrăvită, dar se afla şi gheaţă curată şi din amestecul acesteia cu focul din Muspellheim s-a născut o vacă uriaşă — pîntecele ei se rotunjea ca o cupolă, iar picioarele ei erau ca nişte gigantice coloane; din uger au început să ţîşnească patru izvoare de lapte — cu care s-a hrănit uriaşul Ymer. Ea s-a numit Audhulma, ceea ce înseamnă „Bătrîna Vacă". Audhulma a voit să pască şi atunci s-a apucat să lingă uriaşele blocuri de gheaţă din care, încetul cu încetul, au început să se desluşească forme. Astfel, în prima zi, Audhulma a lins pînă a apărut părul unui om, a doua zi s-a arătat de sub limba ei chipul întreg, iar a treia zi s-a întruchipat făptura întreagă. Această fiinţă s-a numit Bure şi a fost o făptură minunată, un zeu puternic şi frumos. Fiul său s-a numit Bur şi acesta a luat de soţie pe Bestla, iar din căsătoria lor s-au născut trei fii, Oden, Vile şi Ve — cei trei zei din care avea să se tragă tot neamul zeilor, stăpîni şi paznici ai Lumii.

Audhulma a continuat să scoată la lumină făpturi — străbuni ai uriaşilor şi ai zeilor — lingînd blocurile de gheaţă; şi cum acolo se aflau amestecate otravă şi gheaţă curată, unele făpturi au fost bune, altele au fost rele. Curînd, între ele avea să se stîrnească o luptă cu atît mai cumplită, cu cît forţa lor era mai năprasnică.

CREAREA LUMII

Uriaşii de Gheaţă erau o rasă întunecată şi crîncenă şi de cîte ori fiii lui Ymer se întîlneau cu fiii lui Bur izbucnea zarvă şi harţă. În cele din urmă, Oden şi fraţii lui, după o luptă cumplită, l-au ucis pe bătrînul Ymer. Cînd acesta, hăcuit, a căzut, din trupul lui a ţîşnit atîta sînge încît în valul acela îngrozitor au pierit înecaţi toţi uriaşii, în afară de cel mai tînăr dintre ei, Bergelmer.

Şi astfel avea să supravieţuiască neamul cel crunt al uriaşilor.

Oden, Vile şi Ve au ciopîrţit giganticul cadavru şi sîngele a curs din răni, aşa încît a format mări şi fluvii — şi toate, oceane, rîuri, cascade şi pîrîuri, toate provin din sîngele uriaşului Ymer.

Iar fiii lui Bur au luat fiecare bucată din trupul mort şi au frămîntat-o, ca şi cum ar fi fost argilă moale. Au făurit astfel dealuri, cîmpii, albiile rîurilor, fundul lacurilor şi al mărilor. Şi pe măsură ce aruncau ici şi colo formele acelea goale, ele se umpleau cu sînge, astfel că au luat curînd naştere oceanele şi fluviile. Iar oasele uriaşului, mărunţite, au închipuit stîncile şi munţii. Din dinţi s-a conturat coasta mării,

albicioasă şi arsă, din păr s-au întruchipat pădurile şi hăţişurile. Din măduva oaselor a apărut neamul piticilor.

Acum lumea era făurită, dar ea nu avea cer.

Oden şi Vile şi Ve şi-au strîns puterile la un loc şi au ridicat ţeasta uriaşului, astfel încît ea a devenit o cupolă deasupra pămîntului. Iar pentru ca s-o sprijine şi s-o ţină veşnic acolo sus, au fost chemaţi patru pitici — Norr, Söder, Öster şi Väster (Nord, Sud, Est şi Vest) — şi astfel ţin ei lumea pe umeri, din cele patru colţuri ale ei.

Apoi Oden a voit să creeze vîntul — pentru aceasta un uriaş, fiu al lui Bergelmer, sub înfăţişarea unui vultur, stă la marginea lumii şi bate necontenit din aripi; şi după cum este bătaia aripilor, mai puternică ori mai domoală, tot aşa sînt vînturile care suflă asupra lumii.

Fiii lui Bur au luat apoi creierul lui Ymer şi l-au aruncat în tării, formînd astfel norii.

Totul era gata acum, dar nimic nu se putea zări, căci era beznă adîncă şi noapte nesfîrşită.

Atunci, cei trei zei au prins scîntei din focul nestins al Muspellheimului şi le-au aruncat pe boltă, menindu-le fiecăreia rostul: unele să stea nemişcate pe cer, altele să-şi aibă mersul stabilit, după conturul unor fiare ori figuri uriaşe — ca astfel să fie marcat mersul anului — deşi încă nu exista nici soarele, nici luna, iar ziua nu se deosebea de noapte.

Apoi, Oden, Vile şi Ve au hotărît ca o regiune întinsă, mărginită de mare, să le fie dată uriaşilor — şi acest loc a fost numit Jotunheim, Casa Uriaşilor. Iar la urmă au împrejmuit o parte din lume cu imensele sprîncene ale lui Ymer, care pe loc s-au transformat în stînci inaccesibile. Această regiune a fost numită Midgård (Ţinutul de Mijloc) şi avea să fie locuită de oameni.

NOAPTEA ŞI ZIUA; SOARELE ŞI LUNA

Printre uriaşii care locuiau în Jotunheim trăia şi Nör; el avea o fiică frumoasă, care se numea Natt (Noaptea). Aceasta avea pielea închisă la culoare şi ochii ca amurgul şi obişnuia să-şi împodobească pletele cu scîntei strălucitoare. Ea era nespus de frumoasă, dar nu putea fi credincioasă în dragoste — astfel încît a avut, rînd pe rînd, trei bărbaţi. Cu primul a născut un fiu, numit Rymd (Spaţiul) — acesta era o făptură misterioasă, care nu se arăta aproape nimănui; se spune că doar atunci cînd te afli singur, în noaptea senină, sub bolta străbătută de stele căzătoare, atunci doar Rymd se apropie de tine şi tăcut se sprijină o clipă de umărul tău.

Cu cel de al doilea soţ — despre care se spune că ar fi fost însuşi Oden — a avut o fiică frumoasă, care s-a numit Jord (Pămînt).

Cel de al treilea soţ al frumoasei Natt a fost Delling (Zori de Zi). El era de neam zeiesc şi numele arată că era frumos şi luminos. Fiul lor, Dag (Zi), îi semăna leit, era bălai şi cu pielea obrazului strălucitoare.

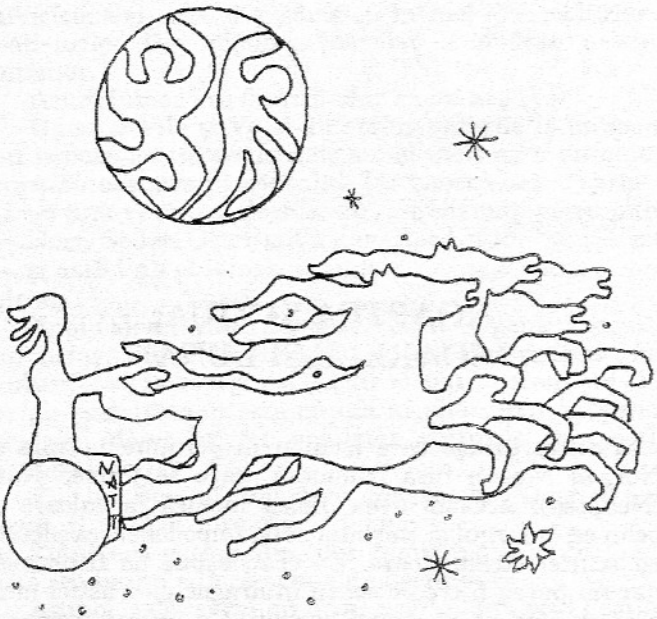

Natt şi copiii ei au primit însărcinarea de a dirija mersul atît de complicat al aştrilor. Natt şi Dag au cîte un car tras de cai şi fiecare călătoreşte în jurul pămîntului, unul după altul; mai întîi porneşte Natt — calul ei înaintaş se numeşte Rimfaxe, iar spuma care-i cade din gura strînsă de zăbală se poate vedea în zori pe iarbă, şi noi, muritorii, o numim rouă. În spatele ei galopează Dag, iar calul lui înaintaş se numeşte Skinfaxe — coama lui luminoasă, precum şi pletele lui Dag umplu de strălucire bolta cerului.

Despre Soare şi Lună se zice că sînt soră (Sol) şi frate (Mån) şi că au fost aleşi să lumineze cerul. Mån este ajutat de doi copii, pe care acesta i-a furat într-o

noapte, cînd fuseseră trimişi de tatăl lor să aducă apă de la un izvor. În nopţile senine, cu lună plină, ei pot fi văzuţi; lumea îi numeşte „copiii din lună" şi ei cunosc meşteşugul de a face luna să fie mai mare sau mai mică.

Despre Sol şi Mân se mai spune că sînt urmăriţi de doi vîrcolaci îngrozitori, care au înfăţişarea unor lupi sîngeroşi; ei au fost aruncaţi de forţele răului pe urma Soarelui şi a Lunii, pe care îi vînează neîncetat. Soarele şi Luna nu se pot ascunde nicăieri, nu au nici o clipă de răgaz — ei trebuie să alerge pînă la sfîrşitul timpului.

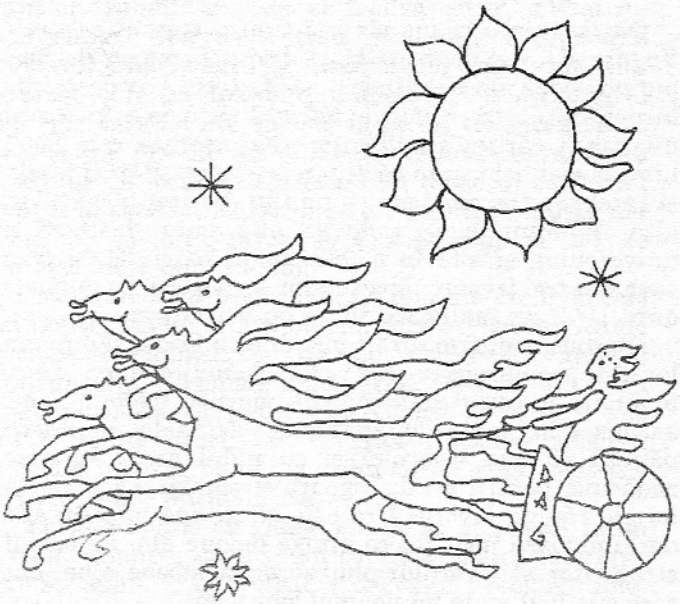

YGGDRASIL, ARBORELE LUMII

Nu se poate spune cînd şi cum a crescut arborele Yggdrasil — el doar există şi deşi noi, muritorii, nu-l putem vedea, fără el nimic nu ar fi, totul s-ar destrăma în nefiinţă. Între ramurile lui, atît de uriaşe încît nici nu pot fi zărite, se află temeinic aşezate cele nouă lumi. Legendele spun că arborele Yggdrasil ar fi frasin şi că el are trei rădăcini — una în Asgård, ţara zeilor, alta în Jotunheim, unde se află gura deschisă a universului, şi alta în Nifellheim. Rădăcinile îşi trag seva din trei izvoare. Izvorul din Asgård îşi are numele după Urd, cea mai mare dintre surorile Norne.

Nornele sînt trei surori înrudite cu Luna, şi puterea lor este nemărginită. Ele stau ghemuite lîngă izvor, învăluite în ceţuri ca-n şaluri fumurii şi feţele lor sînt ascunse în faldurile umbrelor. Nornele amestecă pămînt cu apa izvorului şi cu mîlul acela stropesc rădăcina, pentru a-i da vigoare şi pentru a îndepărta forţele răului. Izvorul Urd este sfînt, apa lui este atît de luminoasă încît tot ce atinge devine alb. Pe ochiul strălucitor al izvorului plutesc două lebede albe, din care şi-a luat viaţă tot neamul lebedelor.

Iar despre surorile Norne şi rosturile lor misterioase se va vorbi mai departe.

Cea de a doua rădăcină se află, după cum am mai spus, în Jotunheim. Aici clocoteşte izvorul lui Mimer — numit aşa după zeul Mimer care, în urma unor întîmplări cumplite, a fost ucis. El era deosebit de înţelept, iar Oden, pentru ca înţelepciunea lui să nu se piardă, a oblojit grumazul retezat cu buruieni magice şi l-a adus aici, lîngă izvorul care îi poartă numele. Capul lui Mimer cuprinde toată ştiinţa lumii, căci gura lui soarbe zilnic din apa izvorului — izvor al cunoaşterii. Oden vine uneori aici şi vorbeşte cu capul lui Mimer şi îi cere sfaturi.

Jos, în Nifellheim, în ţinutul umbrelor şi al ceţurilor, se află cel de al treilea izvor, sălbaticul Hvergelmer. Cea de a treia rădăcină a copacului Yggdrasil este neagră şi mucedă din cauza aburilor puturoşi care se înalţă din apele clocite. Balaurul Nidhögg, care îşi are sălaşul în izvor, tot încearcă să sară şi să prindă între fălcile veninoase rădăcina copacului. Şi locul acesta este plin de şerpi care stau proptiţi în cozile solzoase şi se tot întind să muşte din rădăcină, să otrăvească seva copacului şi tot ce locuieşte între ramurile lui.

Tocmai în vîrful copacului, pe una din crengile cele mai înalte, stă un vultur bătrîn, care are ciocul atît de lat că pe el şi-a făcut cuib un uliu. Vulturul şi balaurul Nidhögg sînt duşmani neîmpăcaţi, deşi ei nu s-au văzut niciodată. Şi se urăsc atît, încît îşi aruncă cele mai cumplite ocări, iar veveriţa Ratatosk aleargă neîncetat între coroana copacului şi rădăcină, pentru a purta mesajele duşmănoase.

Legenda spune că Oden a vrut să cunoască taina runelor, semnele magice din care s-a născut mai apoi arta scrisului. Dar pentru a dezvălui această taină,

care dă celui care o stăpînește putere nemăsurată, a trebuit să treacă printr-o încercare neînchipuit de grea.

El s-a cățărat pînă aproape de vîrful copacului și acolo a petrecut o frînghie groasă pe după una din crengi, făcînd un laț. Apoi și-a străpuns trupul cu propria sa lance și s-a lăsat să cadă, cu grumazul prins în laț. Și așa spînzura el deasupra abisului, cu sîngele șiroind din rana care îl durea cumplit și mistuit de fierbințeală și de sete. După trei zile, rana a început să se vindece, dar atunci a început să-l chinuie foamea.

După nouă zile și nouă nopți, cînd puterile îl părăsiseră cu totul, a auzit un cîntec și cînd a privit într-acolo a văzut două femei care îngînau descîntece, în vreme ce încrustau pe bucăți rupte din scoarța copacului runele magice.

Și zeul, cu voce răgușită, a început să le îngîne cîntecul.

Erau nouă descîntece care puteau ajuta împotriva a de două ori nouă primejdii și necazuri: unul era împotriva tristeții, altul împotriva rănilor, unul împotriva săgeții și altul împotriva funiei strînse; cu cel de al cincilea puteai opri sulița în zbor și cu al șaselea puteai meni moartea dușmanului; al șaptelea stingea focul, al optulea îndepărta primejdia, al nouălea potolea furtuna pe mare; cu al zecelea puteai doborî vrăjitoarea în zbor și cu al unsprezecelea făceai ca prietenul să fie de neînvins în luptă. Al doisprezecelea descîntec putea învia pe cel mort prin spînzurare și al treisprezecelea menea fericire noului născut; al paisprezecelea alunga uriașii și al cincisprezecelea era cîntecul răsăritului de soare; al șaisprezecelea fura inima fetelor și al șaptesprezecelea dobîndea dragostea femeilor coapte; dar al optsprezecelea era cel mai puternic dintre toate și pe acesta Oden nu l-a dezvăluit nimănui.

Cînd zeul a cîntat cel de al optsprezecelea descîntec, săgeata a ieşit din rană, funia s-a dezlegat din jurul grumazului şi Oden s-a prăbuşit. Crengile i-au încetinit însă căderea şi el a putut apuca din zbor bucăţile de scoarţă pe care erau săpate cele nouă rune esenţiale.

Astfel a dobîndit el înţelepciune şi putere, spre folosul zeilor şi al oamenilor.

Oden a condus glorios în Asgård, ţara zeilor, pe care el şi fiii lui au construit-o deasupra norilor.

Aici se aflau palate şi clădiri neînchipuit de mîndre.

Cea dintîi dintre ele era Gladsheim, cea mai frumoasă zidire care a fost înălţată vreodată; aici se aflau douăsprezece tronuri de aur şi cel mai înalt dintre ele era cel al lui Oden. Nu trebuie uitat atelierul uriaş, unde se aflau toate cele necesare împodobirii nenumăratelor palate şi fierăria unde s-au făurit mai întîi ciocanul, nicovala şi cleştele şi unde se făceau podoabe, mai ales din aur — căci cu aur s-au împodobit toate palatele şi de aceea vremea de atunci s-a numit vîrsta de aur.

În mijlocul Asgârdului se întindeau surîzătoarele cîmpii Ida şi dealurile şi văile din jur erau pline de palate minunate.

În partea cea mai îndepărtată se întindea, peste cer, Bifrost, cel care mai era numit şi „Drumul tremurător", şi căruia noi, oamenii, îi spunem curcubeu. Acesta este podul pe care zeii l-au construit între Asgârd şi Midgârd, drumul între pămînt şi cer. Este neînchipuit de trainic, deşi pare atît de diafan încît l-ai crede doar aer sclipind în culori minunate; peste el trec zeii, cînd se duc la sfat lîngă izvorul Urd; doar Tor trebuie să coboare din carul lui şi să treacă cu piciorul, căci tunetele şi fulgerele care îi însoţesc carul ar putea strica minunatul balans al podului.

PRIMII OAMENI

Într-o dimineaţă, pe vremea cînd întreaga zidire a lumii abia se terminase, se plimbau cei trei fraţi — Oden, Vile şi Ve — pe malul mării. Totul era proaspăt şi strălucitor, aerul era îmbălsămat de miresme, iar valurile lunecau tăcute pe nisip — lumea era nouă, sclipitoare şi pustie. Şi se spune că, tot rătăcind ei pe ţărmul pustiu, atenţia zeilor a fost atrasă de două siluete care păreau să zacă pe nisipul ud; s-au apropiat curioşi, dar au văzut că nu erau decît două trunchiuri aduse de valuri.

Oden şi-a privit fraţii care se aplecaseră peste buştenii aceia — umbrele lor se mişcau şi se contopeau cu lemnele moarte, astfel încît acestea păreau să aibă viaţă.

Atunci zeul a îngenunchiat şi a suflat asupra unuia dintre buşteni, iar lemnul — era un trunchi de ulm — începu, încetul cu încetul, să se mişte şi să se transforme, pînă deveni un trup de femeie.

Oden suflă şi asupra celuilalt trunchi — era un frasin — şi lemnul prinse viaţă, întruchipînd de data aceasta un bărbat.

Amîndoi erau frumoşi, dar ochii lor nu aveau lumină; zăceau pe nisip, fără să se poată ridica.

Era rîndul celorlalţi doi zei: Vile se aplecă asupra femeii şi îi dărui simţuri şi gîndire, iar bărbatului îi dărui putere, judecată şi simţire.

Darul lui Ve fu vorbirea.

Iar Oden îl numi pe bărbat Ask (frasin), iar pe femeie Embla (ulm), după numele copacilor din care fuseseră creaţi.

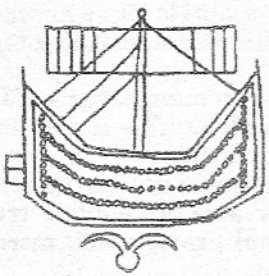

VÎRSTA DE AUR

În dimineaţa lumii, cînd totul era nou şi proaspăt, fiecare zi era ca şi cea dintîi, lipsită de griji şi plină de noroc, soarele urca şi cobora pe cerul fără nori. Noaptea strălucea plină de stele, iar cînd luna răsărea învăluia totul într-o lumină dulce ca laptele.

În vremea aceea şi zeii şi oamenii dormeau fără griji, căci nu exista nici trecut, nici viitor, doar un veşnic astăzi.

Timpul exista, desigur, dar zeii nu-l cunoşteau încă.

Oden era tatăl, Frigg era mama, iar ceilalţi formau o singură familie fericită.

Cînd priveau în oglinzile lor de aur, zeii vedeau acelaşi chip senin ca în ajun şi aşa rămîneau în eternitate, căci ei cunoşteau secretul tinereţii veşnice. Acest secret stătea într-un fruct magic — mărul vrăjit, pe care îl îngrijea zeiţa cu părul de culoarea inului, Idun. Ea păstra fructele fermecate într-o cutie frumos împodobită şi în fiecare dimineaţă le oferea zeilor cîte un măr şi din carnea lui parfumată îşi trăgeau ei seva şi vigoarea tinereţii.

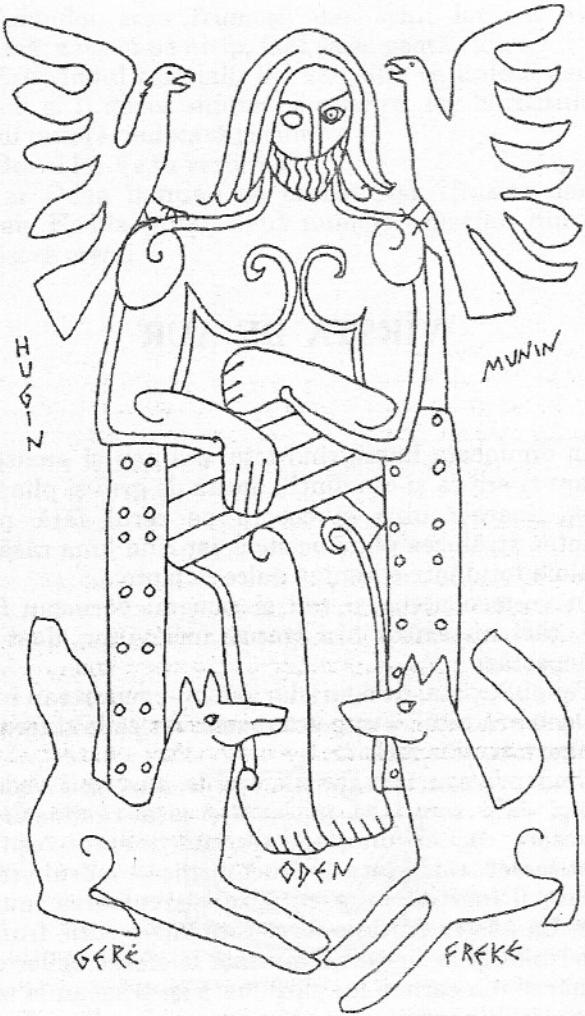
HUGIN
MUNIN
ODEN
GERÉ
FREKE

Aşadar, în vremea aceea fericită, Asgård cel bogat în flori se întindea sub adierea blîndă a unei primăveri nesfîrşite. Poienile, unde păşteau turme de oi împovărate de lînă moale şi vaci roşcate ca arama, îşi păstrau mereu iarba umedă şi verde. Printre copaci zburdau căprioare cu blana bălţată de pete aurii.

Păsările cîntau necontenit şi vîntul suspina în frunziş. Pretutindeni se auzea murmurul izvoarelor şi totul se oglindea în apa albastră a lacurilor.

Da, aşa era atunci, în fericita vîrstă de aur, şi toţi erau tineri şi fericiţi şi lipsiţi de griji.

Doar Oden tatăl nu era nici fericit, nici fără grijă, căci el cunoştea ce avea să se întîmple şi ştia că datoria lui era să vegheze. Pentru aceasta îşi construise pe cea mai înaltă culme a Asgårdului un foişor, unde nimeni altul nu se cuvenea să intre.

Iar în cea mai de sus încăpere se afla un jilţ; de aici putea părintele zeilor privi toate cele nouă lumi, care se întindeau de la Asgård pînă la ţinutul morţii, Hel, aflat între rădăcinile copacului Yggdrasil.

Printre aceste lumi se afla ţara zeilor Vani, văile luminii, văile întunericului, ţara oamenilor, ţara piticilor sau a alvilor, a uriaşilor munţilor, a uriaşilor de gheaţă şi a uriaşilor focului, Muspellheim.

Vanii, un neam înrudit cu zeii, locuiau în propriul lor cer, Vanaheim.

Văile luminii se întindeau nu departe de Asgård, în vreme ce văile întunericului erau la graniţa Nifellheimului, ţinutul gheţii veşnice.

Piticii îşi adăpostiseră casele şi vestitele lor ateliere prin grotele şi peşterile de sub pămînt.

Iar despre celelalte ţinuturi, misterioase şi bîntuite de forţele răului, precum şi despre groaznicul Hel se va vorbi altă dată.

Oden le cunoştea pe toate.

De aceea stătea el îngîndurat pe tronul său din cetatea aerului, Hlidskjalf.

El privea atent la toate şi putea vedea şi putea înţelege tot ce se întîmpla. De o parte şi de alta a tronului şedeau doi lupi împlînziţi — Gere şi Freke — iar pe umerii zeului stăteau doi corbi, Hugin şi Mumin (Gîndul şi Amintirea). Pe aceştia îi trimitea Oden, în fiecare dimineaţă, să zboare prin cele nouă lumi, să iscodească; Hugin şi Mumin stăteau pe umerii zeului şi-i şopteau toate tainele — de aceea Oden este numit şi „Zeul cu corbi".

Uneori Oden însuşi pornea la drum şi atunci se transforma într-un bătrîn, cu un ochi beteag, dar cu celălalt atît de arzător, încît orice făptură asupra căreia îşi aţintea zeul privirea încremenea, nemaiputînd să se mişte din loc.

El purta pe cap o pălărie cu boruri mari şi se învăluia într-o mantie albastră, veche şi peticită.

Nu erau plăcute aceste călătorii, dar zeul trebuia să le facă, pentru că el cunoştea viitorul şi astfel se pregătea el pentru cumplita zi care avea să vină, Ragnarök.

DESPRE ZEI ŞI ZEIŢE

Frigg era soţia lui Oden şi mamă a zeilor. Părinţii ei au fost Fjorg-Ynn şi Fjorgyn, cuplu de zei ai roadelor pămîntului. Ea îşi avea locuinţa în palatul Fensalar, plin de lumină şi strălucire. Aici şedea zeiţa, înconjurată de slujitoare, şi degetele ei sprintene răsuceau fără încetare firul de in din vîrtelniţa împodobită cu pietre preţioase, din care ţesea mai apoi norii de vară. Frigg îşi purta părul împletit în două cozi lungi, tot atît de luminoase ca firul pe care îl torcea. Faţa ei era frumoasă, dar ochii de culoarea cerului erau trişti, căci Frigg cunoştea toată jalea care avea să urmeze.

Oden şi Frigg au avut mai mulţi copii.

Cel mai vîrstnic fiu al lor se numea Tor. Acest zeu, cu părul şi barba roşcată, era foarte puternic şi avea o fire bună, numai că întotdeauna mai întîi acţiona şi abia pe urmă se gîndea, ceea ce l-a pus adesea în cele mai încurcate situaţii. Tor era foarte iubit de oamenii din Midgård. Cînd trecea pe cer, bubuind în carul lui tras de doi ţapi uriaşi, Tanngnjost şi Tanngrisne, cînd tunetele şi fulgerele roţilor sfîşiau bolta şi cînd îşi

THOR FIVL LUI ODEN

agita ciocanul de foc, oamenii rîdeau, spunînd că vor avea recoltă bogată. Iar cînd aripile furtunii brăzdau cerul, ei ştiau că zeul este la vînătoare de troli sau se luptă cu uriaşii. De aceea îl numeau Paznicul sau Vînătorul de troli.

În afară de vestitul său ciocan Mjölner, Tor mai avea un brîu fermecat — cea mai scumpă podoabă a sa, căci cine se încingea cu el îşi dubla şi îşi tripla puterile. Cea de-a treia comoară a zeului era o pereche de mănuşi de fier, fără de care n-ar fi putut ţine ciocanul înroşit sau n-ar fi putut să-l prindă, cînd se întorcea, ca un bumerang, după ce lovise duşmanul. Palatul său se numea Bilskirner; acesta avea cinci mii opt sute patruzeci de camere şi era cea mai mare zidire pe care oamenii au cunoscut-o vreodată. Aici locuia Tor cu frumoasa lui soţie Sif, al cărei păr lung era din aur curat.

Sif era zeiţa ogoarelor şi pletele ei străluceau ca holda coaptă.

Se mai zice că aici masa era totdeauna întinsă, încărcată cu bucate şi băuturi, iar Tor era cunoscut ca mare iubitor de mîncare — doar el a mîncat o dată un bou întreg şi a băut trei butoaie de mied la o singură masă!

Viaţa era aici foarte plăcută, dar zeul se plictisea lesne şi pleca în căutare de troli (făpturi monstruoase, cu coadă şi păr, locuind în grotele munţilor sau în păduri), cu care să se războiască, ori după cine ştie ce aventuri minunate.

Cel de al doilea fiu al lui Oden şi al zeiţei Frigg se numea Balder. Acesta era cel mai frumos dintre zei, atît de gingaş, cu pielea atît de fină şi părul atît de palid încît lumina părea să treacă prin el... Era bun şi drept şi toţi îl iubeau, iar el, la rîndul lui, îi iubea pe toţi — tot ce se afla pe lume, mic sau mare, frumos ori

urît. Castelul lui se afla în Breidablick şi aici locuia el, împreună cu soţia sa, Nanna.

Höder, cel de al treilea frate, era orb. Orbirea lui avea să aducă mare nenorocire în Asgård — dar pe atunci el nu cunoştea ce avea să se întîmple şi trăia fericit. Deşi nu putea vedea frumuseţile firii, găsea nenumărate alte pricini de încîntare: razele dulci ale soarelui, nenumăratele glasuri ale vieţuitoarelor, toate îl bucurau peste măsură.

Cel de al patrulea fiu era Tyr, un zeu viteaz între viteji. Se spune că marii războinici îşi încrustau pe scuturi runa lui şi-i strigau numele cînd porneau la luptă. El nu avea soţie şi locuia cu plăcere în cort, ca un luptător.

Din mulţimea de zei care se aflau în Asgård, vor fi pomeniţi aici o parte, aleşi după însemnătatea lor.

Astfel, Heimdall, numit şi Zeul Alb, locuia şi el acolo — dar nu este clar de unde venise. Se ştie că nu era fiul lui Oden şi există o legendă despre nouă surori care au născut împreună, într-un chip misterios, un prunc — şi acesta ar fi Heimdall.

El îşi avea locuinţa la marginea Asgårdului, aproape de podul Bifrost. Aici stătea el de veghe, pîndind atacul uriaşilor. Heimdall avea însuşiri deosebite — putea să doarmă ca păsările, cu ochii deschişi, iar urechile lui puteau să audă cum creşte iarba. La brîu purta un corn uriaş, Gjallar, al cărui sunet putea fi auzit în toate cele nouă lumi, pînă în cele mai îndepărtate unghere.

Se spunea că zeul va sufla în corn o singură dată, atunci cînd va sosi cumplita zi Ragnarök, pentru a chema pe zei şi pe toţi cei care stau de partea lor împotriva forţelor răului.

Şi un alt zeu, Vidar, se pregătea necontenit pentru ultima luptă.

El era un zeu tăcut, foarte puternic, aproape la fel de puternic ca Tor. Vidar avea un pantof magic, care se numea „Cel cu talpa groasă". Se spune că pentru acest pantof nemaivăzut se strîng toate bucăţile de talpă şi de piele care cad de la toţi cizmarii din lume. Cînd va începe cea din urmă bătălie, Vidar va încălţa pantoful vrăjit — cu el va izbi în piept duşmanii...

În acele zile ale primei întemeieri nu se aflau încă în Asgård toţi zeii.

Astfel, nu venise încă Njord, zeul mărilor, şi nici fiica lui, Freja, zeiţa fructelor. Ei ţineau de neamul Vanilor şi locuiau încă în lumea lor.

Iar Vale, fiul lui Oden, nu se născuse încă.

În schimb, locuia aici Brage, soţul zeiţei Idun, vestit pentru darul lui de a făuri stihuri minunate, căruia îi plăcea miedul şi tovărăşia pînă la ore tîrzii; pe acesta muritorii îl socotesc străbun al tuturor poeţilor.

Şi tot aici se mai afla încă misteriosul Mimer, al cărui cap avea să devină izvorul întregii cunoaşteri; pe atunci mai trăia în pace şi îi plăcea mult să facă bijuterii minunate pe care le dăruia zeiţelor. Iar printre acestea se cuvine a fi amintite, pe lîngă cele ce au fost deja numite, Gerd, atît de frumoasă încît legenda spune că atunci cînd închidea uşa de la casă, uşa plîngea după ea; Skade, zeiţa schiurilor şi a vînătorii — aceasta a locuit mai întîi în ţinuturile gheţurilor şi ale fiordurilor, abia pe urmă a venit în Asgård...

Şi mai locuia aici un zeu... ori mai curînd... da, este greu de spus cine era şi de unde venea... Era cunoscut sub multe nume şi îşi schimba cu uşurinţă înfăţişarea, cu atîta repeziciune că nici zeii nu-şi dădeau seama... Acesta era Loke, tatăl minciunii şi părintele dezbinării...

NORNELE

Norne se numesc cele trei surori care păzesc izvorul Urd.

Ele au venit... cine poate spune de unde? Despre ele nu se ştiu prea multe, sau nimeni nu îndrăzneşte să spună prea multe, căci numele lor este numele Destinului... sosirea lor în Asgård a schimbat multe lucruri aici. Ele au venit şi au cerut să locuiască într-un loc îndepărtat, tocmai sub rădăcinile arborelui lumii, Yggdrasil. Locuinţa lor era o grotă întunecată şi la ieşirea ei se afla izvorul, un ochi strălucitor în pămîntul negru ca funinginea. Acolo stau ghemuite surorile şi scot neîncetat apă, pe care o amestecă cu ţărîna magică — astfel pregătesc ele mîlul sfînt cu care stropesc rădăcina, ca să păstreze vigoarea copacului.

Chipurile lor sînt ascunse de văluri cenuşii şi nimeni nu poate spune dacă sînt frumoase ori urîte, tinere ori bătrîne.

După ce au îngrijit copacul, încep să toarcă, dar firul pe care îl torc nu este fir adevărat, de el atîrnă nu numai viaţa tuturor vieţuitoarele, ci însăşi soarta universului. Căci ele sînt cele care măsoară timpul...

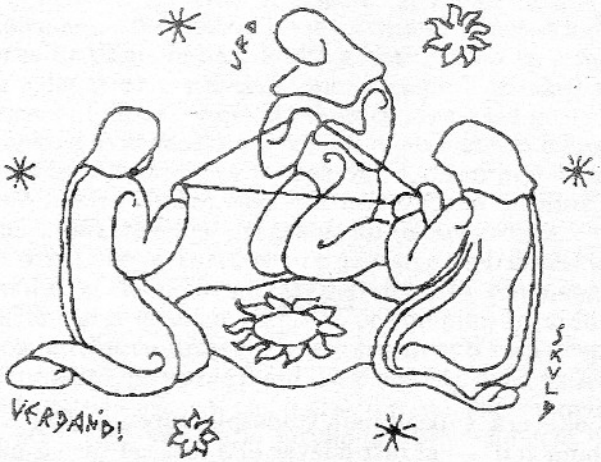

Şi în vreme ce sora mai vîrstnică, Urd, toarce, mijlocia, Verdandi, răsuceşte firul; ea are umoare schimbătoare şi grosimea firului depinde de dispoziţia ei: uneori e neted şi egal, alteori plin de noduri. Skuld, sora cea mică, îl taie cînd crede ea şi neştiute sînt socotelile pe care le face, în vreme ce măsoară firul. Nimeni nu le poate opri lucrarea, căci timpul, o dată ce a început, nu mai poate fi oprit, nici întors înapoi.

De îndată ce Nornele au venit, în Asgård a apărut timpul şi zeii au început şi ei, ca toate făpturile, să aibă vîrstă, iar faptele au început să se înşiruiască, una după alta şi una dintr-alta şi aşa va fi mereu, pînă la ziua din urmă.

Locul în care trăiesc Nornele, lîngă izvor, la rădăcina copacului, a devenit sfînt şi de aceea aici vin zeii ca să ţină sfat şi să plănuiască cum să-şi ocrotească propria lor casă şi întreaga lume...

LOKE

Loke era supranumit Gudaspllitrare — „Cel care dezbină zeii" — şi într-adevăr el a fost cel care a adus vrajba şi neîncrederea în casa zeilor. Chipul şi întreaga lui făptură erau nespus de frumoase — ori aşa li se părea celor care îl vedeau, căci el avea darul de a se transforma atît de repede, încît ochii nu puteau prinde diversele lui înfăţişări. Doar ochii rămîneau mereu aceiaşi şi sufletul lui se oglindea în ei — negru, plin de răutate şi de necredinţă, viclean şi primejdios. Loke era asemeni focului — frumos şi scînteietor cînd îl priveşti de departe, primejdios cînd te apropii prea tare. Tot aşa s-a întîmplat şi cu zeii — căci multă vreme tovărăşia lui i-a încîntat şi i-a distrat, pînă cînd a fost prea tîrziu.

Se spune că tatăl lui Loke a fost uriaşul Farbante, cel care domnea peste furtună şi peste fulgere. Unul dintre fulgere a lovit-o din greşeală pe soţia lui, Laufey — „Cea care dezbină". Atunci ea l-a născut pe Loke, ca imediat după aceea, arsă de focul năprasnic, să se prefacă într-o bucată neagră de cărbune.

Cînd Loke a venit în Asgård, zeii l-au primit cu plăcere şi petreceau minunat privindu-l şi ascultîndu-i scornelile pline de haz. Multe aventuri îl au ca erou şi el s-a legat prin prietenie mai ales cu Tor, căruia îi plăcea să-l aibă tovarăş, ba chiar cu însuşi Oden.

Loke a avut mai mulţi copii şi ei au fost toţi monştri îngrozitori. Soţia lui se numea Sigyn, dar a mai avut şi alte legături, dintre care cea mai teribilă şi plină de urmări nefaste a fost dragostea lui cu Angerboda.

Ca şi Loke, aceasta era un amestec de frumuseţe a trupului şi de nemăsurată răutate. Era din neamul uriaşilor şi a locuit o vreme în Jotunheim. În vremea aceea, a trăit cu uriaşul Gymer şi a avut o fiică nespus de frumoasă, pe nume Gerd. Deşi aceasta avea sufletul curat, totuşi otrava moştenită din partea mamei a provocat, fără voia ei, o întîmplare plină de cele mai nefericite urmări.

Mai apoi însă Angerboda s-a împreunat cu Loke şi din această legătură s-au născut trei monştri îngrozitori.

Iată cum s-au petrecut lucrurile: după o vreme, zeii au înţeles cine era de fapt Angerboda şi au hotărît s-o ucidă. Acest lucru era însă foarte greu de făcut, căci Angerboda era vrăjitoare şi este ştiut că vrăjitoarele nu pier decît prin foc.

Zeii au pregătit atunci un ospăţ şi au invitat-o şi pe ea. Vrăjitoarea, nebănuind nimic, a venit, împodobită cu cele mai minunate veşminte şi atît de frumoasă, încît zeilor li s-a tăiat răsuflarea de uimire.

Masa la care a fost aşezată se afla pe o estradă de lemn şi în vreme ce toţi închinau în cinstea ei, sub estradă s-au pus tăciuni aprinşi şi a fost aţiţat focul. Cînd Angerboda a simţit pîrjolul, era prea tîrziu: blestemînd îngrozitor şi cu chipul schimonosit de furie, vrăjitoarea a fost cuprinsă de vîlvătaie. Dar ea, deşi

fusese prefăcută în scrum, s-a întors la viaţă şi s-a reîntrupat, de data aceasta sub adevărata ei înfăţişare, hidoasă şi spumegînd de furie... Şi din nou au ars-o... Abia a treia oară vrăjitoarea a pierit... Cînd totul s-a terminat şi zeii, cu sufletele tulburate, s-au retras în tăcere pe la palatele lor, Loke s-a furişat pînă la locul unde arsese iubita lui şi, răscolind cenuşa fierbinte, a găsit inima vrăjitoarei, care încă mai palpita. A înghiţit-o şi a fugit, ascunzîndu-se în Järnskogen — Pădurea de fier ruginit în care locuieşte neamul blestemat al vrăjitoarelor.

Aici a născut el, unul după altul, pe cei trei monştri îngrozitori.

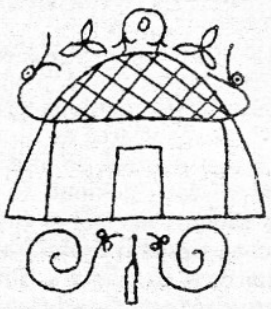

FENRIR

Cînd s-a născut Fenrir, zeii au prins de veste şi au dorit să-l vadă. El era pe atunci un căţelandru frumos şi jucăuş şi zeiţele mai ales au fost înduioşate de puiul lipsit de apărare şi l-au rugat pe Oden să-l lase în viaţă. Curînd însă acesta a crescut şi a început să mîrîie şi să se repeadă la toţi cei care se aflau în preajmă. Ba, într-o zi, a sfîşiat în bucăţi veşmîntul fermecat, făcut din pene, al zeiţei Freja, cea mai înflăcărată apărătoare a „puiului", care între timp devenise lup vînjos şi continua să crească cu o iuţeală îngrijorătoare. Şi zeii au hotărît că ar trebui să i se pună un lanţ. Foarte repede lupul a devenit atît de sălbatic, că doar viteazul zeu Tyr mai îndrăznea să se apropie de el şi să-i dea de mîncare. Căci din zi în zi Fenrir mînca tot mai mult şi un viţel întreg abia reuşea să-i potolească foamea. Cînd nu i se dădea de mîncare, schelălăia înfiorător, iar cînd i se aducea mîncarea, după ce o hăpăia cu o lăcomie nemaipomenită, se întindea, cu un zgomot atît de groaznic, că nu mai era de trăit în Asgård.

Atunci Oden a poruncit să se facă un lanţ şi zeul Tyr a primit însărcinarea să lege fiara. Tyr a folosit un şiretlic şi i-a spus lupului că vrea să-l lege, doar pentru a-i încerca puterea. Fenrir a crezut că e doar un joc şi s-a lăsat legat; apoi, şi-a încordat un pic grumazul şi verigile de fier au zburat în toate direcţiile.

Zeii erau tot mai îngrijoraţi şi Oden a poruncit să se facă un alt lanţ, mult mai gros şi mai meşteşugit. Tyr s-a dus iarăşi la monstru şi, după ce l-a hrănit cu o duzină de oi grase, l-a îmbiat să joace din nou jocul — să se lase legat, pentru a-şi arăta puterea.

Deşi începuse să bănuiască ce se ascunde aici, Fenrir s-a lăsat din nou legat şi apoi s-a prefăcut că adoarme. Zeii, care se adunaseră în jur, au crezut că le-a reuşit şiretlicul şi au început să rîdă şi să-şi frece mîinile mulţumiţi. Atunci a deschis Fenrir lenevos pleoapele şi şi-a încordat grumazul. Lanţul a plesnit cu un scrîşnet cumplit şi lupul s-a aruncat, mîrîind înfricoşător, asupra zeilor, care au fugit cît i-au ţinut puterile.

Da, trebuia numaidecît găsită o soluţie, a spus Oden şi a trimis să fie chemat Skirner, slujitorul zeiţei Frej. Acesta avea legături foarte prieteneşti cu piticii, vestiţi ca făurari.

Skirner s-a dus la un pitic, cunoscut nu numai pentru marea lui iscusinţă în arta metalului, dar şi pentru că folosea unele formule magice în meseria sa. Piticul l-a ascultat cu mare atenţie, a clătinat din cap şi a spus că nu există decît un singur mijloc de a înlănţui fiara; i-a cerut să vină după o lună.

După o lună, care a părut cît un an zeilor înfricoşaţi, Skirner s-a întors la pitic.

Cînd acesta i-a înfăţişat lanţul, zeul l-a privit uimit, căci era foarte subţire şi moale, un fir asemenea funigeilor care uneori toamna zboară prin văzduh.

— Lanţul acesta a fost făcut după o formulă magică, din şase materii, atît de iscusit împreunate, că nu se mai pot distinge una de alta. El este anume făcut pentru vîrcolac; de îndată ce-i va fi trecut peste grumaz, se va înnoda şi aşa va rămîne în veci, a spus piticul, văzîndu-i neîncrederea.

— Dar care sînt materiile despre care vorbeşti? a întrebat Skirner, privind nedumerit.

— Pot să ţi le înşirui. Iată — prima materie e rădăcină de munte; apoi, se mai află aici un nerv de urs, un tunet de pisică, firul din barba unei femei, o respiraţie de peşte şi un scuipat de pasăre. Da, acesta e al şaselea element.

— Bine, dar aşa ceva nu există, a spus Skirner. Cine a mai auzit ca pisica să urle ca tunetul şi femeia în mod sigur nu are barbă şi nici muntele rădăcină...

— Tocmai de aceea a luat atîta timp să le găsesc... a răspuns piticul. Cînd le-am avut pe toate, amestecul lor a fost o joacă...

Skirner s-a întors în Asgård plin de neîncredere. Şi nici zeii n-au fost mai încrezători, cînd au văzut firul acela, dar Oden le-a amintit că piticul se bucură de mare faimă şi zeilor nu le-a rămas altceva de făcut decît să-l înduplece pe Fenrir să se lase din nou legat. Deci, cîţiva dintre cei mai puternici zei, printre care Oden şi Tyr, s-au dus la lup şi au început să-i povestească despre o ţară, departe, sub pămînt, dincolo de marea cea neagră numită Åmsvartne, unde se află o insulă; aici trăiesc turme nenumărate de oi grase, din care el ar putea mînca toată viaţa fără grijă. N-ar dori el să meargă pînă acolo, să vadă cu ochii lui?

Fenrir s-a lăsat convins şi au plecat cu toţii. Iar cînd au ajuns, zeii i-au spus că, pentru a putea vedea oile cele nemaipomenit de grase, ar trebui să se lase legat cu firuleţul acela, cu care, după cum vede, nu e

nici o primejdie; ori poate el, care e atît de puternic, încît a rupt cele mai straşnice lanţuri, se teme de un simplu fir de aţă? Lupul a înţeles că se punea ceva la cale, dar el se încredea nespus în puterile lui şi îi mai era şi tare foame; aşa că i-a privit neîncrezător şi le-a spus că, pentru a fi sigur că nu este vorba de cine ştie ce vicleşug, unul dintre ei trebuie să-şi vîre mîna între fălcile lui, în vreme ce ceilalţi îl leagă.

Zeii s-au privit lung şi au şovăit o vreme.

Pînă la urmă s-a oferit neînfricatul Tyr. El a făcut mîna pumn şi a vîrît-o între fălcile monstrului, în vreme ce firul, numit Gleipner, a fost răsucit în jurul grumazului şi membrelor fiarei. Cînd au tras de el, firul s-a înnodat şi cu cît lupul se zbătea mai tare, cu atît legăturile îi intrau mai adînc în carne; curînd au înţeles cu toţii că vîrcolacul va rămîne înlănţuit pentru vecie. Atunci firul a fost petrecut împrejurul unei stînci uriaşe, iar deasupra nodului zeii au mai aruncat şi un bolovan cît un munte, ca să fie siguri că monstrul nu se va elibera.

Vîrcolacul sfîşiase mîna viteazului Tyr şi acum urla îngrozitor şi încerca să muşte, cu botul plin de bale şi sînge.

Atunci, unul dintre zei îşi încordă arcul şi săgeata zbură cu atîta măiestrie, încît rămase între fălcile monstrului, ţinîndu-le aşa, căscate.

Şi aşa avea să rămînă Fenrir, pînă în ultima zi, Ragnarök.

ŞARPELE MIDGÅRDULUI

Curînd s-a aflat că un alt monstru s-a născut... de data aceasta era un şarpe care creştea cu atîta repeziciune, încît foarte curînd coada lui putea doborî un copac.

Oden, de îndată ce a văzut monstrul, a înţeles primejdia şi, încordîndu-şi puterile, l-a prins de coadă şi l-a aruncat în mare, convins că acolo avea să se înece.

Dar şarpele nu a pierit. El a continuat să crească şi a devenit atît de mare, încît s-a încolăcit în jurul Midgårdului, pe care l-a prins într-un nod cumplit. De aceea el este numit Şarpele Midgårdului sau Şarpele mării. El continua să crească, ameninţînd să umple marea şi poate universul.

Din fericire însă, s-a întîmplat ca, în vreme ce-şi rotea ochii injectaţi de sînge, să-şi zărească propria lui coadă şi atunci, nebun de furie, s-a repezit asupra ei, crezînd că este un duşman. Aşa se face că Şarpele Mării se află acum încolăcit în jurul lumii oamenilor şi, deşi creşte neîncetat, colţii lui sfîşie propriul trup şi îşi înghite lacom propria carne. Şi aşa va rămîne, pînă cînd... dar vremea aceea e încă departe...

Uneori corăbierii, purtaţi prea departe de valuri, l-au zărit şi mulţi au crezut că spinarea lui uriaşă e o insulă pustie. Mulţi au debarcat acolo, ba chiar au aprins focul şi au înnoptat liniştiţi. Şi numai atunci cînd acesta s-a scufundat sub picioarele lor, lăsîndu-i să lupte cu valurile, au înţeles cine a fost...

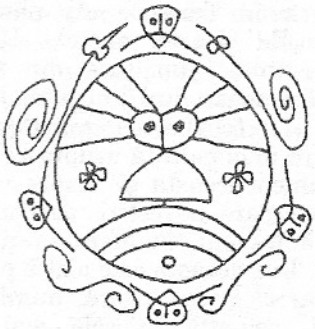

HEL ŞI ÎMPĂRĂŢIA EI

Pentru a treia oară s-a născut un prunc din sămînţa blestemată — de data aceasta era o fată. Oden a aruncat-o în Ţara de sub pămînt, unde a devenit regină. Ea poartă numele Hel şi are o înfăţişare neobişnuită: jumătate din faţa ei este normală, chiar frumoasă; jumătatea cealaltă însă are culoare albastră şi în totul este îngrozitoare la privit.

Hel are putere nemăsurată asupra celei de a noua lumi. Despre lumea aceasta şi despre regina ei sînt multe şi înfricoşătoare povestiri, deşi nimic nu este sigur, pentru că nimeni, în afara unui zeu, nu s-a întors de acolo... Dar aceasta este o altă poveste...

Se spune doar că această ţară, numită Hel, după numele reginei, se află în cele mai îndepărtate străfunduri ale pămîntului.

Drumul într-acolo este nespus de greu, el şerpuieşte printre stînci ascuţite şi la fiecare cotitură urlă vînturi îngheţate care se reped din Nifellheim, ţinutul zăpezilor veşnice. Intrarea în Hel este o gaură neagră — Gnipa — şi de pază stă un cîine înspăimîntător, Garm. El are pieptul plin de sîngele

celor care au călătorit într-acolo şi, îngroziţi, au vrut să fugă înapoi. Garm este legat cu un lanţ gros, căci, dacă l-ar rupe, s-ar năpusti în lume şi ar sfîşia tot ce ar întîlni în cale.

În Hel nu se află doar oamenii care au murit, ci şi zei şi uriaşi. Se mai spune că acolo se află o insulă pe care se înalţă o sală uriaşă ai cărei pereţi şi tavan sînt făcuţi din milioane de şerpi încolăciţi, care varsă venin şi flăcări peste păcătoşii care zac înăuntru legaţi.

Printre ei se află mai ales cei care şi-au călcat jurămîntul, ucigaşii, necredincioşii şi cei ce au rupt legătura căsătoriei.

Şi mai trebuie amintit un lucru plin de înfricoşare: pe ţărmul insulei se construieşte o corabie — Nagelfar. Ea este făcută dintr-un material neobişnuit — dulgherii strîng acolo şi unesc, cu un meşteşug diabolic, unghiile celor care au murit. Corabia aceea, cînd va fi gata, va avea un rost blestemat şi tragic. Cîrmaci îi va fi un ucigaş de zei şi pe ea se vor îmbarca toate cohortele nelegiuiţilor şi ale demonilor care vor porni la atac împotriva lumii — atunci va fi Ragnarök...

DESPRE VANI

Vanii, îndeaproape înrudiţi cu zeii, erau un neam puternic şi de bună credinţă. Doar atît, că erau foarte mîndri şi adesea nemăsurata lor trufie a dus la excese, pricinuind cele mai nefericite urmări...

Locuiau în Vanaheim, la răsărit de Asgård şi adesea între locuitorii celor două ţinuturi s-au legat căsătorii.

Cel mai puternic dintre vani a fost Njord, protectorul corăbierilor. El se simţea fericit doar printre bărci şi odgoane, iubea aerul sărat şi mirosul de catran. Şi casa şi-o înălţase lîngă mare; de acolo putea auzi ţipătul pescăruşilor şi zgomotul de topoare şi ciocane ale acelora care închegau corăbii din trunchiuri de stejar. Pescarii şi corăbierii îl iubeau şi-l chemau în ajutor la nevoie, căci avea putere asupra vînturilor şi valurilor şi putea stinge incendiile care atît de des pun în primejdie corăbiile.

Într-o primă căsătorie a avut doi gemeni, Frej şi Freja. Copiii erau foarte frumoşi şi cînd au crescut mari au dobîndit putere, căci ei domneau peste tot ce creşte: plantele — florile, copacii creşteau şi rodeau,

holdele se coceau, cirezile se înmulţeau şi tinerii se iubeau numai la porunca şi sub oblăduirea celor doi zei.

Njord a mai avut o căsătorie cu Skade, fiica uriaşului Tjatse.

Rar s-au pomenit două fiinţe atît de deosebite în gusturi. Căci, în vreme ce Njord iubea marea, Skade nu se simţea bine decît sus, în creştetul munţilor sălbatici. Pentru că se iubeau, au hotărît să petreacă o săptămînă pe malul mării şi alta sus, pe munte.

Dar treaba mergea foarte greu, pentru că nici unul, nici altul nu se putea obişnui să trăiască în alt loc decît cel îndrăgit şi adesea izbucneau între ei certuri.

CĂSĂTORIA LUI FREJ

Toate necazurile au pornit, aşa cum se întîmplă cel mai adesea, de la o pricină neînsemnată.

Într-o zi, cînd cei din Vanaheim erau în vizită în Asgård, Frej, plictisit de flecăreala lor, s-a strecurat nevăzut de nimeni şi, aproape fără să-şi dea seama, a ajuns în preajma cetăţuiei lui Oden. Şi tot aşa, fără să chibzuiască prea mult, a urcat în turn şi s-a aşezat pe tronul lui Oden, pe care nimeni nu trebuia să se aşeze. Privelişte a i s-a înfăţişat nespus de frumoasă; şi tot rotindu-şi el ochii, privirea i-a căzut pe o casă, aflată în ţinutul de nord. Era înconjurată de o grădină mîndră, dar mai frumoasă decît toate florile era o fecioară, care se plimba pe sub copacii înfloriţi. Cînd ea s-a apropiat de casă şi a deschis uşa, uşa a scos un sunet dureros, ca un vaiet prelung; şi cînd fecioara a dispărut, florile şi iarba au suspinat atît de adînc, încît zeul şi-a simţit sufletul împovărat de tristeţe şi a înţeles că dragostea i-a rănit inima şi că nu mai era alt leac decît s-o cucerească pe fecioara cea minunată. Şi de îndată ce s-a întors în Vanaheim, s-a închis în palatul lui şi n-a mai vrut să vadă pe nimeni. Nu vorbea, nu mînca şi nu

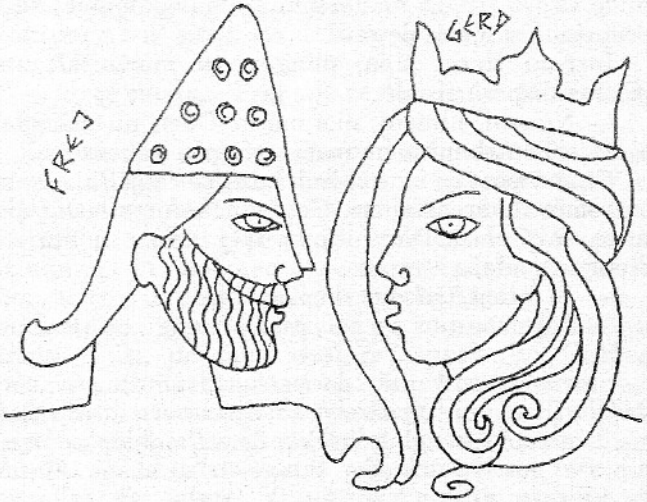
FREJ
GERÐ

dormea, zăcea doar așa, cu ochii în gol și pe zi ce trecea se topea, de ziceai că acum, acum se prăpădește.

Boala lui a fost repede observată, căci întreaga natură participa la durerea zeului — totul se veștejise, de parcă venise sfîrșitul lumii. În cele din urmă, Njord l-a trimis pe Skirner, slujitorul și cel mai apropiat prieten al lui Frej, să încerce să afle ce se întîmplă cu fiul lui.

Zeul abia mai respira și privea dus, pe fereastră, unde cîteva frunze mai tremurau, galbene, gata să se desprindă și ele de pe ram.

Într-un tîrziu abia, plîngînd, a mărturisit zeul pricina disperării sale.

— Nimeni, nimeni, nici măcar Oden nu mă poate ajuta... Pentru mine nu mai există nici o speranță.

Cînd a aflat de cine se îndrăgostise Frej, Skirner s-a cutremurat: aceasta era Gerd, fiica Angerbodei și a uriașului Gymer. Dar, uitîndu-se la iarba pîrjolită și la crengile goale, a strigat:

— Și totuși, trebuie să existe o cale!

— Da, să te duci s-o peteștí! Dar tu știi ce înseamnă asta...

Skirner știa. Mulți o doriseră pe frumoasa fecioară, dar darul de nuntă pe care ea îl ceruse era imposibil de găsit: acesta era sabia vrăjită, făcută anume pentru a lupta împotriva uriașilor și care urma să fie mînuită de Frej, în ziua în care forțele Răului vor galopa în Ragnarök.

— Și chiar dacă te-ai hotărî să-i dăruiești sabia, tot nu mă pot apropia de locuința lui Gymer — știi că e înconjurată de flăcări și nimeni nu poate trece prin ele...

— Doar armăsarul lui Oden... Trebuie să-l iei...

Ce putea face Skirner? S-a strecurat noaptea în grajdul în care erau caii lui Oden și a reușit să scoată

neobservat armăsarul, învelindu-i copitele în paie. Apoi, a galopat prin văzduh, drept spre flăcările care luceau amenințător în noapte și, ajungînd acolo, calul nu s-a speriat, ci și-a luat vînt și a sărit peste ele.

Cum au coborît în grădină, s-a auzit vocea teribilă a uriașului:

— Cine ești tu, care îndrăznești să-mi tulburi liniștea?

Skirner i-a spus că este un mesager, venit să ceară mîna fiicei lui pentru zeul Frej.

Atunci s-a auzit rîsul Gerdei, care pîndise la o fereastră:

— O, ce cinste... Frej știe ce dar de nuntă se cuvine să facă...

Zadarnic a încercat Skirner s-o ademenească cu cele mai bogate daruri, zadarnic a amenințat-o cu pedepse cumplite, în cele din urmă a trebuit să cedeze. Nespus de trist, pentru că știa că de cele ce se întîmplau în noaptea aceea vor depinde multe nenorociri, a dat sabia și s-a întors în Asgård.

Nunta s-a făcut și cei doi au început să trăiască fericiți. Căci, de fapt, deși pretențiile lui Gerd și slăbiciunea lui Frej aveau să iște atîtea necazuri, nici unul dintre ei nu era cu adevărat vinovat. Poate că sîngele nefast al mamei Gerdei purta blestemul, ori puterea oarbă a dragostei provocase totul, ori mai curînd toate acestea fuseseră dinainte stabilite, și atunci cum ar mai putea fi judecată nesăbuința celor doi?

Sora zeului, Freja, nu a fost amestecată în asemenea întîmplări nefericite. Ea trăia liniștită în palatul ei, Sesrummer, ușor și strălucitor ca aerul. Casa ei era totdeauna deschisă oaspeților, iar ea însăși călătorea adesea, într-un car cu două roți, tras de o pereche de pisici uriașe. Soțul ei se numea probabil

Ottar, dar nu se ştie sigur, zeii spuneau că-i atît de bîlbîit, că nici numele nu reuşeşte să şi-l spună clar. Dar Freja îl iubea şi, cum acesta era des plecat, plîngea mult după el, iar lacrimile zeiţei erau din aur roşcat. De altfel, ea iubea nemăsurat bijuteriile şi avea o mulţime, dintre care foarte cunoscut este colanul Brisingamen, numit aşa după numele piticului care îl lucrase.

Deci, familia lui Njord — Frej, soţia sa Gerd şi Freja locuiau liniştiţi în Vanaheim, pînă cînd o ceartă violentă a izbucnit între zei şi vani, provocînd o mare şi tristă dezbinare.

Oden se mîniase cumplit la aflarea celor întîmplate. Nu numai că îi fusese încălcată porunca şi i se furase calul ci, lucru mult mai grav, Sabia luminii, făurită pentru a fi una dintre cele mai puternice arme împotriva Răului, se afla acum în mîna uriaşilor. El ştia că adevărata cauză nu era purtarea nesăbuită a lui Frej şi nici încăpăţînarea Gerdei, motivul se afla undeva, mult mai adînc. Şi el şi ceilalţi zei au înţeles că toate cele întîmplate aveau o legătură ascunsă cu mama Gerdei, vrăjitoarea Angerboda. Şi atunci au hotărît să o nimicească. Despre uciderea Angerbodei şi despre naşterea pruncilor ei monstruoşi s-a povestit mai înainte; va trebui acum să se înfăţişeze şi alte urmări, la fel de nefericite...

RĂZBOI ÎN CER

Cînd vanii au aflat că Angerboda a fost ucisă, s-au supărat, considerîndu-se jigniţi, căci vrăjitoarea era mama Gerdei, iar prin căsătoria acesteia cu Frej, mama ei devenise rudă a lor. Deci, după vechea lege ea trebuia răzbunată — sau trebuia plătită o despăgubire. Zeii nici nu au vrut să audă de aşa ceva. Discuţiile au devenit din ce în ce mai aprinse, pînă cînd Oden, scos din sărite, şi-a aruncat sulița asupra celor adunaţi. Acesta a fost începutul războiului. Era prima dintre luptele care aveau să pîngărească pămînturile fericite... Atacurile vanilor au fost cumplite şi zidurile Asgârdului au fost dărîmate în multe locuri.

În cele din urmă, cele două tabere, în egală măsură lovite, au înţeles că sînt atît de slăbite, încît un atac al uriaşilor ar fi fatal şi au decis să încheie pace. Ca pacea să fie respectată, au hotărît să schimbe ostateci. Dintre zei au fost trimişi în Vanaheim înţeleptul Mimer şi Höner orbul. Iar zeii au primit ca ostateci pe Njord şi familia sa. Astfel Njord, Frej şi Freja şi, desigur, frumoasa Gerd, care fusese pricina discordiei, s-au stabilit în Asgârd.

Vanii nu au fost însă mulţumiţi căci, în vreme ce Mimer era plin de înţelepciune, Höner, de cîte ori i se cerea sfatul ori i se punea vreo întrebare, nu putea da nici un răspuns. Supăraţi, vanii s-au purtat în chipul cel mai prostesc cu putinţă: înfuriaţi de prostia unuia, au tăiat capul celuilalt şi l-au trimis înapoi zeilor.

Oden nu a putut lăsa să se piardă atîta înţelepciune; el a uns grumazul cu alifii magice şi l-a purtat pînă la izvorul de lîngă rădăcina arborelui Yggdrasil. Aici, capul lui Mimer trăieşte, desprins de trup — în fiecare zi el soarbe o înghiţitură din izvorul cunoaşterii şi se spune că în clipe de cumpănă Oden îi cere sfatul şi buzele lui Mimer se deschid şi vorbesc.

Mai trebuie spus un lucru foarte important. Oden însuşi a vrut să soarbă din izvor — capul lui Mimer însă l-a oprit. El a spus că ştiinţa şi cunoaşterea nu se pot dobîndi decît făcînd o jertfă.

Atunci, Oden şi-a scos un ochi şi l-a aruncat în izvor.

Acolo, pe fundul apei limpezi, ochiul lui Oden străluceşte ca luna plină — şi Oden a socotit schimbul drept, pentru că astfel el cunoaşte ce se va întîmpla în viitor. De aceea, de cîte ori călătoreşte în lumea oamenilor, Oden ia înfăţişarea unui drumeţ bătrîn, bărbos şi cu un singur ochi.

CUM AU FOST REPARATE ZIDURILE ASGÂRDULUI

Nu toate povestirile despre Loke sînt tragice ori înspăimîntătoare.

Unele sînt pline de haz ori ironice, căci Zeul Şiret a intrat de multe ori în încurcături — cu toată isteţimea lui.

Astfel, se povesteşte că, puţin timp după ce se încheiase războiul cu vanii, zeii ieşiseră şi priveau cu jale zidurile Asgârdului, cumplit de zdruncinate. Atunci, s-a apropiat de ei un drumeţ, neobişnuit de voinic şi care ducea de frîu un armăsar minunat. El s-a adresat zeilor, spunînd că e zidar şi încă unul foarte priceput şi că se prinde să repare singur zidurile şi să le facă mult mai trainice, dacă va fi bine plătit.

Zeii l-au privit cu îndoială, dar omul era vînjos şi părea sigur pe sine.

— Ce preţ vrei? l-a întrebat Oden.

— Mîna zeiţei Freja.

Zeii au început să se răstească furioşi la el. Atunci a intervenit Loke, care i-a tras la o parte şi le-a spus:

— Aveţi răbdare. Putem să-i promitem şi pe urmă...

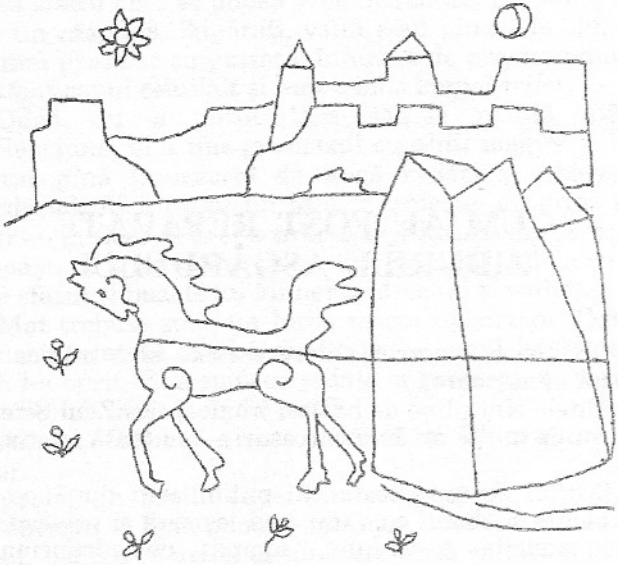

MĂ AJUTĂ CALUL MEU, ZISE URIAȘUL

Din nou au început să strige zeii. Dar Oden a cerut să fie lăsat Loke să-şi termine vorba. Şi Loke a continuat:

— Nu m-am gîndit să vă cer să vă încălcaţi cuvîntul, ştiu că asta nu se poate. Dar n-aveţi decît să-i puneţi condiţii atît de grele, încît să nu le poată îndeplini. Ei, ce ziceţi?

Zeii au recunoscut că nu e deloc un sfat prost şi, întorcîndu-se la zidar, Oden i-a spus că nu îşi va primi răsplata decît dacă va înălţa zidul într-un singur anotimp — iată, acum e iarnă, dacă în prima zi de primăvară va lipsi din zid o singură cărămidă, preţul nu va mai fi plătit.

Omul a mormăit nemulţumit, apoi a spus că se prinde — dar şi el are o condiţie: dacă termină zidul la timpul stabilit şi zeii nu-şi respectă făgăduiala, atunci soarele va trebui să stea pe cer împreună cu luna şi pentru aceasta cere cuvîntul lui Oden.

Şi mai vrea un singur lucru — el va face totul singur, fără muncitori, dar trebuie să aibă ajutorul calului său.

Pînă la urmă, înţelegerea aşa a rămas.

Zidarul s-a apucat vîrtos de treabă, iar seara şi-a înhămat calul, l-a dus la stîncile din apropiere şi l-a pus să tragă bucăţi atît de uriaşe, încît zeii au înţeles că au fost păcăliţi.

În fiecare zi, lucrurile se petreceau la fel şi treaba înainta cu o iuţeală nemaipomenită.

Gheţurile începeau să se topească şi zidurile erau aproape gata, înalte şi puternice cum nu fuseseră niciodată.

Din nou s-au întîlnit zeii şi au început să-şi bată capul, cum să iasă din încurcătură. Loke tăcea şi ţinea privirile în pămînt. Atunci, Oden s-a răstit la el:

— Cine ne-a convins să intrăm în povestea asta? Găseşte o soluţie! Altfel, te omorîm...

Cuvintele acestea l-au speriat atît de tare pe Loke, încît a început să se bîlbîie:

— Sigur, voi găsi eu ceva... Ce atîta supărare!

A doua zi, cînd zidarul s-a pregătit să-şi înhame armăsarul pentru a căra stîncile, din pădure a ieşit o iapă frumoasă care a nechezat ademenitor. Armăsarul a tresărit, a început să bată din copite, pielea îi tremura toată. Într-o clipită şi-a rupt hamurile şi a pornit în galop după iapa care, cînd se ascundea printre copaci, cînd se oprea, cînd o lua din nou la goană. Şi curînd au dispărut amîndoi în adîncimea codrului.

Zidarul a alergat după ei, dar desigur că un om, fie el chiar uriaş, nu poate ajunge un cal...

Cei doi cai au lipsit toată noaptea şi zidarul n-a putut să-şi facă munca... şi mai erau trei zile pînă se încheia rămăşagul...

Toată ziua aceea şi ziua care a urmat a bîntuit zidarul prin pădure... Abia în dimineaţa celei de a treia zile a apărut armăsarul şi zidarul l-a luat şi s-au dus glonţ la stînci.

Zeii, aflaţi pe aproape, priveau cu un ochi la stînci şi cu altul la globul de aur al soarelui... Dar, oricît l-a biciuit stăpînul său, armăsarul n-a fost de mare folos, era ostenit şi lipsit de vlagă. Zidarul a înţeles că a pierdut.

Atunci, a scos un urlet puternic şi şi-a luat adevărata înfăţişare, aceea de uriaş.

Cînd a văzut Tor un uriaş în faţa zidurilor, pe loc a aruncat ciocanul său Mjölner şi i-a crăpat capul... iar trupul i-a căzut în Nifellheim, în ultima dintre lumi...

Toţi zeii se bucurau, numai Freja îşi frîngea mîinile, căci ei nu-i plăcea violenţa şi de altfel, cine ştie ce era în inima ei...

În ceea ce îl privește pe Loke, el s-a întors abia în ziua următoare: era foarte obosit, lingav și își trăgea greu picioarele... După cîteva luni, a născut un mînz minunat — cenușiu și cu opt picioare. Oden l-a numit Sleipner și a fost cel mai bun cal din cîți s-au cunoscut vreodată, atît în lumea zeilor, cît și în cea a muritorilor.

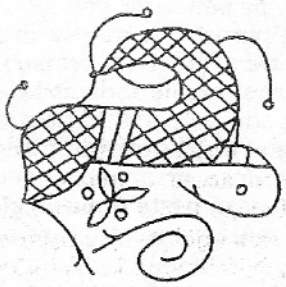

FURTUL MERELOR FERMECATE

Zeii obişnuiau adesea să colinde prin celelalte lumi, dornici să vadă lucruri noi şi atenţi la tot ce s-ar fi pus la cale împotriva lumii lor şi a oamenilor.

Astfel, au pornit odată la drum Oden împreună cu Loke şi cu Höner, au luat-o spre nord şi au tot mers, pînă cînd s-a înserat.

Erau departe de orice casă, aşa că s-au învelit în mantalele de lînă groasă şi, cu maţele ghiorăind de foame, au dormit pe pămîntul gol.

A doua zi au pornit din nou la drum, fără să dea peste nici o aşezare. Căci în vremea aceea, în care oamenii erau rari şi casele îndepărtate, toţi respectau sfînta lege a ospeţiei şi orice călător era bine primit, ospeţit şi îndestulat după puterile gazdei.

Deci venise vremea prînzului şi zeii se gîndeau că vor trebui să mai sară peste o masă, cînd au dat peste o turmă de vite, mari şi roşcate, care păşteau lîngă un izvor.

Cît ai clipi, zeii au prins un bou, l-au înjunghiat, l-au jupuit, au aprins un foc mare şi au pus hartane uriaşe la fript pe jăratec. Curînd, carnea a început să

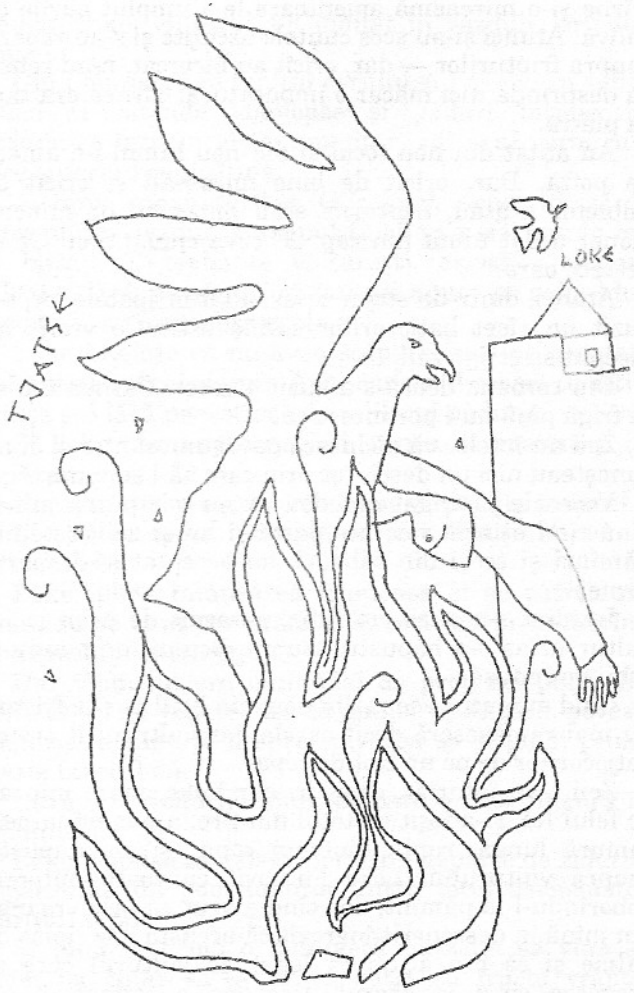
TJATSK
LOKE

sfîrîie şi o mireasmă ameţitoare le-a umplut gurile de salivă. Atunci şi-au scos cuţitele ascuţite şi s-au repezit asupra fripturilor — dar, oricît au încercat, n-au reuşit să desprindă nici măcar o îmbucătură: carnea era tare ca piatra.

Au aţîţat din nou focul şi din nou fumul i-a ameţit de poftă. Dar, oricît de bine miroseau şi oricît de îmbietor arătau, fripturile erau imposibil de mîncat. Höner a dat uimit din cap: „E ceva ciudat aici. Ce se petrece oare?"

Atunci, dintr-un stejar uriaş, aflat în spatele lor, s-a auzit un rîset batjocoritor. „Cine eşti? Ce vrei?" au început să strige zeii.

Din coroana deasă s-a auzit o voce: „Carnea n-o să se frigă pînă nu-i poruncesc eu!"

Zeii au înţeles că dăduseră peste un vrăjitor şi ei nu cunoşteau nici un descîntec prin care să-l supună.

Vocea le-a strigat din nou că nu vor putea mînca pînă cînd ei nu-i vor face parte şi lui şi zeii, osteniţi, flămînzi şi scoşi din răbdări, au acceptat să împartă carnea.

Imediat s-a auzit un fîlfîit puternic de aripi şi un vultur uriaş s-a năpustit asupra focului, umplîndu-le ochii de cenuşă.

Cînd au putut vedea din nou, din boul pus la frigare nu mai rămăseseră decît oasele, iar vulturul îi privea batjocoritor de pe un ciot de copac.

Zeii s-au înfuriat, desigur, dar Loke, mare mîncău de felul lui, şi-a ieşit cu totul din fire: a pus mîna pe o ramură lungă, ruptă dintr-un copac şi s-a năpustit asupra vulturului. Loke l-a lovit cu toată puterea, doborîndu-l la pămînt, dar cînd a vrut să lase creanga din mînă, a descoperit îngrozit că aceasta i se lipise de palme şi că era acum ca legat de vulturul care se pregătea să-şi ia zborul. Degeaba a strigat şi s-a

smucit Loke, vulturul s-a înălţat în văzduh, tîrîndu-l după el.

Cînd ajunseră în înaltul cerului şi Loke văzu sub el stînci şi cascade vijelioase şi păduri întunecate, rotindu-se într-un vîrtej ameţitor, vulturul vorbi cu o voce şuierînd ca furtuna:

— Sînt uriaşul Tjatse (Gîlceavă). Acum îţi voi da drumul din văzduh şi trupul tău se va sfărîma în mii de bucăţi. Degeaba te văicăreşti, există o singură salvare. Trebuie să juri că îmi vei aduce pe zeiţa Idun şi cutia ei cu mere fermecate.

Loke înţelese că nu avea scăpare, mai privi o dată în hăul de sub el şi jură. Apoi, vulturul coborî cu rotiri uriaşe şi-l lăsă pe o stîncă, în mijlocul pădurii.

Şi Loke porni spre Asgård, negru de spaimă şi de supărare.

Nu avea nici o ieşire, trebuia să-şi ţină jurămîntul.

El ştia ce se va întîmpla cu zeii, lipsiţi de merele fermecate.

Loke iubea înfăţişarea frumoasă şi se cutremura gîndindu-se cum vor arăta zeii, cocîrjaţi şi tremurînd de neputinţa bătrîneţii.

Dar viaţa lui era mult mai de preţ, cel puţin din punctul lui de vedere, aşa că ajunse în Asgård, povesti o istorie închipuită despre salvarea sa şi pîndi prima ocazie favorabilă.

Curînd o vizită pe Idun, pe care o găsi singură în grădina ei.

Loke îi spuse că a descoperit, nu departe de zidurile Asgårdului, un pom uimitor, întru totul asemănător mărului vrăjit.

Şi pînă la urmă o înduplecă pe zeiţă să vină să vadă, ba chiar să ia cu ea cutia cu fructe vrăjite, pentru a le putea compara.

Aşa ieşiră ei, strecurîndu-se pe lîngă Heimdall, paznicul Asgârdului. Abia se depărtară un pic de ziduri, cînd un vultur uriaş, care plutise în văzduh pînă atunci, se repezi ca săgeata, înşfăcă zeiţa cu cutie cu tot şi se făcu nevăzut. Iar Loke se întoarse tiptil, convins că nimeni nu l-a văzut.

Zeii fură speriaţi de dispariţia Idu i şi curînd semnele vîrstei începură să se arate... Azi un fir alb, mîine o zbîrcitură la colţul ochilor, şi zei. înţeleseră că în curînd nu se vor mai recunoaşte unul pe altul. Şi tot întrebînd, aflară că ultimul care o văzuse pe zeiţă fusese Heimdall: el o zărise, strecurîndu-se pe poarta Asgârdului în tovărăşia lui Loke.

„Trebuia să-mi închipui!, mormăi Oden. Aduceţi-l aici!"

Loke fu adus şi curînd mărturisi totul.

Zeii îl ameninţară cu moartea, dar una lungă şi chinuitoare, şi Loke înţelese că nu avea cum să scape.

Deci, spuse el, o va aduce pe Idun înapoi...

Avea însă nevoie de straiul de pene al zeiţei Freja.

Aceasta cînd se născuse primise de la tatăl ei, uriaşul Njord, un strai fermecat, făcut din pene meşteşugit cusute. Cine îl îmbrăca se prefăcea pe dată în uliu. Bineînţeles că Freja, ai cărei ochi începuseră să-şi piardă din strălucire, acceptă, iar Loke, prefăcut în uliu, îşi luă zborul spre Jotunheim.

Din înalturi îl zări pe Tjatse departe, pe apele unui lac de munte, aruncînd năvodul, după obiceiul lui. Lîngă ziduri văzu o pată luminoasă — era zeiţa — iar mai departe, sprijinită de un meterez, stătea fiica uriaşului, Skade, care fuşese pusă s-o păzească pe prizonieră.

Loke se repezi ca fulgerul şi cîrîi în grabă:

— Hei! Sînt eu, Loke, am venit să te salvez. Să nu te sperii, te voi transforma pe tine şi cutia ta într-o nucă. Ţine-o bine!

Mai înainte ca să fi terminat de vorbit, Idun fu prefăcută în nucă, iar Loke îşi luă zborul, ţinînd-o între gheare.

Tocmai atunci sosi şi Skade. Ea pricepu pe dată ce se întîmplase şi începu să strige către tatăl său.

Uriaşul înţelese că s-a întîmplat ceva şi, văzînd pata care se îndepărta cu repeziciune pe cer, vîsli spre ţărm, îşi îmbrăcă în grabă veşmîntul de vultur şi porni în urmărirea fugarilor.

Heimdall, care stătea la postul lui de pază, dădu alarma şi zeii se strînseră la ziduri, urmărind cursa. Toţi înţeleseră că greu va reuşi uliul să scape şi se uitau neputincioşi cum vulturul se apropia din ce în ce. Tyr fu singurul care îşi păstră sîngele rece: el strigă să fie strînse cît mai multe vreascuri într-o movilă, în afara zidurilor.

Uliul se apropiase mult, dar vulturul era în urma lui, cu ciocul pregătit pentru atac.

Atunci, Tyr luă o făclie aprinsă şi toţi aşteptară cu sufletul la gură. Uliul trecu, bătînd ostenit din aripi, dar vulturul venea din urmă ca o furtună şi atunci aruncă Tyr făclia, care aprinse focul cu o vîlvătaie înaltă, care linse penele vulturului şi îmbrăcămintea uriaşului se topi într-un nor de fum. Tjatse căzu cu atîta forţă încît pietrele zburară în toate părţile şi în zid rămase forma corpului. Apoi, flăcările îl mistuiră şi din el nu mai rămase decît cenuşa.

Mult s-au bucurat zeii văzînd-o nevătămată pe frumoasa Idun... iar pe Loke, care stătea acolo, tremurînd din tot trupul, îl iertară permiţîndu-i să rămînă mai departe în Asgård.

Dar peripeţiile acelei zile nu se terminaseră... Căci tocmai se delectau fericiţi cu fructele magice, cînd la porţile Asgårdului se auzi zarvă mare. Era Skade, fiica uriaşului, care cerea răzbunare pentru moartea

tatălui. Zeii deschiseră porţile şi o primiră pe Skade, încercînd s-o îmbuneze cu vorbe meşteşugite. Numai că fata nu voia să audă nici un fel de vorbe; căci cine ar putea înlocui un tată mort, spunea ea.

„Poate un soţ viu", spuse Loke.

Skade tăcu o clipă, apoi spuse că propunerea s-ar putea s-o intereseze.

Dar nici unul dintre zei nu părea dispus să se însoare cu fiica uriaşului.

Şi cum ea avea totuşi drept la o recompensă, tot Loke le dădu o soluţie: Skade însăşi trebuia să aleagă pe unul dintre ei, dar ea nu trebuia să ştie pe cine anume alege.

Deci, zeii urmau să se aşeze în spatele unui paravan de lemn, după care nu li se vedeau decît picioarele, iar fata trebuia să-şi aleagă soţul după... picioare!

Zis şi făcut. Skade ştia pe cine vrea, pe Balder, cel mai chipeş dintre zei. Deci, a privit picioarele, pînă a ajuns la unele, frumos dăltuite şi foarte curate. Şi atunci, socotind că nimic din făptura lui Balder nu poate fi urît sau murdar, le-a ales pe acelea. Dar s-a înşelat. Picioarele curate erau ale lui Njord, zeul mării, care se plimba mereu prin spuma valurilor...

Şi astfel s-a ales perechea aceea, grozav de nepotrivită!

Se ştie că ei hotărîseră să petreacă cîte o săptămînă pe malul mării şi alta în vîrful munţilor... şi totuşi le era tare greu să suporte, el, muntele cu ceţurile şi urletele haitelor de lupi, ea, zgomotul nesfîrşit al valurilor şi întinderea nemăsurată a apei...

PĂRUL ZEIŢEI SIF

Zeiţa Sif, frumoasa soţie a războinicului Tor, avea un păr minunat, cu totul şi cu totul de aur. Istorisirea felului în care zeiţa dobîndise meşteşugita podoabă este legată tot de numele lui Loke.

Se pare că acesta, o vreme, s-a străduit să se ţină departe de poveşti încurcate. Spaima prin care trecuse în timp ce uriaşul Tjatse îl urmărea părea să-i fi fost spre învăţătură de minte.

Dar, aceasta a fost doar pentru o vreme...

Deci, Loke a tăiat părul zeiţei...

Despre cum a ajuns el în odaia ei, sînt mai multe presupuneri.

Unii cred că zeiţa, plictisită de necontenitele călătorii ale soţului ei, ar fi avut o legătură de dragoste cu Zeul Şiret; alţii povestesc următoarea istorie:

Într-o noapte, Loke nu a putut să doarmă: se tot răsucea, cînd pe o parte, cînd pe alta, şi cum se întîmplă în asemenea împrejurări, toate întîmplările vieţii lui i se perindau prin minte, rînjindu-i batjocoritor. În cele din urmă, n-a mai putut răbda şi, puţin înaintea zorilor, cu ochii încercănaţi şi cu gura

plină de fiere, s-a tîrît din pat şi a ieşit. Se simţea plin de răutate împotriva întregii firi: totul îl scotea din sărite, roua care îi stropea picioarele, păsările, care, parcă în ciuda lui, ciripeau vesele...

Tot rătăcind de ici, colo şi uitîndu-se nemulţumit la toată minunăţia dimineţii înmiresmate, a ajuns în preajma palatului lui Tor; şi, tot dînd tîrcoale pe acolo, a găsit o fereastră deschisă şi s-a căţărat pe pervaz, strecurîndu-se înăuntru. Şi s-a întîmplat că fereastra aceea dădea tocmai în odaia lui Sif.

Loke şi-a scos încălţările şi s-a apropiat tiptil. Nu se ştie ce gînduri nelegiuite coceau în mintea lui, dar cînd s-a apropiat şi a văzut zeiţa dormind tihnită, cu părul ei ca o mătase aurie risipit pe pernele albe, cînd a văzut zîmbetul uşor de pe buzele zeiţei, inima i s-a umplut de atîta pizmă încît, fără să se mai gîndească la urmări, a pus mîna pe o foarfecă şi a început să taie preţiosul păr al zeiţei adormite. Cînd termină, capul divinei arăta ca o păpădie scuturată...

Şi cum, tocmai atunci ea începuse să se mişte, Loke, trezit din răutăcioasa lui desfătare, îngrămădi coama lungă sub cămaşă şi fugi, atît de grăbit încît pierdu una din sandale.

Apoi se strecură printre tufişuri, convins că n-a fost văzut de nimeni.

Între timp, în frumosul palat Bilskirner se iscă un tămbălău greu de descris: mai întîi, trezindu-se şi văzînd cum fusese pocită, Sif a început să strige cu atîta jale, încît au venit în goană toţi vecinii; apoi, în timp ce zeiţa plîngea, neconsolată, s-a întîmplat să sosească şi Tor care, văzîndu-şi soţia în halul acela, a început să răcnească atît de tare, de părea că se vor dărîma toate zidurile. Iar cînd sandaua lui Loke a fost găsită, ameninţările lui Tor s-au înălţat pînă la bolta albastră a cerului de vară. N-a fost greu să se

descopere cui îi aparţinea sandaua; toţi ştiau că doar Loke avea asemenea încălţări costisitoare.

„Aha, pezevenchiule! De data asta ţi s-a înfundat", a răcnit Tor şi s-a năpustit spre casa lui Loke, l-a prins de grumaz şi s-a pregătit să-i vină de hac.

— Încetează, încetează! a gîfîit Loke, abia mai respirînd. Cu ce te mai alegi, dacă mă omori? Sif va rămîne aşa cum e, cheală... Nu, n-am vrut să te jignesc, dar, gîndeşte-te, numai eu pot repara greşeala...

Tor mai păstrase atîta judecată încît să înţeleagă că Loke avea dreptate. I-a dat drumul deci, continuînd să-l privească cu ochii injectaţi de mînie.

— Mă duc în ţara alvilor negri, ştii cît de pricepuţi sînt... Cunosc eu un meşter, care va face soţiei tale un păr mult mai minunat... şi am să-ţi aduc şi ţie un dar... şi lui Oden... şi lui Frej...

Deci, Loke a trebuit să plece şi să aducă cele promise...

În ţara alvilor negri locuia un neam de pitici, care se trăgeau din celebrul meşteşugar Ivalde, şi ei îi erau îndatoraţi lui Loke pentru cine ştie ce serviciu... Ca toţi piticii, erau foarte pricepuţi în lucrarea aurului şi argintului pe care îl scoteau din minele lor şi făceau bijuterii minunate, împodobite cu pietre preţioase.

Fiii lui Ivalde n-au avut nevoie de mult timp ca să făurească din aur nişte cosiţe minunate; de asemenea, au făcut pentru Oden o lance care nu-şi greşea niciodată ţinta, iar pentru Frej au făurit o corabie atît de măiestrit lucrată, încît nu avea nevoie de vînt ca să înainteze pe valuri, iar cînd nu mai doreai s-o foloseşti, puteai s-o împăturești ca pe o bucată de pînză.

Cînd Loke a primit aceste minunăţii, a început să ţopăie vesel prin tunelele şi grotele subpămîntene, grăbind spre casă.

Şi s-a întîmplat să treacă prin faţa unei fierării, unde lucrau doi fraţi vestiţi pentru iscusinţa lor, pe nume Brokk şi Eitre; văzîndu-i, Loke nu s-a putut stăpîni să nu se laude:

— Vi s-a dus vestea că sînteţi meşteri făurari fără pereche, dar eu cred că-i cam umflată faima asta a voastră. Uite, pun pariu că nu puteţi face trei lucruri pe măsura celor pe care le-au făcut fiii lui Ivalde...

— Ţinem pariul! a strigat piticul Brokk, fără o clipă de ezitare. Frate Eitre! Umflă foalele.

— Nu, frate, a zis Eitre, eu sînt mai bătrîn şi tu eşti mai puternic. Se cuvine deci ca tu să te ocupi de foale.

Loke a strîns buzele, gînditor. Din nou lăudăroşenia lui îl băgase în încurcătură. A înţeles că putea să piardă nu numai darurile, dar chiar şi viaţa şi că s-ar cuveni să facă ceva, cît mai avea timp. S-a tras la umbră, departe de cărbunii dogoritori şi a început să privească. Cînd cărbunii s-au încins bine, Eitre a pus pe jăratec o piele de mistreţ şi a ieşit, spunînd fratelui său să sufle aer cu foalele fără încetare, ca lucrarea să nu aibă de suferit.

Abia a ieşit el, cînd, cine ştie de unde, un tăun uriaş a pătruns în forjerie şi s-a aşezat pe mîna piticului şi l-a ciupit atît de tare, că i-a dat sîngele. Tocmai atunci s-a întors şi Eitre care a luat la ciocănit pielea înroşită şi aşa măiestru a lucrat-o, că a făurit din ea un mistreţ viu, cu părul ţepos din aur curat.

„Bine!", a spus el.

Apoi a trecut la a doua lucrare.

De data aceasta a turnat în formă aur curat şi iarăşi i-a spus fratelui său să aibă grijă, să mişte foalele neîncetat pînă se întoarce el.

Şi cum a ieşit, s-a şi înfiinţat tăunul care de data aceasta s-a aşezat pe grumazul lui Brokk şi a început să-l ciupească şi mai tare. Oricît scutura piticul din

cap, muscoiul continua să se umfle cu sînge; dar piticul a răbdat şi nu s-a oprit din treabă:

— Pari cam obosit, frate, a spus Eitre, s-a întîmplat ceva? Ia priveşte ce verigă frumoasă! şi a scos din foc o verigă groasă, din cele pe care le purtau războinicii la gît. O vom numi Draupner (Picurătoarea).

A treia oară Eitre a ales alt material. De data aceasta a fost fier; a pus fierul pe jăratec şi l-a îndemnat pe Brokk să sufle fără încetare, apoi a ieşit.

De data aceasta tăunul s-a aşezat pe ochiul stîng şi l-a înţepat în pleoapă atît de tare, că sîngele a început să curgă în şiroaie şi lui Brokk i s-a împăienjenit privirea. Durerea era atît de mare, că piticul n-a mai putut răbda şi o clipită doar a dat drumul la foale, ca să alunge tăunul. Însă tocmai atunci s-a întors Eitre.

— Mare noroc ai avut că m-am întors la timp, a zis el, şi a scos din foc un ciocan. L-a privit atent şi a mormăit ceva nemulţumit. Apoi, a strîns cele trei obiecte şi i le-a dat lui Brokk, spunîndu-i să le ducă în Asgård.

Cînd cei doi au sosit, zeii s-au adunat, dornici să vadă darurile.

Ei au aflat de pariu şi au început să-şi treacă din mînă în mînă obiectele, admirîndu-le şi dînd din cap de uimire.

Apoi, au spus că toate sînt atît de minunate, că numai Oden poate hotărî între ele.

Loke i-a înmînat lui Oden suliţa, care se numea Gungner, corabia Skiddblander lui Frej şi, desigur, cosiţa de aur lui Sif, care de îndată s-a împodobit cu ea, devenind şi mai frumoasă.

Loke a suspinat mulţumit, gîndindu-se că a cîştigat.

Atunci s-a înfăţişat şi Brokk cu darurile.

El i-a dat lui Oden masiva verigă de aur şi a spus că în fiecare a noua noapte, opt inele, la fel de

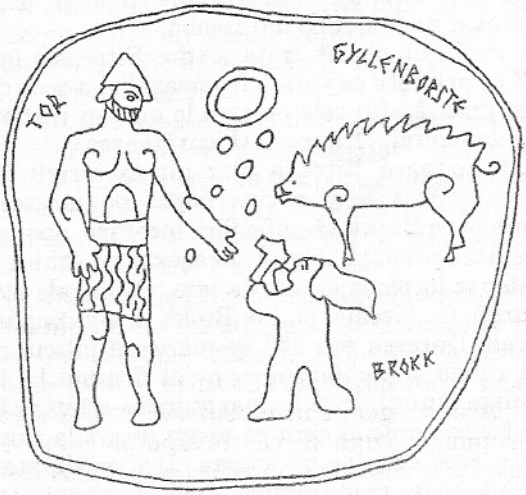

frumoase, vor picura din aceasta. Zeului Frej i-a dat mistreţul, care se numea Gyllenborste, spunîndu-i că acesta poate fi călărit ca un cal, zi şi noapte, fără să obosească; ba mai mult, el poate să-şi poarte călăreţul pe pămînt, prin aer şi prin apă şi nu există întuneric atît de adînc încît mistreţul să nu-şi poată găsi drumul, căci părul lui are puterea de a lumina în noapte.

Apoi, a înfăţişat zeului Tor ciocanul.

„Acesta se numeşte Mjöler şi el loveşte orice ţintă şi o distruge — apoi se întoarce în mîna celui care l-a aruncat. El poate deveni mai mare, ori mai mic, încît poate fi purtat cu uşurinţă. Dar, a spus piticul tuşind încurcat, ciocanul are un mic defect, o pată mică la coadă, abia se vede, dar, oricum, nu există lucru perfect. Zeii să judece!"

S-a lăsat tăcerea.

După o vreme, Oden a spus că ciocanul este cel mai minunat şi mai folositor dintre toate — el va fi cea mai temută armă împotriva uriaşilor. Deci, Brokk şi Eitre erau cîştigători.

Oricît a protestat Loke, nu avea ce face: trebuia să plătească piticilor răscumpărarea în locul capului său, căci aşa era obiceiul în vremurile acelea.

Dar Brokk a refuzat schimbul.

El nu uitase povestea cu tăunul şi ţinea morţiş să primească ceea ce i se datora.

Şi totuşi, Loke scăpă de pedeapsă.

În ultima clipă, cînd Brokk se pregătea să-i taie capul, Loke se adresă lui Oden şi-l luă martor, să vegheze ca numai capul să-i fie tăiat.

— Aşa e legea, spuse zeul viclean, şi sînt gata să mă supun — dar legea nu spune că şi grumazul trebuie luat. Deci, îngrijeşte-te ca grumazul meu să nu fie în nici un fel vătămat.

Era, desigur, un argument îndoielnic, dar Oden fu bucuros să-l accepte.

Piticul fusese înşelat şi mînia lui era fără margini.

— Ah, de-aş avea acul acela vrăjit pe care l-a făurit fratele meu! strigă el şi în clipa următoare se trezi cu unealta vrăjită în mînă.

Atunci se apucă şi cusu buzele zeului atît de strîns, încît acesta, chiar după ce reuşi să scoată aţele, n-a fost în stare multă vreme să vorbească. Iar zeii considerară aceasta drept o adevărată binecuvîntare.

DIN AVENTURILE LUI TOR

Dintre toţi zeii, Tor era cel mai iubit de muritori. Ei îl socoteau zeul care aduce ploaia şi le adapă ogoarele. Îl numeau şi Vînătorul de troli sau Apărătorul, căci zeul, care era cel mai voinic dintre fiii lui Oden, obişnuia să petreacă multă vreme în răsărit, la vînătoare de uriaşi sau de troli. El avea arme miraculoase, care îi sporeau puterea.

Deci, el era cel mai de seamă apărător al Asgârdului şi al Midgârdului şi de aceea toţi îl iubeau şi îl respectau; e drept, îi plăcea să mănînce şi să bea peste măsură şi adesea era scandalagiu, mai ales după ce băuse prea mult. Nici prea isteţ nu era — „Nu în cap stă puterea mea!", spunea zeul, rîzînd în hohote. De aceea, de cîte ori intra în vreo încurcătură, începea să strige după Loke. Acesta îl ajuta, de voie, ori mai curînd de nevoie — căci Tor era cumplit la mînie! Se spune că singura fiinţă de care se temea Zeul cu barba roşie era soţia sa, Sif cea cu pletele de aur. Poate de aceea era zeul aşa de mult plecat de acasă!

TOR MERGE LA PESCUIT

Tot aşa s-a întîmplat şi de data aceasta. Silit să stea mai multă vreme acasă, deoarece carul său se afla în atelierele piticilor, la reparat, după o vreme i s-a urît de atîta trai îmbelşugat, ori mai curînd de cicălelile Sifei, şi s-a gîndit să plece pe undeva, mai aproape, la pescuit, de pildă. Dar, înainte de plecare, şi-a zis că ar fi mai bine să-şi schimbe înfăţişarea şi de aceea îşi pieptănă frumos barba şi chica, se îmbrăcă cu haine spilcuite, semănînd leit cu un tînăr filfizon. Apoi, ascunzînd ciocanul în punga pe care o purta la brîu, se sui într-o barcă şi pluti pînă ajunse la un mal nisipos în Jotunheim, unde îşi avea casa un uriaş cu numele Hymer.

Tor îşi trase barca la ţărm, merse la casa uriaşului şi-l rugă să-l adăpostească peste noapte. Uriaşului nu-i plăcu deloc că era deranjat şi nici nu-i plăcu că trebuia să ofere ceva; deşi avea avere mare şi mai ales o turmă uriaşă de vaci negre, cu coarne albe, era zgîrcit din cale-afară şi nu-i plăceau deloc oaspeţii.

El avea obiceiul ca în fiecare dimineaţă să plece la pescuit, ceea ce lui Tor îi convenea de minune, căci

trebuie spus că nu din întîmplare venise el la Hymer, ci fiindcă avea un plan ascuns. Deci, îl convinse pe uriaş să-l ia cu el la pescuit, deşi acesta se lăsase greu înduplecat. Astfel, a doua zi dimineaţă, pînă a se lumina, cînd auzi patul uriaşului scîrţîind, Tor înţelese că acesta se ducea să-şi mulgă vacile, înainte de a pleca la pescuit. Mai aşteptă o vreme, apoi se pregăti şi el de drum. Cînd îl văzu, Hymer începu să mormăie că nu are nici un chef de însoţitori şi că oaspetele său nu prea părea potrivit pentru a mînui năvodul. Dar Tor se mulţumi să zîmbească şi-l întrebă ce fel de momeală foloseşte. Şi cum uriaşul nu-l băga deloc în seamă, Tor se duse şi tăie unul din cei mai mari boi din cireadă şi luă într-o traistă capul — da, cu asemenea momeală s-ar mulţumi şi şarpele Midgărdului, îşi zîmbi el în barbă.

În cele din urmă plecară şi se urcară în barcă. Cum uriaşul nu înceta să bombănească, Tor începea să-şi cam iasă din fire, dar se stăpîni, cu gîndul la prada după care venise. Aşa că puse şi el mîna pe vîsle iar uriaşul, oricît se strădui, abia putea ţine ritmul cu el; în cele din urmă trebui să recunoască că tinerelul fandosit era mai bun vîslaş şi bombăni că au vîslit de ajuns, acela era locul la care el obişnuia să pescuiască; dar zeul îl îndemnă să meargă mai în larg, unde e peştele mai mare; dacă a obosit, n-are decît să-l lase pe el să vîslească. Hymer strînse buzele şi continuară drumul mai mult de o oră.

— E destul de departe acum, zise el, lăsînd vîslele. Dacă mergem mai departe, s-ar putea să dăm peste ceva ce nu ţi-ar plăcea să vezi...

— Cred că ai obosit şi nu vrei să te dai bătut... îi răspunse Tor, continuînd să vîslească.

— Aşa? Ei bine, răspunse uriaşul mînios, află că încăpăţînarea ta ne-a adus în ţinutul prin care bîntuie şarpele Midgărdului!

— Dacă locul e bun pentru şarpe, e bun şi pentru mine, zise Tor şi se grăbi să scoată undiţele. Alese una, cu un cîrlig mare cît să prindă o balenă şi un fir gros cît încheietura mîinii.

— Asta e exact ce-mi trebuie, rîse el mulţumit şi, sub privirile uluite ale lui Hymer, înfipse în cîrlig capul de bou. Apoi, aruncă peste bord momeala, care căzu în apă cu un plescăit zgomotos şi se duse drept la fund.

Hymer alese un cîrlig mic şi un fir subţire ca firul de păr şi se apucă fără chef de pescuit. Îi era din ce în ce mai teamă să nu fie stîrnit şarpele şi supraveghea neliniştit amîndouă undiţele, temîndu-se de ce s-ar putea agăţa în undiţa celuilalt.

În adîncul mării zăcea şarpele lumii, cu coada prinsă între fălci. Lumina tulbure care venea de sus se întunecă şi şarpele văzu doi ochi de bou şi o pereche de coarne albe care pluteau lîngă el. Întinse limbile, puternice şi ascuţite, şi prinse între fălci momeala, sorbind adînc, ca să o înghită. Atunci simţi cîrligul înfigîndu-i-se în buză. Ars de durere, se zbătu atît de violent, că aproape smulse undiţa din mîna zeului; acesta trebui să-şi încordeze puterile lui zeieşti, ca să tragă prada. Înfipse călcîiele atît de tare în lemnul bărcii, că picioarele ieşiră prin scînduri şi se pomeni cu tălpile proptite pe fundul mării. Şi aşa îl trase la suprafaţă. Nimeni n-a văzut niciodată o imagine atît de cumplită cum a văzut Tor, cînd s-a holbat la şarpe, iar monstrul a scuipat un nor de otravă în aer.

Uriaşul Hymer s-a făcut verde de groază văzînd botul monstruos, colţii îngrozitori, ochii căscaţi şi limbile şuierătoare. A pus mîna pe cuţitul tăios cu care tăia momeala şi cu cîteva lovituri puternice a tăiat firul undiţei şi şarpele s-a prăbuşit într-un vîrtej de spume. Tor a ridicat pumnii, înnebunit de mînie, căci

credea că fusese la un pas de a învinge monstrul. Dar nu se ştie dacă ar fi fost aşa şi nu trebuie uitat ce s-ar fi întîmplat, dacă coada monstrului ar fi scăpat dintre fălci.

Tor însă credea că doar laşitatea uriaşului l-a împiedicat să aibă capul şarpelui lumii printre trofeele lui de vînătoare; aşa că i-a dat un pumn atît de violent, încît uriaşul s-a răsturnat şi s-a rostogolit din barcă.

Iar Tor, furios, s-a întors în Asgård.

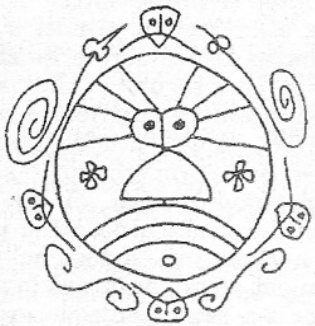

TOR LA UTGÅRDALOKE

Într-o după-amiază de vară, Tor a înhămat la car cei doi ţapi, pe Tanngjost şi pe Tanngrisne, şi a pornit la drum, cu Loke alături — căci, îşi zicea el, e mai bine să-l aibă sub ochii lui, să nu se mai apuce de cine ştie ce blestemăţie. Cînd soarele a apus, s-au oprit la o gospodărie frumoasă şi au cerut să fie găzduiţi. Tor şi-a dus ţapii într-un şopron şi i-a tăiat pe amîndoi. Apoi i-a jupuit şi a aprins focul. Îi poftise pe ţăran, pe soţia şi cei doi copii ai acestuia la cină; fiul ţăranului se numea Tjalfe şi fiica Raskva. Acum stăteau toţi în jurul mesei. Tor pusese pe duşumea, în faţa focului, pieile celor doi ţapi şi le spusese să arunce oasele acolo. Tjalfe era foarte lacom şi după ce a mîncat carnea, s-a apucat să spargă oasele între dinţi, să le sugă măduva. A doua zi în zori, cînd cei doi zei s-au pregătit de plecare, Tor a scos ciocanul Mjölner, l-a învîrtit de două ori peste oase şi cei doi ţapi s-au ridicat pe picioare; dar, ce nenorocire! Tanngjost şchiopăta cu piciorul drept... Tor s-a înnegrit de mînie şi a început să strige atît de tare că ţăranul şi familia lui au sărit buimaci. Văzînd faţa aprinsă şi privirile arzătoare ale

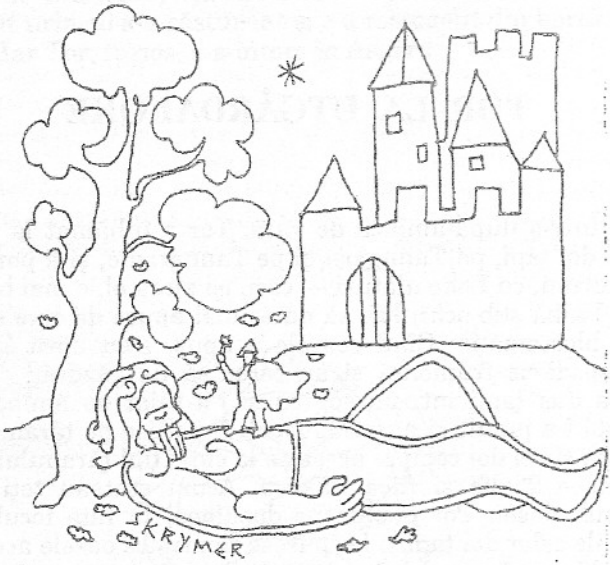
SKRYMER

lui Tor, au căzut în genunchi şi au început să ceară îndurare.

Văzîndu-le spaima, Tor s-a înduioşat şi s-a mulţumit să-i ia pe cei doi copii în slujba lui. Zeul a hotărît că ar fi mai bine să lase ţapii în gospodăria ţăranului, pentru ca piciorul lui Tanngjoste să se vindece.

Şi au urcat cu toţii în barca ţăranului şi au pornit-o pe mare, spre Jotunheim.

Începuse să se lase întunericul cînd au tras la ţărm şi s-au apucat să cerceteze locul. Tjalfe, care era un tînăr puternic şi vestit pentru viteza cu care alerga, le purta boccelele cu mîncare.

Au ajuns într-o pădure întunecată şi tocmai cînd nu mai vedeau deloc pe unde calcă, au ajuns la o casă mare, cu porţi înalte. Cei patru călători au intrat şi şi-au făcut culcuşul lîngă un perete.

Peste noapte, casa începu să se zguduie atît de tare, încît, treziţi din somn, crezură că e cutremur. Se refugiară foarte speriaţi într-o odaie mică, lîngă sala cea mare şi Tor îşi pregăti ciocanul, căci de afară se auzea un mormăit înfricoşător.

Cînd se lumină de ziuă, ieşi Tor şi rămase uimit, dînd peste o făptură uriaşă, care dormea sub copaci. Zgomotul venea de la sforăitul lui teribil. Auzind mişcare, acesta se trezi şi se uită de sus în jos la zeu.

Se zice că Tor a fost atît de uimit, încît nici nu s-a gîndit să pună mîna pe ciocan, ci doar l-a întrebat cum se numeşte.

— Skrymer! a bubuit glasul uriaşului. Iar tu eşti, după cum te arată părul şi barba roşie, Tor... Tu mi-ai furat mănuşa?

Tor încremeni de uimire, văzînd că, ceea ce luaseră drept casă nu era decît o uriaşă mănuşă, iar cămăruţa în care se refugiaseră nu era decît degetul mănuşii!

Skrymer părea destul de pașnic și îl întrebă pe Tor și pe ai lui dacă nu vor să-l ia și pe el tovarăș de călătorie și zeul fu nevoit să încuviințeze.

Apoi, mîncară fiecare din merindele pe care le aveau — Skrymer dintr-o traistă uriașă pe care mai apoi o strînse cu grijă și și-o puse în spate.

Porniră la drum în tăcere. Toată ziua Skrymer înaintă printre copaci cu pași rari și liniștiți, în vreme ce ceilalți alergau amărîți după el.

Cînd coborî noaptea, el alese locul de tabără, sub un stejar uriaș. Skrymer le oferi mîncare, spunînd că pot să mănînce cît poftesc din traista lui; el nu are chef de masă, vrea să se culce. Și în vreme ce acesta se puse pe un sforăit așa de strașnic, încît frunzele stejarului cădeau și se ridicau la fiecare răsuflare a lui, Tor tot încerca să desfacă baierele sacului.

Pînă la urmă, se înfurie atît de tare, că puse mîna pe ciocan, se duse la locul unde dormea uriașul și îl izbi cu sete în țeastă. Skrymer se trezi; cînd îl văzu pe Tor, îl întrebă:

— Ai mîncat? N-ar fi timpul să vă culcați? Mîine avem drum lung.

Apoi, se întoarse pe partea cealaltă și adormi la loc.

Tor se întoarse la tovarășii lui și se pregătiră de culcare. Dar erau atît de speriați, că nu reușiră să adoarmă.

Pe la miezul nopții, auzind că Skrymer sforăie și mai tare, își luă ciocanul și îl lovi din nou, atît de violent că avu impresia că ciocanul a pătruns adînc în țeasta acestuia.

Uriașul se trezi imediat:

— Ce-o fi? mormăi el. O ghindă, cred, care mi-a căzut pe frunte!

Puțin înaintea zorilor se sculă Tor și îl lovi pentru a treia oară în tîmplă, atît de tare, încît ciocanul se afundă pînă la coadă. Skrymer se sculă și, frecîndu-și obrazul, zise:

— Blestematele astea de păsări... Tocmai s-a găinăţat una pe mine... A, Tor... Te-au trezit şi pe tine? Ei, ar cam fi vremea să ne aşternem la drum... Nu prea departe se află un oraş care se numeşte Utgård. Nu că vreau să mă laud, deşi nu sînt chiar un pitic, oamenii din oraşul acesta sînt mult mai voinici ca mine. N-ar strica să-mi ascultaţi sfatul: lăsaţi-o mai moale cu vitejia, căci regele Utgårdului şi războinicii lui nu suportă să fie provocaţi de fiştecine... ori, poate ar fi mai bine să vă întoarceţi?

Tor clătină din cap.

— Bine, dacă v-aţi hotărît să mergeţi, trebuie s-o luaţi spre răsărit. Eu merg spre nord, uite, spre vîrful acela înzăpezit...

Şi s-au despărţit. După ce mai merseră o vreme, Tor şi tovarăşii lui ajunseră la nişte ziduri aşa de înalte, că trebuia să-ţi dai capul pe spate ca să le vezi culmea, iar buruienile ce creşteau la umbra lor erau înalte cît copacii. Au tot mers, dîndu-le ocol, pînă au ajuns la o poartă printre ale cărei zăbrele izbutiră cu uşurinţă să se strecoare. Dădură peste o clădire înaltă, cu uşile deschise şi intrară; acolo se aflau o mulţime de uriaşi aşezaţi la nişte mese lungi de lemn. Iar pe un jilţ stătea chiar regele, Utgårdaloke.

Acesta, cum îi văzu, le spuse:

— După barbă şi după culoarea chicii s-ar zice că eşti vestitul Tor... Dar parcă nu-mi vine să cred, prea sînteţi pricăjiţi, şi tu şi tovarăşii tăi... Să fi fost faima ta o scorneală? Dar, ca să nu zici că te jignesc fără temei, iată, nu ai decît să ne arăţi, tu şi ceilalţi, de ce sînteţi în stare... Căci aşa e obiceiul, nimeni nu poate sta aici dacă nu e priceput în ceva anume...

Loke, care era îngrozitor de flămînd, şi-a luat inima în dinţi şi a spus:

— Eu am un meşteşug pe care aş vrea să vi-l arăt...

Cred că nimeni din cei aflaţi aici nu mă poate întrece la mîncat...

Regele a bătut din palme şi a spus:

— Da, asta e ceva... Uite, te poţi întrece cu voinicul acesta, pe nume Låge...

Pe dată a fost adusă o troacă uriaşă de lemn, care a fost umplută cu carne şi oase şi supă. Loke s-a aşezat la un capăt şi Låge la celălalt şi amîndoi au început să înfulece cu atîta repeziciune, că după scurt timp s-au trezit nas în nas. Loke mîncase carnea şi zeama, celălalt însă mîncase carnea şi supa şi toate oasele.

Atunci regele a întrebat dacă tînărul care era cu ei nu are şi el vreun meşteşug pe care ar dori să li-l arate şi Tjalfe, care totdeauna fusese cîştigător la alergare, a spus că s-ar putea întrece la fugă cu oricine ar dori. Regele i-a răspuns că are şi el un băieţel care e foarte priceput la treaba asta, aşa că s-au dus cu toţii pînă la locul de alergări şi s-a stabilit că întrecerea se va face pe trei curse. Tjalfe şi Huge — căci aşa se numea copilaşul acela — au pornit. La prima cursă, Huge a ajuns cu mult înaintea lui Tjalfe, la a doua Huge s-a dus şi s-a întors, în vreme ce bietul Tjalfe era abia la jumătatea drumului, iar la a treia cursă Huge s-a dus şi s-a întors, înainte ca celălalt să fi apucat să facă măcar un pas...

Regele s-a întors spre Tor care privea tăcut şi i-a spus:

— Ei, pe tovarăşii tăi i-am văzut... dar tu, despre ale cărui isprăvi se vorbeşte atît, ce ne poţi arăta?

— Eu pot să beau mai mult decît oricare de la masă, a răspuns scurt zeul.

S-au întors atunci în sala de ospeţe şi a fost adus un corn de băut, atît de mare, încît se întindea pe toată pardoseala sălii şi celălalt capăt se pierdea undeva, în întuneric. Regele a spus că doar un băutor cu adevărat

bun reuşeşte să-l termine dintr-o singură înghiţitură şi că doar cei mai slabi au nevoie de trei înghiţituri ca să-l isprăvească... Tor, care era teribil de însetat, a început să soarbă cu înghiţituri mari, dar cînd a trebuit să-şi tragă răsuflarea, a văzut că băutura era la fel de multă ca înainte; a băut din nou, şi mai grozav, dar şi a doua oară, cînd a răsuflat, băutura abia părea atinsă iar după a treia încercare, abia dacă se vedea că cineva a sorbit din corn.

— Da, nu prea sînt băutori de soi la voi, acolo în Asgård, a spus regele. Dar poate vrei să încerci altceva...

— Orice, a mormăit Tor furios.

— Foarte bine. Uite, poate ţi-ar face plăcere să încerci un joc pe care la noi îl joacă toţi copilandrii... Trebuie doar să ridici o pisică...

Tor şi ai lui încremeniră cînd văzură pisica — trupul ei umplea aproape întreaga sală, care nu s-ar fi putut spune că era mică. Tor se duse la ea, îi puse mîna sub burtă şi începu să se opintească; numai că pisica, ori de cîte ori încerca s-o ridice de burtă, îşi încovoia spinarea. Nici cînd se ridică în vîrful picioarelor, împingînd cu braţele întinse, nu reuşi decît s-o facă să-şi ridice o labă de pe duşumea...

— Da, zise regele, pisica e prea mare şi zeul prea scund...

— Oi fi eu prea scund, mîrîi Tor, dar ia să vină careva să lupte cu mine!

Utgårdaloke privi în jurul mesei şi zise:

— Nu văd nici un luptător aici care să nu socotească că e mai prejos de el să lupte cu tine. Nu ştiu ce să fac... Ba da, bunica mea! Da, tu poţi lupta cu bunica Elle! Deşi ea a doborît adesea oameni mai solizi ca tine...

Şi înainte ca Tor să poată protesta, apăru în sală o femeie atît de bătrînă, încît părea uitată de vreme. Avea privirea stinsă şi spinarea încovoiată şi părea atît de fragilă, că şi bătaia vîntului ar fi putut s-o doboare. Tor o privi o vreme, neştiind ce să facă, dar la urmă hotărî să termine o dată şi îşi zise că o simplă îmbrîncitură va fi prea de ajuns; dar, cu cît împingea, cu atît se înţepenea baba pe picioare. Apoi ea începu să bîjbîie cu degetele ca nişte cîngi şi fără să-şi dea seama exact ce se petrecea, Tor se trezi la pămînt, cu baba deasupra!

Regele începu să strige că e de ajuns, dar bătrîna părea să nu audă, iar Tor începuse să simtă cum îi ies ochii din cap.

— S-a terminat lupta! strigă uriaşul şi tot trase de ea, pînă o urni din sală.

— Aşezaţi-vă acum şi să mîncăm şi să ne veselim! porunci el. Şi petrecură pînă tîrziu, iar a doua zi dimineaţă regele îi conduse pînă afară din cetate.

Cînd fu să se despartă, se întoarse Utgărdaloke către Tor şi-l întrebă dacă este mulţumit de vizită.

Tor îi răspunse că nu s-au ales cu prea multă glorie.

— Ei, acum că sîntem afară din oraş, zise uriaşul, pot să vă destăinui cum stau lucrurile. Dar trebuie să-mi promiteţi că n-o să reveniţi niciodată pe aici. Dacă aş fi ştiut ce ştiu acum, m-aş fi străduit din răsputeri să vă ţin departe de aceste locuri, cînd v-am întîlnit în pădure — căci eu am fost uriaşul care v-a arătat drumul. Am să vă spun de ce, dar mai întîi să vorbim niţel de întîlnirea cu Skrymer. Cînd în prima noapte ai încercat să dezlegi sacul cu mîncare, să ştii că fusese legat prin vrăji. Cînd m-ai lovit de trei ori — prima lovitură, deşi cea mai puţin puternică, m-ar fi omorît, dacă m-ar fi atins. Ei, îţi aminteşti dealul de lîngă oraşul meu? Erau acolo trei prăpăstii, una mai

adîncă decît alta — toate trei sînt urmele ciocanului tău. Acelaşi lucru s-a întîmplat cu probele prin care aţi trecut... Mai întîi, cea a lui Loke: cel cu care s-a întrecut era însuşi focul şi nu i-a fost greu să mistuie totul! Iar Tjalfe, cînd s-a întrecut cu băiatul Huge, de fapt se întrecea cu gîndul meu... Şi tu însuţi: ai băut din corn şi ai crezut că te-ai făcut de ruşine; de fapt, a fost lucru vrednic de mirare — cele trei sorbituri veneau, prin celălalt capăt al cornului, direct din mare! Cînd veţi ajunge la malul mării, veţi vedea cît de mult au scăzut apele ei.

În timp ce zeii şi cei doi fraţi îl priveau uluiţi, regele continuă:

— Îţi aduci aminte cînd ai ridicat pisica? Toţi vitejii mei erau încremeniţi de spaimă! Cînd una din labele pisicii a părăsit duşumeaua, dîrdîiau de groază cu toţii, căci pisica nu era ceea ce părea să fie, era chiar Şarpele Lumii! La fel a fost cînd te-ai luptat şi ai căzut în genunchi! Căci nimeni nu rezistă bătrînei doamne Elle: ea este însăşi bătrîneţea...

Tor, care îl ascultase cu gura căscată, puse mîna pe ciocan şi se pregăti să-l arunce, dar atunci văzu că în faţa lui nu se mai afla nimeni: atît uriaşul, cît şi oraşul se topiseră în aer, ca şi cum n-ar fi fost acolo niciodată.

FURTUL CIOCANULUI LUI TOR

Într-o dimineaţă Tor s-a sculat prost dispus: avusese un vis foarte urît, căci visase cum un hoţ se strecurase în odaia sa şi îi furase ciocanul Mjölner, cumplita armă făurită anume împotriva uriaşilor.

Încă ameţit de somn, a pipăit după armă, dar nu a găsit nimic. Îngrozit, a sărit din pat şi a început să caute peste tot, dar ciocanul nu se afla nicăieri.

A început să urle atît de tare, încît în scurt timp toţi zeii s-au adunat înspăimîntaţi. Printre ei se afla şi Loke şi cum l-a văzut, Tor s-a repezit la el şi a început să-l zguduie, de-i clănţăneau dinţii în gură:

— Tu! Nelegiuitule! Tu ai pus la cale şi mîrşăvia asta! Unde l-ai ascuns?

Ceilalţi zei au sărit şi l-au scăpat din mîinile lui pe Loke, care tremura ca frunza. Cînd a reuşit din nou să vorbească, Loke a spus că singurii care, după părerea lui, ar îndrăzni o asemenea faptă, sînt uriaşii.

— Vino! a răcnit Tor. Plecăm în Jotunheim să-i omorîm pe toţi.

— Stai! a strigat Loke. Nu pricepi că asta vor, să le cazi în mînă lipsit de arme?

— Poate ai dreptate, a recunoscut Tor, potolindu-se un pic. Dar atunci, ce este de făcut?

Ceilalţi zei interveniră, spunînd că ar fi mai bine să plece Loke singur, să iscodească el cum stau lucrurile. Deci, Loke împrumută veşmîntul de pene al zeiţei Freja şi zbură în Jotunheim.

Acolo îl văzi de departe pe uriaşul Trym, şi zbură drept spre el. Văzîndu-l, uriaşul rînji batjocoritor şi îi zise:

— Tu eşti Loke cel şiret, nu-i aşa?

— Exact, îi răspunse Loke, cercetîndu-l atent.

— Ce mai fac zeii, prietenii tăi? Sănătoşi, voioşi?

— Nu cine ştie ce voioşi... Cineva a furat ciocanul lui Tor...

— Şi cine-i vinovatul? hohoti Trym.

— Tu, preaputernic rege, răspunse Loke.

Auzindu-l, uriaşul începu să hohotească şi mai tare.

— N-are rost să te mint, spuse el. Ai dreptate, eu l-am furat... Ce păcăleală grozavă, nu-i aşa? Şi poţi să le spui că îl vor avea înapoi numai în anumite condiţii... Să nu creadă că mi-l pot lua cu forţa, căci l-am îngropat adînc în pămînt şi numai eu ştiu locul... Doar într-un singur fel îl poţi avea înapoi: trebuie să mi-o aduci aici pe zeiţa Freja, să-mi fie soţie.

Loke nu îi mai răspunse, ci îşi luă zborul înapoi în Asgård şi înainte chiar de a ajunge pe pămînt, Tor îl întrebă ce aflase.

Loke îi istorisi întîlnirea cu uriaşul, iar Tor porni pe dată la palatul zeiţei, căreia i se adresă mieros:

— Ţi-am adus înapoi veşmîntul, preafrumoaso şi preavestito. Pregăteşte-te de nuntă.

— Nuntă? se miră Freja. Cine se căsătoreşte?

— Tu, îi răspunse Tor.

— Eu? strigă Freja, începînd să se înfurie. Şi cu cine, dacă nu e un secret...

— Nici un secret, o liniști Tor. Cu scîrbosul acela de Trym.

Se zice că zeița s-a mîniat atît de tare, că prețiosul colan Brisingamen s-a rupt pe pieptul ei și pietrele s-au risipit în toate ungherele.

— Afară! începu să strige, lovindu-l pe Ucigașul de troli cu un fus, care-i fusese la îndemînă. Afară! Și spune-le și celorlalți că nimeni, niciodată n-o să mă convingă să plec în Jotunheim!

Tor se duse întins la Oden și îi povesti cît de încăpățînată era zeița, iar Oden îi chemă și pe ceilalți zei, să se sfătuiască.

S-au propus multe, dar Oden înțelese că nici o soluție nu era potrivită.

Atunci se zice să zeul Heimdall a spus că numai prin șiretlic poate fi redobîndit ciocanul.

— Dacă Trym dorește să se căsătorească, îi vom trimite mireasa...

— Păi, n-ați auzit că Freja nici nu vrea să audă..., bombăni Tor îmbufnat.

— Nu-i nimic, îl liniști Heimdall, te vom trimite pe tine în locul ei. Te îmbraci în mireasă și te duci cu Loke, deghizat și el, în domnișoară de onoare... Atunci, n-o să mai aibă ce face și o să vă dea ciocanul... și cînd o să-l ai înapoi, știi tu ce să faci cu el...

— Pe coada Șarpelui Lumii! strigă Tor cu spume la gură. Nimeni, niciodată nu mă va face să mă îmbrac în femeie!

Dar nu avu încotro. Trebui să se îmbrace în fuste lungi și în bluză brodată. Își puse colane și sîni falși și o legătură de chei la brîu; și ca uriașul să nu aibă nici o îndoială, i se atîrnă de gît și vestitul colan Brisingamen; pe deasupra, se învălui cu un voal alb de mireasă. Loke de asemenea se deghiză într-o

drăgălaşă domnişoară de onoare şi porniră în carul tras de ţapi spre Jotunheim.

Trym auzi tunetul roţilor şi îşi chemă slujitorii să pregătească cele de cuviinţă, după datină. Era nespus de mulţumit, gîndindu-se că la toate bogăţiile lui, doar o nevastă frumoasă şi de neam îi mai lipsea.

Cînd „mireasa" sosi, era pe înserate şi ospăţul de nuntă gata.

Se aşezară după cum se cuvenea, în dreapta lui Trym mireasa şi în stînga însoţitoarea ei.

Uriaşul fu uimit cînd mireasa, fără să facă nazuri, înghiţi jumătate de bou şi toate dulciurile care se pregătiseră pentru nuntă... şi fu şi mai uimit cînd tot muntele ăsta de mîncare fu stropit cu trei butoaie de mied.

Vicleana „domnişoară de onoare", văzîndu-i uimirea, îi suflă la ureche:

— Sărmana! Vezi ce flămîndă şi însetată este? O săptămînă întreagă n-a pus pe buzele ei frumoase nici măcar o firimitură... şi nici o picătură de apă n-a băut, de nerăbdare şi fericire la gîndul căsătoriei cu tine...

— Aşa, deci..., mormăi măgulit uriaşul. Atunci se explică, desigur... Draga de ea... şi se aplecă, dînd să ridice voalul miresei şi să-i fure o sărutare.

Loke înlemni.

Iar lui Trym i se zbîrli părul în creştet, cînd întrezări ochii sălbateci care îl priveau din umbra vălului.

Domnişoara Loke se grăbi să-i spună că ochii zeiţei sînt înroşiţi de nesomn, căci ea nici nu a dormit de o săptămînă, din aceleaşi motive...

În cele din urmă, cei doi trebuiră să-şi jure credinţă,dar atunci Loke ceru să fie adus ciocanul Mjölner, pentru ca promisiunea să fie respectată.

Ciocanul fu scos din ascunzătoarea lui şi cei doi trebuiră să-şi împreuneze mîinile deasupra lui, pentru jurămînt...

Cînd Tor simţi mînerul ciocanului în mîna sa, nu-i mai păsă de nimic; aruncă cît colo voalurile şi se puse pe altoit, în dreapta şi în stînga, la nimereală.

Apoi, Tor şi Loke se urcară în car şi se întoarseră în Asgård.

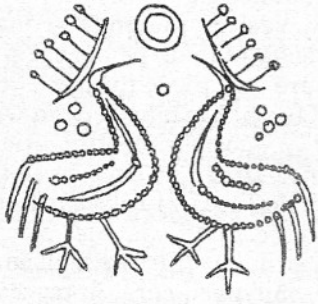

ZEII SE PREGĂTESC

Zeii ştiau că asupra lumii lor, cît şi asupra lumii oamenilor plutesc ameninţări nevăzute; multe întîmplări şi mai ales furtul merelor Idunei erau doar semne prevestitoare ale primejdiilor ce se unelteau în lumea întunericului.

Oden, ca părinte al tuturor, ştia mai bine decît oricare dintre ei că Asgârdul şi viaţa de aici este o fragilă întruchipare, care va trebui apărată curînd.

De aceea, de mult supraveghea el din cuibul lui de vultur tot ce se petrecea în cele nouă lumi iar adesea, sub chip prefăcut, colinda, mai ales prin Midgârd.

Dar acum socoti el că venise timpul să înceapă pregătiri mai temeinice pentru ceea ce ştia că nu mai putea fi înlăturat, Ragnarök, ziua judecăţii şi a ultimei înfruntări.

De aceea începu în Asgârd construirea unei clădiri uimitoare, cunoscută după aceea sub numele de Valhall.

Aceasta trebuia să fie gata pentru a primi pe toţi cei care vor lupta alături de zei, cînd va veni vremea.

Valhall era o sală uriaşă, cum nu se mai pomenise vreodată.

Ea avea pereţi nemăsurat de înalţi şi se afla în acea parte a Asgârdului, numită Gladsheim. Stîlpii pe care se sprijinea acoperişul erau nişte suliţe uriaşe, iar acoperişul însuşi era făcut din scuturi.

Pe pereţi stăteau înfipte de jur împrejur panaşuri de coif, iar deasupra uşii dinspre apus sta prins în piroane de aur un cap uriaş de lup, în vreme ce deasupra lui se rotea necontenit un uliu. Nu trebuie uitat Gullenkamme (Creastă de Aur). Acesta era un cocoş, care sta nemişcat pe acoperişul Valhallei. El nu cînta ca alţi cocoşi, la fiecare răsărit al soarelui; Gullenkamme avea să cînte o singură dată, iar atunci cîntecul lui va vesti tuturor că s-au ivit zorii Ragnarökului.

Sala avea nenumărate uşi, căci nenumăraţi sînt cei morţi în luptă — şi toţi aceştia se strîngeau aici, fiecare îşi avea locul său la mesele întinse.

În fiecare dimineaţă, ei îşi luau coifurile şi centurile şi se îndreptau cu toţii, în rînduri ordonate, spre o cîmpie, unde, cît era ziua de lungă, se loveau şi se omorau unii pe alţii. Uneori mureau unii, alteori alţii şi era imposibil de spus, zi cu zi, cine a învins şi cine a fost învins. Nu conta cît sînge a curs şi cît de grave au fost rănile — de îndată ce soarele apunea, se oprea orice luptă.

Şi atunci, tot sîngele vărsat se usca şi dispărea; capetele, braţele şi picioarele tăiate se uneau iarăşi cu trupurile; iar cei ucişi se trezeau la viaţă şi se ridicau în picioare, la semnalul trompetei.

Şi toţi luptătorii se întorceau în Valhall, unde petreceau pînă tîrziu în noapte, bînd şi mîncînd şi vorbind despre întîmplările ultimei bătălii.

Ei erau aşteptaţi de Valkirii — despre care se va vorbi mai departe; aceste fecioare frumoase şi războinice îi aşteptau, îi conduceau la locurile lor şi se îngrijeau ca talgerele să fie mereu încărcate cu mîncare şi cupele ori cornurile să fie mereu pline.

Iar mîncarea şi băutura nu se termina înainte ca ultimul mesean să fi fost pe deplin mulţumit. Căci exista acolo un porc vrăjit — Särimner era numele lui. Acest porc uimitor era tăiat în fiecare zi şi carnea lui era pregătită în nenumărate feluri gustoase; iar în dimineaţa următoare, Särimner se trezea grohăind voios, la fel de fraged şi de gras ca în ajun.

Iar cratiţele şi oalele erau de asemenea vrăjite, pentru că, ori cît se lua din ele, rămîneau pline cît timp era nevoie.

Şi mai trebuie spus că la ospăţ nu se bea apă — cum s-ar fi putut ca la masa lui Oden cei care înfruntaseră moartea să bea apă chioară! — războinicii beau după pofta inimii mied, o băutură tare, dulce şi parfumată, fermentată din miere. Căci exista acolo o albină uriaşă, care se îngrijea de mied şi tot ce ar mai fi poftit ei să bea.

Astfel petreceau şi se luptau zi de zi şi noapte de noapte războinicii lui Oden, pentru a fi gata pentru ultima bătălie, cînd va sosi Ragnarök.

Despre Valhall şi despre ce se petrecea acolo s-a aflat în Midgård. De aceea, dornici de a fi printre cei aleşi, se luptau războinicii în lumea oamenilor cu nesecată vitejie şi mureau cu zîmbetul pe feţele aspre.

Mai mult chiar, aici existau nişte războinici care se numeau ei înşişi „vitejii lui Oden" sau berserci — nume greu de desluşit; el vine probabil de la cuvîntul „bärsärk" care înseamnă „cămaşă de urs", pentru că aveau obiceiul să îmbrace cămăşi făcute din blană neagră de urs. Chiar se şoptea — mai ales duşmanii

lor spuneau aceasta cu groază — că ei, în focul şi în nebunia luptei, se transformau în fiarele îngrozitoare de la care îşi luaseră numele. În jurul gîtului purtau cîte nouă verigi de fier care nu puteau fi scoase decît după ce mureau. Războinicii aceia erau cumpliţi, ei mîrîiau în luptă ca lupii ori cîinii şi erau puternici ca urşii şi atît de înspăimîntători, încît adesea duşmanii, doar văzîndu-i o luau la goană. Se mai spune că ei îşi vopseau feţele şi trupurile cu vopsea neagră şi atacau mai ales în nopţi întunecoase, cînd doar albul ochilor li se vedea şi duşmanii credeau că ei sînt demoni, nu oameni. Aceşti luptători obişnuiau să se adune în jurul regilor din nord, care îi foloseau ca gărzi personale.

Se mai spune — dar acest lucru nu e sigur — că uneori Oden însuşi se amesteca printre ei şi-i conducea la luptă. Căci zeul, care în vreme de pace se înfăţişa cu barba îngrijită şi privirea prietenoasă, la luptă avea chipul îngrozitor şi este ştiut că singurul lui ochi ardea de un foc atît de necruţător, încît doar cu privirea putea să orbească ori să paralizeze de moarte duşmanul.

Printre cei ce se adunau în Valhall nu erau doar războinici morţi pe cîmpul de luptă, aici veneau şi aceia care fuseseră sacrificaţi zeului Oden, anume pentru a dobîndi victoria în luptă sau cu alte ocazii de mare primejdie.

Aceste „jertfe ale lui Oden" erau războinici aleşi prin tragere la sorţi şi ei erau ucişi prin spînzurătoare, după un ceremonial anume, în amintirea celor nouă zile şi nouă nopţi în care Oden însuşi se clătinase, spînzurat de ramurile arborelui Yggdrasil, pentru a afla secretul runelor.

Există chiar o istorisire despre un asemenea sacrificiu, în care jertfa a fost o celebră căpetenie a vikingilor, regele Vikar.

Acesta ajunsese cu corabia sa la un ţărm străin şi zadarnic încercase să pornească mai departe, căci vînturi neprielnice împiedicau navigaţia.

Atunci Vikar şi războinicii lui au hotărît să ofere o jertfă lui Oden, pentru a-i obţine ajutorul.

S-a tras la sorţi şi toţi au încremenit, văzînd că însuşi regele trebuia sacrificat.

Pentru că războinicii îl iubeau tare pe rege, n-au vrut să-l piardă şi au recurs atunci la un vicleşug: astfel, regele a fost urcat pe un buştean, cu un maţ moale de viţel în jurul gîtului, în locul unei frînghii adevărate. Celălalt capăt al maţului a fost legat de un brad iar un războinic s-a aşezat în spatele regelui, pentru ca la formula rituală de sacrificare, în loc să-l străpungă cu lancea, să-l atingă doar uşor cu o nuia ruptă dintr-un copac. Dar cînd formula a fost rostită, nuiaua s-a transformat într-o suliţă adevărată şi a străpuns trupul regelui. Iar maţul cel moale s-a transformat într-o funie grozavă şi trupul regelui a fost tras violent în sus, astfel încît Vikar a murit sugrumat printre crengile unui brad înalt. Războinicii au privit îngroziţi, înţelegînd că puterea zeilor e nemăsurată. Ei nu şi-au plîns regele, pentru că ştiau că el a murit doar pentru a se trezi între cei aleşi de Oden.

Zeul îşi alcătuise şi o armată anume, doar din femei, numite Valkirii. Aceste fecioare frumoase şi războinice aveau coifuri sclipitoare şi scuturi şi toate armele obişnuite. Ele erau trimise — înarmate şi călărind cai sălbatici — în preajma Midgâdului. Aici aşteptau ele şi conduceau în Asgârd pe vitejii morţi în bătălie.

Trebuie spus că ele nu luau parte la bătălii şi nu aveau voie să lupte de partea uneia sau alteia dintre armate.

Valkiriile purtau doar mesajele lui Oden şi nu puteau influenţa în nici un chip rezultatul luptei. Iar dacă nu se supuneau, aveau de înfruntat mînia zeului.

Printre războinicii din Valhall se mai aflau şi alţi viteji, ale căror isprăvi sînt istorisite în nenumărate povestiri.

POVESTIREA DESPRE HÖTT - TREMURICI

Uneori, dragostea şi devotamentul pot turna curaj în inima cea mai şovăitoare şi pot întări braţele cele mai slabe — acest lucru îl arată şi povestirea de mai jos.

Aceasta este povestirea lui Hött-Tremurici şi începuturile ei nu se potrivesc deloc cu sfîrşitul.

Deci, vom începe spunînd că într-o noapte îngrozitoare de iarnă, un viteaz pe nume Bödvar - Bjarke lupta din greu cu beznele şi cu crivăţul, căutînd un adăpost pentru noapte.

Pornise în căutarea cetăţii regelui Rolf, pentru a intra în slujba lui, dar rătăcise drumul şi se întreba dacă soarta lui nu avea să se sfîrşească aici, printre smîrcuri îngheţate şi troiene. Tocmai atunci i se păru că vede o lumină slabă.

Îşi îmbărbătă calul şi, luptînd din greu, ajunse în cele din urmă la o casă prăpădită, pe geamul căreia se vedea pîlpîirea unui foc de mărăcini.

Bătu şi curînd se auzi un glas tremurător care întreba cine este.

În căsuţă locuiau doi bătrîni, soţ şi soţie, care deşi se bucuraseră de starea bună de odinioară, ajunseseră în cea mai neagră sărăcie la bătrîneţe.

În vreme ce împărţeau cu războinicul cina lor modestă, îi povestiră că singura lor bucurie şi nădejde este fiul lor, Hött, care s-a angajat la curtea regelui Rolf, şi care îşi va face nume de viteaz şi va strînge mari bogăţii. Ei îl rugară pe Bjarke să-l salute din partea lor şi să-i spună că sînt sănătoşi.

A doua zi războinicul ajunse la cetatea lui Rolf pe înserate. Acolo, după ce îşi duse calul în grajd şi se îngriji ca acesta să aibă apă şi nutreţ din belşug, se îndreptă spre sala unde în fiecare seară se strîngeau războinicii.

Sevitorii alergau cu tăvile încărcate, pregătind ospăţul. Era destul de întuneric şi tot învîrtindu-se prin încăpere, Bjarke se împiedică de ceva, lovindu-se tare la fluierul piciorului. Înjurînd îngrozitor, văzu că dăduse peste un morman de oase — clădite ca un fel de parapet — o grămadă puturoasă care se rostogoli cu zgomot, lăsînd să apară un băieţandru ghemuit în spatele ei. Era slab, murdar şi tremura din tot trupul.

— În numele lui Tor, cine eşti şi ce faci aici, cu toate ciolanele astea?

— O, stăpîne, iertare, şopti băiatul cu voce abia auzită. Mă numesc Hött, dar toţi îmi spun Tremurici.

Bjarke îşi aminti de cei doi bătrîni care aşteptau în coliba lor, se înfurie şi-i zise batjocoritor:

— Aşa, Tremurici... Şi aici ţi-ai strîns averea... O comoară de oase împuţite, nu?

— O, stăpîne, nu toate sînt împuţite, sînt şi unele proaspete... Primesc o grămadă la fiecare masă...

— Ce tot îndrugi acolo?

— Oamenii regelui sînt tare glumeţi. O, nu mă plîng de asta... Trebuie şi ei să se distreze. Dar pentru

unul ca mine nu e deloc vesel. Înţelegeţi, de fiecare dată cînd mănînc şi termină de rupt carnea de pe oase, le aruncă în mine. E un fel de întrecere, cine mă nimereşte mai des. De aceea le-am strîns aici, ca să mă ascund după ele. Uite, ochiul mi-e înnegrit şi urechea umflată — astea sînt de la Erik-Faţă Lucioasă, care m-a nimerit de două ori ieri...

Bjarke i-a privit atent faţa amărîtă, l-a prins de mînă şi l-a tîrît afară, pînă la jgheabul din care se adăpau caii. Acolo l-a vîrît în apă şi l-a to' frecat, pînă a dispărut toată murdăria şi duhoarea. Apoi, l-a împins în sala în care fuseseră aprinse făcliile şi războinicii se adunaseră la mesele lungi, mîncînd şi veselindu-se zgomotos. A căutat un loc şi s-a aşezat, silindu-l să stea alături.

N-a trecut multă vreme şi Erik, care-şi merita din plin porecla, i-a descoperit. N-a zis nimic pînă n-a terminat carnea de pe un ciolan zdravăn de vacă; apoi a rîgîit satisfăcut şi s-a întors spre vecinul de masă:

— Ei, vecine, cine-o fi străinul ăla care s-a aşezat fără să ceară voie şi uite, l-a pus lîngă el pe amărîtul de Tremurici, să ne sfideze probabil. Ce, nu-l vezi? Stai să ţi-l arăt! Şi a ridicat coşcogea osul, l-a învîrtit în aer şi l-a aruncat strigînd: Uite, Hött, ceva bun de mîncare!

Bjarke a întins mîna şi a prins ciolanul din zbor, l-a privit atent şi a spus:

— Mulţumim, Erik-Faţă Lucioasă! Eşti prea bun, a rămas prea multă carne pe el. Uite, primeşte-l înapoi!

Şi l-a aruncat înapoi cu atîta putere, că l-a lovit pe Erik drept în frunte şi l-a răsturnat de pe bancă pe podea.

— Mai vrea cineva să se măsoare în îndemînare cu Bjarke - Bödvar?

Deşi toţi îl priveau cu ochi duşmănoşi, nimeni n-a avut curajul să-l mai provoace pe Bjarke şi masa s-a terminat în linişte.

Apoi, după ce servitorii au strîns vasele şi resturile, războinicii au tras zăvoarele la uşile de lemn gros şi au început să tîrască mesele grele în dreptul lor, ca şi cum s-ar fi pregătit de un asediu.

Bjarke, care se retrăsese într-un colţ, învelindu-se în mantie şi pregătindu-se să doarmă, privi uimit şi-l întrebă pe Hött ce se petrece acolo.

— O, stăpîne, răspunse Hött, nu ştii că sîntem în ultima săptămînă a anului?

— Şi ce-i cu asta? se miră şi mai tare Bjarke.

— O, se petrec lucruri îngrozitoare... Acum trei ierni s-a pripăşit pe-aici un balaur. Nu se ştie unde se ascunde el, dar în săptămîna asta, cînd toţi oamenii obişnuiesc să fie mulţumiţi şi să se veselească, el vine noaptea în zbor şi se năpusteşte asupra cirezilor regelui, în ţarcurile lor din apropierea sălii acesteia...

— Şi nimeni nu a avut curajul să-l înfrunte? întrebă Bjarke.

— Ba da, stăpîne, o mulţime de viteji şi-au încercat norocul. Dar balaurul e un monstru îngrozitor, trupul lui e acoperit cu solzi mai tari ca gresia şi pe nări scoate flăcări şi aburi otrăviţi. O mulţime de viteji au pierit şi de aceea regele Rolf a spus că oamenii trebuie să lupte cu oameni, nu cu o fiară vrăjită. Şi anul acesta a dat ordin ca porţile să fie zăvorîte de la asfinţit pînă în zori, ca să nu mai fie şi alte jertfe zadarnice.

Bjarke n-a mai spus nimic, s-a învelit mai bine în mantie şi a aşteptat pînă ce toţi au adormit şi sforăiturile lor au început să zguduie pereţii. Atunci s-a sculat şi l-a trezit şi pe Hött.

— Ce este?... a spus acela, începînd să tremure.

— Hai! Trebuie să existe o uşă pe undeva să ieşim...

— Unde, stăpîne? Nu ţi-am spus că balaurul...

— Tocmai de asta... Ce ocazie mai bună aştepţi ca să devii bărbat? Tu şi cu mine o să-l învăţăm minte pe monstrul ăsta.

— Stăpîne, are aripi solzoase şi vîntul şuieră cînd se izbeşte de ele... Coada lui uriaşă...

— L-ai văzut tu însuţi?

— Nu, dar alţii spun că...

— Nu trebuie să-ţi pese de ce spun alţii. Hai, arată-mi ieşirea...

Hött l-a dus pînă la o uşă scundă, aflată în fundul bucătăriilor şi cei doi au ieşit.

Hött tremura şi spunea mereu că vrea să se întoarcă, dar Bjarke nu-l luă în seamă şi merseră amîndoi pînă în apropiere de ţarcuri, îşi găsiră un loc mai ferit şi se aşezară la pîndă.

După o vreme, Hött spuse:

— Stăpîne, eu cred că nu mai vine în noaptea asta. Ce-ar fi să ne întoarcem? Uite, se luminează de ziuă. Priveşte, răsare soarele.

Bjarke privi bolta înroşită şi spuse:

— Unde ai mai văzut tu ca soarele să răsară la apus?

— Păi, asta înseamnă că...

Da, balaurul se apropia. Mai întîi se auzi bătaia şuierătoare a aripilor şi simţiră mirosul de pucioasă, iar cînd fiara strălucitoare se opri deasupra lor, vitele înnebunite începură s-o ia la goană.

Bjarke strigă:

— Priveşte, băiete! Uite-l cum şerpuieşte în văzduh! Începe să coboare! Acum e timpul, ori îl omorîm, ori ne omoară el pe noi. Vino!

— Nu, nu, scîncea Hött.

Dar Bjarke îl trase cu el pînă la locul unde strălucea vîlvătaia, prin ceaţă şi fum.

— Ţine-te lîngă mine! strigă el şi se repezi cu sabia scoasă. Scutul îl apăra de flăcări, dar curînd se încinse şi zadarnic lovea Bjarke, sabia aluneca pe solzii cornoşi. Curînd căldura şi putoarea de pucioasă îl dovediră, Bjarke se clătină şi se prăbuşi sub o lovitură de coadă.

Hött, care se ghemuise la pămînt, îl văzu căzînd şi disperarea lui fu atît de mare că îşi uită groaza şi se repezi. Îngenunche lîngă trupul căzut şi încercă să-l tragă, dar nu putu şi atunci smulse pumnalul de la brîul voinicului şi o porni tîrîş spre balaur.

— Sub aripă, în inimă, bolborosea el. Doar aşa pot să-l omor...

Şi chiar aşa făcu, se tîrî sub aripa balaurului şi pipăi pielea zgrunţuroasă, pînă simţi bătăile inimii monstrului. Şi împlîntă pumnalul pînă la prăsele, în vreme ce un şuvoi de sînge ţîşni, năclăind totul.

Cînd Bjarke îşi reveni, era linişte. Căldura cea mare pierise, doar cîteva tufe de iarbă uscată mai pîlpîiau.

— Balaurul... ce se întîmplă? În numele lui Tor, balaurul e mort! Copile, tu ai ucis balaurul!

Da, Hött-Tremurici ucisese balaurul.

— Mi-ai salvat viaţa, ai ucis balaurul şi ai devenit bărbat. Porecla ta va fi de acum Hött-Fără Sabie, căci tu fără sabie, doar cu un pumnal ai făcut ceea ce atîţia voinici nu au putut face.

Hött stătea şi asculta, fără să creadă că cele întîmplate sînt aievea! Bjarke îi spuse că treaba nu s-a terminat. Îl puse să scoată inima balaurului şi, înfiptă într-o ţepuşă, s-o perpelească la focul care mai mocnea în iarbă şi s-o mănînce, pentru ca astfel să capete şi mai multă vitejie.

Între timp,el rupse pari din ţarcul vitelor şi propti gîtul şi aripile dragonului, astfel că părea viu.

Apoi, se strecurară pe unde veniseră.

În sală, sforăiturile erau atît de puternice, că nimeni nu auzise ce se întîmplase afară.

Cei doi aşteptară pînă se iviră zorile şi atunci Bjarke începu să strige cît îl ţineau puterile:

— Balaurul e aici! Treziţi-vă!

Războinicii săriră în picioare, lovindu-se unii de alţii şi pe dată veni chiar regele Rolf, cu sabia scoasă.

— Ce s-a întîmplat? întrebă el şi Bjarke strigă, acoperind tumultul:

— Stăpîne, balaurul e aici şi îţi mănîncă vitele!

— L-a atacat cineva? întrebă regele.

Se făcu linişte. Doar Erik-Faţă Lucioasă spuse:

— Nu, stăpîne, ţi-am ascultat porunca!

— Atunci mă duc eu! spuse regele.

— Nu, stăpîne! îl opri Bjarke. Îţi cunoaştem cu toţii vitejia, nu mai este nevoie s-o dovedeşti. Poate merge altcineva în locul tău. Poate viteazul care a vorbit adineauri...

— Sigur, sigur, se bîlbîi Erik, numai că am alunecat aseară şi mi s-a umflat piciorul, uite, nici nu pot călca în el...

Regele privi în jurul lui: toţi păreau înspăimîntaţi şi nimeni nu voia să-şi arate vitejia.

Atunci Bjarke continuă:

— Iată, este aici un tînăr care e gata să pornească la atac. Numai că el nu are sabie...

Regele îl privi pe Hött care sta drept şi neclintit în faţa sa şi, cercetîndu-i ochii limpezi, zîmbi şi-i întinse propria lui sabie, strălucitoare şi cu mînerul bătut în pietre preţioase.

Uşa fu deschisă şi toţi putură vedea monstrul care părea gata să se năpustească. Hött se duse drept la balaur şi curînd se întoarse cu capul acestuia. Toţi îl priveau, nevenindu-le să-şi creadă ochilor.

ROLF
HÖTT

— Ei, spuse regele, de mult am promis o ladă de aur şi jumătate din cirezile mele celui care va ucide balaurul. Cum te numeşti, voinice?

— Hött-Fără Sabie, răspunse băiatul.

— De acum vei avea sabie, primeşte-o pe cea pe care ai folosit-o atît de vitejeşte, ea se numeşte „Hjalte" (Învingătorul) şi aşa te vei numi şi tu de acum înainte...

Astfel Bjarke-Bödvar şi Hjalte au rămas prieteni nedespărţiţi şi au trecut prin multe întîmplări glorioase, pînă ce Oden i-a chemat printre eroii din Valhall.

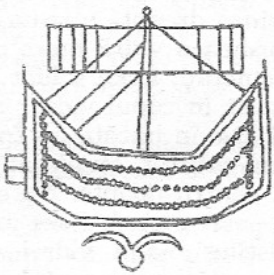

SIGURD, OMORÎTORUL DE BALAURI

Povestea lui Sigurd începe cu mult înainte de naşterea lui...

... Astfel, cei trei zei Oden, Höner şi Loke au tot colindat prin Midgård pînă cînd au ajuns într-o zi într-o pădure mlăştinoasă din ţara Dan.

Printre copaci se auzea vuietul unei ape şi cei trei s-au grăbit într-acolo. Au ajuns la o cascadă care se prăbuşea de pe stînca dreaptă într-un heleşteu cu ape negre. Pe mal dormea o vidră mare cît un om. Cum zeii erau tare înfometaţi, Loke a luat la repezeală un pietroi şi l-a aruncat în capul vidrei, omorînd-o. Apoi au jupuit-o, au tăiat-o în bucăţi, au fript carnea şi au mîncat-o. Cînd s-au săturat, au plecat mai departe, să caute un adăpost pentru noapte. Nu departe de iazul întunecat, au dat peste o casă. Loke mergea primul şi avea pe braţul stîng blana vidrei ucise. Căci, se gîndeau ei, ar putea plăti cu ea preţul găzduirii.

Casa aparţinea unui om, pe nume Reidmar, şi de îndată ce acesta a deschis uşa şi a văzut pielea vidrei, a început să-şi strige slugile, să-i prindă pe cei trei.

— Cum se poate? a strigat Loke mîniat. Ce, tu nu cunoşti legea ospeţiei?

— Cum mai îndrăzneşti să mai vorbeşti despre lege, tu cel care mi-ai ucis fiul cel mic?

Căci fiul lui Reidmar avusese darul să se transforme şi astfel îşi lua el înfăţişarea unei vidre, de cîte ori voia să pescuiască. Tocmai prinsese un peşte, îl mîncase şi adormise, cînd dăduseră cei trei peste el.

Loke şi-a luat cea mai tristă înfăţişare şi a spus:

— Preacinstite domn, recunosc, s-a întîmplat o mare nenorocire, dar sîntem noi oare vinovaţi? Sîntem străini de locuri şi cum am fi putut şti că fiul tău se află sub blana vidrei? Sîntem profund întristaţi şi, dacă există vreun fel în care ne-am putea plăti greşeala, nu vom întîrzia o clipă s-o facem.

Reidmar i-a privit lung şi a spus:

— Într-un singur fel puteţi plăti moartea fiului meu: trebuie să umpleţi şi să acoperiţi pielea vidrei cu aur, aşa încît să nu se mai zărească nimic din ea.

— O vom face, a strigat Loke. Dar pentru aceasta trebuie să găsim aurul, şi cum să-l găsim dacă sîntem prizonieri?

— În cascadă trăieşte piticul Andvare („Altă Fiinţă") sub înfăţişarea unei ştiuci lunecoase, a spus Reidmar. El păzeşte o comoară mare — poate i-aţi văzut strălucirea, cînd mi-aţi ucis fiul. Luaţi comoara, ea s-ar putea să ajungă.

— Dar, a continuat Loke, înţelegem că ştiuca aceasta e vrăjită, atunci cum o vom putea prinde, cu undiţa ori cu plasa?

— Desigur, ea nu poate fi prinsă cu unelte obişnuite. Se spune că doar plasa lui Ran, Uriaşul Mării, îi poate veni de hac.

— Dar...

— Încetează! a strigat bătrînul. Dacă nu puteţi, veţi plăti cu vieţile voastre.

Zeii au înţeles că nu aveau altă ieşire. S-au rugat de Reidmar să-l elibereze măcar pe Loke, să poată aduce plasa, iar acesta, după o vreme, s-a întors cu bine — nu se ştie prin ce şiretlic a dobîndit el plasa, la care Ran ţinea ca la ochii din cap. Şi zeii s-au dus în grabă la heleşteu.

În adîncuri se vedea strălucirea aurului şi o umbră care trecea mereu pe deasupra comorii. Andvare a zărit ochiurile plasei şi a lovit puternic cu coada: el credea că sînt doar umbrele crengilor de deasupra apei, dar pentru că era paznicul comorii, se gîndea că este bine să ia aminte la orice schimbare a luminii. Însă de data aceasta precauţia nu i-a slujit: curînd s-a trezit prins în ochiurile plasei şi a fost scos la lumină. Îngrozit, piticul şi-a reluat înfăţişarea sa adevărată şi a strigat:

— Dă-mi drumul! Te voi răsplăti regeşte!

— Nici nu doresc altceva, a spus Loke. Deci, dă-ne comoara...

Zadarnic a încercat piticul să spună că aceasta nu există, că e doar o poveste, Loke nu s-a lăsat convins. În cele din urmă, Andvare a rostit un descîntec şi apa s-a scurs toată din heleşteu, pînă s-a văzut grămada de aur şi de nestemate, strălucind minunat în razele soarelui. Se aflau acolo colane, brăţări, paftale, cupe şi alte lucruri măiestrit făcute. Andvare a încercat să dosească un inel, dar Loke l-a văzut şi a cerut să i-l dea.

— Nu mă obliga să ţi-l dau, a spus piticul, căci inelul poartă asupra lui un blestem şi cine îl va stăpîni va avea de suferit mari nenorociri.

— Superstiţii, a spus Loke şi a pus pe deget inelul. Apoi, l-a silit pe pitic să care comoara pînă la casa lui Reidmar.

Oden şi Höner au îngrămădit bijuteriile, pînă cînd pielea vidrei a fost umplută şi acoperită.

Dar Reidmar nu era mulţumit:

— Degeaba! Uite, se mai zăreşte un fir de păr pe care nu l-aţi acoperit. Asta e, trebuie să vă omor!

Loke i-a răspuns:

— Mai e o bijuterie, inelul acesta. Dar te sfătuiesc să te mulţumeşti cu ceea ce ai. Se zice că inelul e blestemat, cine ştie, s-ar putea să fie adevărat.

Reidmar le-a poruncit să dea inelul, apoi i-a eliberat, strigîndu-le din urmă că trebuie să fie fericiţi că au scăpat atît de uşor.

Lăcomia lui Reidmar i-a adus mari necazuri şi curînd a înţeles că vorbele zeului ar fi trebuit ascultate.

Căci iată cum s-a întîmplat:

Reidmar mai avea doi feciori în afara celui ucis sub înfăţişarea de vidră. Dintre aceştia, Regin, fiul mijlociu, era priceput făurar, căci el învăţase meseria de la piticii din atelierele subpămîntene şi cînd s-a întîmplat nenorocirea era plecat. Fiul cel mare al lui Reidmar, Fafner, era însă acasă şi aurul i-a luat minţile. Ziua şi noaptea nu se mai putea gîndi la altceva şi în cele din urmă lăcomia l-a orbit şi şi-a ucis tatăl.

Din clipa aceea, Fafner fu stăpînit întru totul de răutate. Şi cum avea şi el darul care fratelui cel mic îi adusese moartea, se transformă într-un balaur îngrozitor, ascunse comoara într-o gaură între stînci şi se încolăci în jurul ei, ca nu cumva să i-o fure cineva.

Şi aşa se termină prima parte a istorisirii...

Cu mulţi ani înaintea acestei întîmplări, trăia un rege viteaz, pe nume Völsung. Acesta avea doi copii gemeni, pe Sigmund şi pe frumoasa Signe.

Curînd Signe se căsători cu Siggeir, rege al Gotalandului.

La nuntă, printre oaspeţii nenumăraţi, se ivi deodată unul cu totul neobişnuit: mantaua îi era

prăfuită de colbul drumului, era desculţ şi chior. În mîna dreaptă însă ţinea o sabie minunată şi, pătrunzînd în sala frumos împodobită şi care fusese măiestru construită în jurul unui stejar uriaş, merse drept la stejarul acela şi înfipse în trunchi sabia pînă la gardă, spunînd:

— Cine o va smulge, îi va fi stăpînul, şi nimeni n-o va smulge dacă nu-i este menită.

Apoi, tot aşa de neaşteptat cum sosise, se îndreptă spre ieşire şi dispăru în noapte. În urma lui se ridică tumult de voci: toţi se întrebau cine o fi străinul acela şi toţi voiau să-şi încerce puterile. Dar, oricît de voinici erau războinicii de la masă, nici unul nu reuşi s-o clintească, nici regele, nici ginerele său.

Pînă la urmă, veni şi rîndul lui Sigmund. Era foarte tînăr, dar deja făptura-i dreaptă arăta că va fi bărbat de seamă. Se apropie de copac, apucă mînerul preţios împodobit şi aproape căzu pe spate, atît de uşor se desprinse sabia din trunchi.

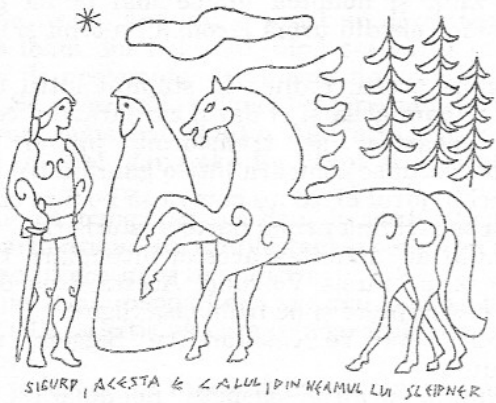

Astfel îşi dobîndi Sigmund sabia şi ea îl sluji glorios, în toate bătăliile sîngeroase în care luptă.

Familia sa nu avu prea mult noroc. Siggeir, soţul Signei, se dovedi lacom şi viclean. El îşi ucise socrul şi rînd pe rînd pe cei nouă cumnaţi; Sigmund însă îl prinse şi îl ucise şi astfel el rămase singurul din neamul Völsung.

Cînd era aproape bătrîn, mai avu o ultimă bătălie, în care fu rănit de moarte. Cînd se lăsă noaptea, soţia sa Hjördis se strecură la adăpostul întunericului, pentru a căuta printre morţi şi răniţi trupul soţului iubit. În cele din urmă îl găsi şi izbucni în plîns, văzînd că acesta nu mai avea mult de trăit. Dar Sigmund îi ceru cu voce slabă să-şi stăpînească lacrimile, pentru că vrea să-i facă o destăinuire. Şi-i vorbi astfel:

— În această bătălie, în care totul părea să meargă bine pentru noi, apăru deodată un străin care veni drept spre mine; avea mantaua neagră, pălărie cu boruri mari şi un singur ochi; în mînă ţinea o lance uriaşă, mai mare decît tot ce-am văzut eu vreodată. Mi-a lovit sabia cu lancea şi sabia s-a frînt în trei. Atunci am înţeles cine era străinul şi că venise să mă cheme în Valhall.

Hjördis plîngea şi mai tare, văzînd că rana soţului începuse din nou să sîngereze.

— Nu plînge..., şopti Sigmund. Acum, iubită soţie şi regină, trebuie să mă părăseşti. Dar ia cu tine frînturile sabiei. Le vei da fiului nostru, pe care îl porţi în pîntec — el va deveni un războinic mai vestit decît am fost eu. Sabia se va lipi şi va fi cea mai puternică armă pe care lumea oamenilor a cunoscut-o.

Hjördis fugi pe o barcă mică şi pluti aşa, fără speranţă, pînă ce valurile o aruncară pe malurile ţării Dan, aproape de ţinutul în care Fafner îşi păzea comoara.

În vremea aceea în țara Dan rege era Hjalprek. Fiul său Alf se îndrăgosti atît de tare de Hjördis, încît o luă de soție, deși acesta purta în pîntece fiul regelui mort, Sigmund. La cîteva luni după aceea, regina născu un băiat, pe care îl numi Sigurd.

Alf îl iubi și îl crescu ca pe propriul său fiu.

Pe atunci, exista obiceiul ca toți tinerii, chiar fii de regi, să învețe un meșteșug. Alf îl dădu pe Sigurd să învețe meșteșugul făuririi armelor și podoabelor, iar meșterul lui fu un făurar vestit, Regin, care nu era altul decît fiul mijlociu al lui Reidmar și fratele lui Fafner. Regin era foarte priceput în meserie și îl învăță pe ucenicul său toate tainele; părea să-l iubească mult și se arăta îngrijorat de soarta lui. Astfel, într-o zi spuse:

— Nu pot să sufăr să fii considerat de toți ca un biet ucenic. Trebuie să faci ceva, altfel vei fi mereu socotit ca o rudă săracă.

Sigurd, care era acum un flăcău voinic și vesel, spuse:

— Te înșeli, tatăl meu vitreg mă iubește și îmi dă tot ce poftesc...

— Cere-i atunci un cal, spuse Regin.

Zis și făcut. Auzind dorința fiului său adoptiv, regele Alf îl sfătui să meargă în pădure, acolo unde zburdă caii sălbatici, să-și aleagă unul după pofta inimii. Ceea ce Sigurd făcu pe dată — dar, cum intră în pădure, întîlni un drumeț, un bătrîn cu barbă mare, care îl iscodi cu ce gînduri venise. Auzind dorința băiatului, se oferi să-l ajute. Deci, ajunseseră la locul unde păștea caii și Sigurd nu se putea decide, așa de frumoși și focoși erau toți. Bătrînul îl sfătui să-i hăituiască pînă la rîu și să-i pună să înoate, pentru a vedea care-i mai puternic. Toți intrară în apa vijelioasă, înotară cu repeziciune și, cînd ajunseră la

ţărmul celălalt, se pierdură în pădure; unul singur se întoarse înapoi şi după ce ajunse la malul pe care se aflau cei doi, ieşi scuturînd stropii de apă şi sforăi prietenos.

— Acesta este calul! spuse bătrînul. Poţi să te încrezi în vorba mea, este din neamul lui Sleipner cu opt picioare — te va purta repede şi sigur, căci e cel mai bun cal din lume...

Şi străinul dispăru, ca şi cum niciodată n-ar fi fost.

— Ce ciudăţenie! îşi spuse Sigurd. Se zice că Oden călătoreşte aşa, pentru a-şi alege luptătorii. Să se fi gîndit la mine?

Privi calul care era un armăsar frumos, cu grumazul mîndru şi cu ochi limpezi, şi spuse:

— Dacă te tragi din Sleipner, trebuie să fii un cal grozav. Te voi numi Grane.

Regin, care vedea cît de voinic şi de priceput crescuse băiatul, gîndea să-l folosească într-un plan al lui, care de mult îi bîntuia prin minte; căci el dorea, nici mai mult nici mai puţin, decît să pună mîna pe comoara lui Fafner.

— Bravo! spuse el cînd Sigurd se întoarse călare. Ţi-ar mai trebui şi o sabie...

Şi aţîţă cărbunii, încălzi fierul şi făuri o sabie mîndră, pe care o dădu flăcăului. Acesta o apucă şi, ca să o probeze, lovi un bolovan din apropiere — lama se rupse în fărîme.

De trei ori făcu Regin cîte o sabie şi de trei ori se fărîmară ele. Regina îşi văzu fiul mohorît şi-l întrebă ce necaz are. După ce-şi ascultă fiul, regina Hjördis îi dădu sabia sfărîmată a tatălui său, îndemnîndu-l să încerce să o refacă.

Sigurd luă bucăţile şi de data asta el singur încălzi cărbunii şi învîrti metalul deasupra jărateculuí pînă cînd cele trei bucăţi se albiră ca lumina zilei. Apoi le

scoase din foc şi le bătu pe nicovală, pînă se uniră; aruncă sabia într-un hîrdău cu apă şi ea luci albastră. O luă în mînă şi, cînd lovi stînca, piatra se despică în două.

— Te voi numi Gram (Regele), pentru că tu vei fi rege printre săbii. Cu tine în mînă nu mă voi teme de nimic.

Regin, care supraveghease toată lucrarea, zîmbi mulţumit.

— Acum eşti gata. Putem porni.

Şi istorisi băiatului că nu departe, într-o pădure sălbatică, pe malul unui iaz negru, se află un balaur, o fiară îngrozitoare, care păzeşte o comoară, cu mult mai bogată şi strălucitoare decît îşi poate cineva închipui.

— Sînt gata! strigă Sigurd, cu ochii sclipind de bucurie, căci inima lui tînără şi vitează tremura de nerăbdare.

Şi au plecat.

După mai multe zile, au ajuns la o pădure tristă, în care copacii erau acoperiţi de muşchi şi pînze de păianjen; smîrcuri şi mlaştini duhneau aburi otrăviţi iar după ce se lăsă întunericul, putură vedea cum puncte luminoase îşi ţeseau plasele deasupra pămîntului îmbibat de apă. Petrecură o noapte lungă, iar în lumina cenuşie a zorilor merseră mai departe, pe o potecă îngustă, printre stînci care păreau că spînzură în văzduh. Dădură de urme de lup, dar dispărură curînd şi ele...

Şi deodată, în faţă li se arătă un iaz cu apă neagră, nemişcată, înconjurată de un inel de stînci.

— Aici e locul..., spuse Regin cu voce scăzută. Pe stînci a rămas urma balaurului, cînd se tîrăşte să bea apă... din bot îi ies flăcări — vezi, toată iarba e arsă... Să ştii că e o fiară îngrozitoare, dar nu mă îndoiesc de vitejia ta... Ia seama numai, să nu te

atingă vreo picătură din sîngele bestiei, căci este otrăvit.

Sigurd încălecă şi, părăsindu-l pe Regin care nu îndrăznea să meargă mai departe, îşi urmă drumul pe malul pustiu, pînă ajunse la o mică dumbravă.

Aici, ascuns la umbra unui pom, stătea un bătrîn: avea barba lungă şi îşi înfăşurase strîns mantaua în jurul trupului, ca şi cum s-ar fi apărat de ceaţa umedă.

— Încotro, fiule?

— Mă duc să lupt cu balaurul Fafner!

— Atunci, ascultă-mi sfaturile: nu-l ataca din faţă, căci limbile lui de foc te vor mistui înainte de a apuca să-l loveşti.

— Şi ce trebuie să fac? întrebă Sigurd.

— Sapă o groapă în urma pe care a lăsat-o trupul lui. Ascunde-te acolo şi aşteaptă cu sabia în mînă pînă vezi că inima lui e deasupra ta. Abia atunci trebuie să loveşti cu toată puterea. Şi încă un lucru: sîngele balaurului are puteri magice. Nu te va arde, cum ţi-a spus Regin. Cînd Fafner va fi mort, dezbracă-te şi te scaldă în sîngele lui— aşa vei deveni invulnerabil şi nici o armă nu te va putea răni.

Bătrînul dispăru. De data aceasta, Sigurd nu mai avu nici o îndoială şi făcu întocmai cum îl povăţuise bătrînul.

La iuţeală săpă o groapă în drumul balaurului şi se ghemui acolo. Primul semn că Fafner se apropie fu un soi de bubuit înfundat: pămîntul începu să tremure şi o arşiţă învălui totul, ca şi cum un incendiu uriaş s-ar fi apropiat. Marginile gropii se sfărîmară cînd balaurul se tîrî şi acoperi lumina zilei; Sigurd aşteptă pînă socoti că inima fiarei e deasupra sa. Atunci apucă cu amîndouă mîinile sabia şi izbi din toate puterile. Sabia Gram străpunse solzii de fier — ea ajunse pînă la inima plină de răutate a lui Fafner. Sîngele începu să

curgă ca o cascadă şi Sigurd îşi smulse hainele şi se scufundă pînă ce sîngele îi trecu peste creştet — doar o părticică rămase neatinsă, acolo unde un fir de iarbă-neagră, pe care trupul balaurului îl tîrîse cu el de pe stînci, se prinsese de umărul gol. Sigurd îşi croi apoi drum cu sabia şi cînd ieşi văzu monstrul uriaş, răsucit în zvîrcolirile morţii.

Regin veni în goană şi îl lăudă, cu o lucire vicleană în ochi.

Apoi, îi ceru lui Sigurd să mai facă un lucru pentru el: să scoată inima balaurului şi s-o frigă pentru el, căci, spunea el, chiar dacă Fafner fusese o fiară plină de răutate, era totuşi fratele său şi se cuvenea ca astfel o parte din el să trăiască în continuare. Sigurd gîndi că aceasta e o cerere neobişnuită, dar oricum, făcu ceea ce vechiul lui meşter îi cerea; dar, în vreme ce perpelea inima pe un foc de vreascuri, din ea curse puţin sînge fierbinte şi-i arse degetele. Aşa de tare îl ustură, că-şi vîrî degetele în gură, iar cînd sîngele îi atinse limba, auzi nişte voci neobişnuite dintr-un tufiş. Trecură cîteva clipe pînă să înţeleagă că acum putea pricepe vocea păsărilor. Prima voce ciripea:

— Ce păcat că Sigurd a fript inima pentru altul. Ar trebui s-o mănînce el şi ar deveni cel mai deştept om din lume...

— Da, ştiu, ciripi o altă pasăre. Şi atunci ar pricepe că Regin vrea să-l omoare, să ia el toată comoara. Dacă ar fi avut un dram de minte, ar fi trebuit de mult să-l ucidă... Dar acum cred că e prea tîrziu.

Sigurd privi peste umăr şi-l văzu pe Regin cu pumnalul în mînă. Sări repede în picioare şi cu o lovitură scurtă îi zbură capul.

Apoi, se urcă pe cal şi călări pînă la peştera lui Fafner.

Acolo privi în gaura adîncă, întunecoasă.

Sclipind ca o lampă aprinsă, chiar în vîrful grămezii se afla un inel de aur — inelul blestemat al lui Andvare. Sigurd îl luă şi îl puse pe deget.

— Sigurd ar trebui să lase aurul unde se află şi fără să piardă timpul să călărească pînă în Hindarfjäll, ca să cîştige o mireasă care e mai preţioasă decît o comoară..., se auzi una din păsări.

— Da, aşa este, răspunse cealaltă. Nu înţeleg de ce nu continuă drumul. Calul îl cunoaşte iar comoara va fi în siguranţă aici.

Sigurd se aruncă imediat în şa şi Grane porni în galop.

Deşi se lăsase noaptea, calul mergea fără să şovăie, de parcă ar fi ştiut bine drumul.

Curînd Sigurd zări o lumină roşiatică. Cînd ajunse mai aproape, văzu că lumina venea de la un cerc de foc care înconjura vîrful muntelui, iar în mijlocul cercului se afla o cetate mîndră.

— Înainte, Grane! îşi îndemnă Sigurd calul şi acesta, cu un salt uriaş, trecu neatins peste zidul de foc şi de codri pe acoperişul de marmură al cetăţii.

Sigurd descălecă şi lăsă frîiele să atîrne.

În faţa lui se întindea o platformă deschisă la care duceau trei trepte de marmură; pe platformă se aflau de jur-împrejur coloane subţiri, cizelate meşteşugit, iar între ele se zărea un pat minunat. Pe pat zăcea un luptător cu armura pe el şi cu viziera lăsată. Pe podea, la picioarele patului zăceau scutul şi lancea. Războinicul necunoscut părea mort, aşezat pe patul de paradă după datină.

Sigurd urcă treptele, se aplecă şi cu grijă desprinse cureaua coifului: o cascadă de păr auriu se risipi pe perne: războinicul era o fecioară nespus de frumoasă. Sigurd îi auzi răsuflarea şi înţelese că nu e moartă. Îşi scoase sabia şi tăie atent curelele care ţineau armura

— sub ea zăcea trupul îmbrăcat în văluri albe. În clipa aceea fecioara se trezi şi se bucură mult văzîndu-l.

Apoi, cei doi se aşezară alături pe pat şi ea povesti o istorie neobişnuită.

Numele ei era Brynhild şi fusese una din valkiriile lui Oden.

În timpul unei lupte, în care Oden promisese victoria unui rege numit Hjälm-Gunnar, Brynhild dispreţuise dorinţa lui Oden şi făcuse aşa încît duşmanul lui să învingă. Oden a pedepsit-o să se mărite cu primul muritor pe care îl va întîlni, fie bătrîn, paralitic ori neputincios. Oricît s-a rugat ea, Oden nu a vrut să-şi schimbe voia. În cele din urmă, i-a permis să doarmă în Hindarfjäll, în spatele unui zid de flăcări.

— Aşa ştiam că numai un viteaz va îndrăzni să treacă dincolo de flăcări. Şi dacă nimeni nu ar fi îndrăznit, aş fi dormit în veci. Sigurd i-a povestit la rîndu-i istoria sa, cum a luptat cu un balaur îngrozitor şi cum a cîştigat o comoară; i-a mai spus că sîngele balaurului l-a făcut invulnerabil şi i-a arătat locul acela unde se prinsese tulpiniţa de iarbă-neagră.

Apoi, Sigurd a luat inelul vrăjit şi l-a pus în degetul fecioarei, pentru a-şi întări jurămîntul de credinţă.

— Jur pe Oden că nu voi avea un alt bărbat în afara ta!

— Jur pe sabia mea Gram, dar al lui Oden, că dragostea mea pentru tine nu va muri niciodată!

După ce şi-au jurat credinţă, Sigurd a încălecat şi a trecut din nou peste zidul de foc, spunîndu-i logodnicei sale că se va întoarce curînd.

Dar blestemul lui Andvare a început curînd să-l urmărească.

De îndată ce a adus comoara la curtea regelui danez, mama sa i-a cerut să-şi răzbune tatăl şi Sigurd a înţeles că aceasta e o datorie sfîntă.

După multe luni de lupte grele, l-a ucis pe regele duşman şi s-a putut întoarce acasă.

Pe drumul de întoarcere, a trecut prin ţara regelui Gjuke la sud de rîul Rin. Soţia acestui rege era tot atît de intrigantă, pe cît era de frumoasă. Numele ei era Grimhild şi ea şi regele aveau trei fii, Gunnar, Högne şi Guttorm şi o fiică, pe nume Gudrun. Regina Grimhild l-a privit cu atenţie pe erou: era frumos şi semeţ, cu părul lui ca aurul roşu şi cu privirea limpede. Era potrivit de ginere, şi-a zis regina, şi a hotărît să-şi împlinească planul. Pentru aceasta, a amestecat în pocalul de argint vin cu o fiertură de dragoste şi de îndată ce a băut, Sigurd a uitat pe logodnica sa, al cărei chip îl purtase în inimă atîtea luni şi pe loc s-a îndrăgostit de Gudrun, cu care s-a şi căsătorit în scurt timp.

Gudrun era bună şi frumoasă şi îşi iubea nespus soţul, aşa că o vreme ei au fost fericiţi.

Şi ar mai fi fost, dacă Gunnar, cumnatul lui Sigurd, n-ar fi hotărît să pornească în căutare de aventuri. El auzise de frumoasa fecioară care aşteaptă într-un castel vrăjit pe viteazul care s-o elibereze şi l-a rugat pe Sigurd să-l însoţească în căutările sale.

Deci, ei au călătorit împreună cu ceilalţi fraţi, Högne şi Guttorm, pînă au ajuns în preajma cercului de foc, fără ca Sigurd să-şi amintească nimic de prima lui călătorie, deşi calul lui galopa bucuros, ca şi cum s-ar fi întors acasă.

Cînd au ajuns la flăcările magice, Gunnar şi-a îndemnat calul să sară dar acesta s-a oprit speriat şi oricît l-a îndemnat stăpînul lui, n-a vrut să sară.

Atunci Gunnar l-a rugat pe Sigurd să-i împrumute calul, dar şi acesta a refuzat să-l poarte peste flăcări.

— Lasă-mă pe mine, i-a propus Sigurd. Grane nu mă poartă decît pe mine. Dar mai întîi trebuie să schimbăm armurile. Îţi voi lua scutul şi voi purta coiful cu viziera lăsată.

De data aceasta, Grane a sărit cu uşurinţă peste flăcări şi Sigurd s-a apropiat de Brynhild. Ea purta inelul care fusese darul lui de credinţă. Dar Sigurd nu şi-a amintit nimic. El i s-a adresat cu următoarele cuvinte:

— Sînt Gunnar, fiul regelui Gjuke. Am trecut prin flăcări pentru a ajunge la tine şi am venit să te iau ca mireasă.

Brynhild era uimită. Ea simţea că e ceva ciudat cu acest războinic mîndru, care nu-şi descoperea faţa şi pe care totuşi parcă îl cunoştea şi de aceea l-a rugat să-şi scoată coiful. Dar Sigurd a răspuns că aceasta nu-i posibil pînă nu vor ieşi de acolo.

— Dar acum e noapte, a spus Brynhild, sînt ostenită şi nu pot pleca înaintea zorilor. Iată, patul este destul de mare pentru amîndoi. Aşează-te şi aşteptăm zorii.

Şi oricît a stăruit Sigurd, Brynhild nu a vrut să plece. De aceea s-au culcat amîndoi pe pat şi Sigurd a pus între ei sabia. A doua zi mai întîi s-a trezit Sigurd şi ochii i-au căzut pe inel. Poate vreo amintire a început să licăre din noaptea minţii, poate a fost doar un moment de nebunie; oricum, i-a scos din deget inelul şi l-a ascuns la piept.

Apoi, trezindu-se şi fecioara, a aşezat-o în spatele lui şi Grane şi-a luat avînt, sărind dincolo de flăcări şi au mers spre cortul unde fraţii aşteptau. După ce s-a săvîrşit în taină schimbul de armuri, Gunnar şi-a scos coiful şi a numit-o pe Brynhild mireasă, după care au pornit înapoi. Deşi Brynhild simţea mereu nevoia să vorbească cu Sigurd, acesta o privea ca un străin. Ea era aproape convinsă că cealaltă întîlnire a fost doar un vis şi a renunţat să mai caute vreo altă explicaţie.

A doua zi Gunnar şi Brynhild s-au căsătorit cu mare bucurie şi viaţa a început să meargă mai departe.

Dar, cum atît de mulţi ştiau de înşelătorie, era greu de crezut că aceasta va rămîne o taină.

S-a întîmplat într-o zi ca Gudrun, soţia lui Sigurd, să meargă la rîu cu cumnata ei, să se scalde într-un loc plin de flori.

Gudrun ştia toată istoria de la soţul ei şi se tot rugase de el, pînă îl înduplecase să-i dea inelul Brynhildei.

Amîndouă femeile se îndemnau să meargă la apă mai adîncă şi mai adîncă şi începură să se aţîţe una pe alta:

— Îţi e frică de apă, a zis Gudrun. Eşti o fricoasă.

— Eu, fricoasă! a rîs Brynhild. Adu-ţi aminte că sînt valkirie. Am călărit în cele mai grele bătălii fără frică. Un pic de apă nu mă sperie.

— Oricum, bărbatul meu e mai curajos ca al tău, a răspuns copilăreşte Gudrun.

— Nici asta nu-i adevărat. Nimeni altul decît Gunnar nu a îndrăznit să treacă peste flăcări pentru a mă salva.

— Prostii! a strigat Gudrun, jignită. Oare nu ştii că bărbatul meu, Sigurd, a sărit peste flăcări, în vreme ce Gunnar nu a putut-o face, nici măcar pe Grane. Nu mă crezi? Uite aici inelul pe care ţi l-a scos din deget. Ei, mă crezi acum?

Brynhild a încremenit. Însemna nu numai că Sigurd batjocorise dragostea lor, dar o făcuse şi pe ea să calce jurămîntul către Oden.

Cuprinsă de ură şi mînie, i-a spus lui Gunnar că nu va mai trăi cu el, ca femeia cu bărbatul ei, dacă nu-l va ucide pe Sigurd.

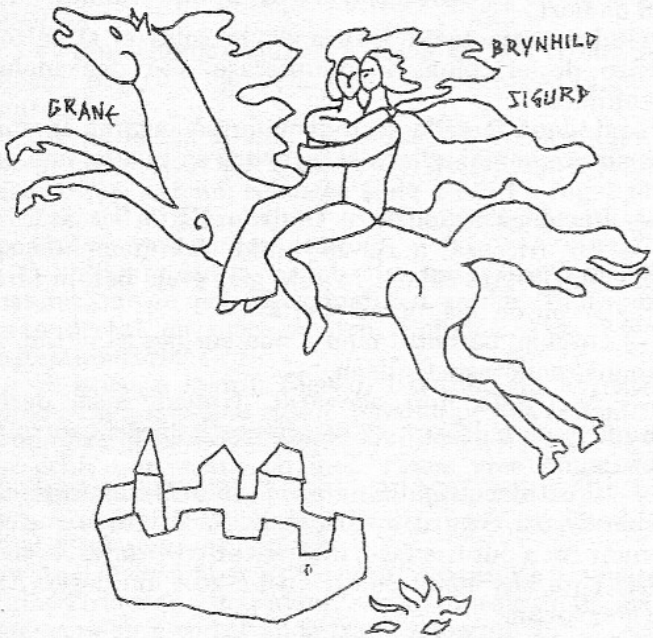
BRYNHILD
SIGURD
GRANE

— Este un singur loc pe trupul lui unde sabia îl poate răni. E o pată mică pe omoplat. Adu-ţi aminte, eu ştiu această taină a lui pentru că el a petrecut noaptea cu mine, înainte de a mă aduce ţie.

Bineînţeles că Gunnar a devenit nebun de gelozie, dar cum era bun la suflet, nu se putea decide să-şi ucidă cel mai apropiat prieten. Dar fraţii lui nu erau la fel şi ei i-au întins o cursă lui Sigurd.

În timp de Guttorm l-a atacat din faţă, Högne l-a înjunghiat pe la spate, înfigînd pumnalul în pata de pe omoplat.

Astfel a murit Sigurd Fafnerbane.

Blestemul lui Andvare s-a împlinit.

Gudrun a poruncit să fie înălţat un rug mare pentru înmormîntarea soţului ei.

Brynhild privea de pe zidul cetăţii toate pregătirile şi a văzut cum trupul eroului a fost aşezat pe rug. Cînd l-a văzut pe singurul ei iubit înconjurat de flăcări, nu a mai putut răbda: a sărit de pe zid, cu mîinile încrucişate pe piept, în vreme ce pletele ei aurii se desfăceau în vînt. Şi s-a aruncat în foc, strigînd:

— Sigurd, iubitule, aşteaptă-mă. Împreună vom merge la Oden în Valhall.

La scurtă vreme după ce rugul a ars şi n-a mai rămas decît cenuşa, un slujitor a observat că Grane nu se mai afla în grajd. L-au căutat zadarnic. Unul din grăjdari a mărturisit mai tîrziu că a văzut calul galopînd pe cer.

Doi călăreţi îmbrăţişaţi se aflau pe crupa lui.

POVESTEA DESPRE VOLUND ŞI VITTKA

Există mai multe poveşti despre comori minunate, dar cea mai mare dintre ele, mai mare chiar decît comoara piticului Andvare, se spune că fusese strînsă de cel mai iscusit dintre fierarii din nord, pe nume Volund.

Acesta locuia împreună cu fraţii săi Egil şi Slagfinn sus, în pămînturile pustii din nord, într-un ţinut numit Ulvdalarna. Acolo zăpada stăpîneşte mai mult de jumătate din an şi oamenii locului sînt foarte iscusiţi la mersul pe schiuri şi la vînătoare. Tot aşa îşi petreceau timpul şi cei trei fraţi: Egil era socotit cel mai îndemînatic vînător, iar Slagfinn era vestit pentru iscusinţa sa de a se căţăra prin locuri atît de prăpăstioase, încît ameţeai doar privind pereţii aceia negri şi drepţi. Cei trei erau fiii unui rege din neamul alvilor.

În apropierea casei lor se afla un lac cu apele de culoarea oţelului. Acolo au întîlnit fraţii, în zorii unei zile de vară, trei fete frumoase care şedeau în iarbă şi torceau in strălucitor, cîntînd voioase. Nu departe zăceau straiele lor de pene, căci fecioarele aveau darul

de a se preface în lebede cîntătoare şi astfel zburau în miezul verii în nord, ca să se bucure de vara scurtă şi strălucitoare din aceste ţinuturi.

Toate trei erau fete de rege, cea mai mare, Svanvit, şi cea mai mică, Allvit, erau fiicele regelui Klodvig al Franciei, iar cea de a treia, Ölrun, era fiica puternicului rege Kiar din Skåne.

Fraţii au ascuns veşmintele fetelor, apoi le-au luat cu ei, făcîndu-şi-le neveste. Egil s-a însurat cu Ölrun, Slagfinn cu Svanvit, iar Volund cu frumoasa Allvit.

Ei au locuit şapte ierni împreună, în casele frumoase pe care le-au înălţat în pădurea sălbatică şi iarna era cald şi bine şi focul duduia ziua şi noaptea în sobele văruite, iar fraţii aduceau vînat bogat, urşi şi mistreţi şi reni şi iepuri.

Nevestele erau vesele şi fraţii credeau că ele sînt mulţumite şi fericite. Dar ele căutau necontenit straiele lor fermecate.

Într-o dimineaţă, în cea de a şaptea iarnă, le-au găsit.

Le-au pus pe ele şi, înainte ca bărbaţii lor să se trezească, şi-au luat zborul peste pădure.

Cînd s-au trezit, fraţii au hotărît să plece după ele.

Egil şi-a pus schiurile şi a plecat spre nord, Slagfinn a schiat spre sud, dar Volund a rămas pe loc. El socotea că soţiei sale i se va face dor şi se va reîntoarce.

În aşteptarea ei, a construit o fierărie şi, adunînd acolo grămezi de aur şi pietre preţioase din văgăunile munţilor, a început să făurească cele mai minunate podoabe pentru iubita lui soţie, Allvit.

A făcut colane şi paftale şi verigi de grumaz, cupe şi arme şi şapte sute de inele. Cel mai minunat dintre ele era un inel care avea însuşirea miraculoasă ca celui care îl purta să nu-i lipsească niciodată aurul, iar cea

mai frumoasă dintre arme era o sabie, Migud, care tăia un fir de păianjen în trei.

Aşa îşi petrecea el zilele, iar seara rînduia frumos podoabele, căci se gîndea că soţia lui s-ar fi putut întoarce peste noapte; cele şapte sute de inele le înşirase pe fire lungi de in, atîrnate de tavan, pentru ca Allvit, de îndată ce-ar fi intrat, să dea cu ochii de ele şi să înţeleagă cît de mult a dorit-o soţul ei...

În aceeaşi vreme, departe în sud, stăpînea hapsînul rege Nidud. El a auzit despre comoara care se făurea în Ulvdalarna şi şi-a trimis războinicii să vadă dacă este atît de bogată cum se zice. Ei s-au strecurat noaptea şi au furat inelul magic, care era pus la vedere, ca cel mai preţios dintre toate. Volund dormea dus şi n-a aflat nimic.

Iar războinicii au dus inelul regelui care, văzîndu-l, a început să strige:

— Niciodată n-am văzut ceva mai minunat... duceţi-vă pe dată şi aduceţi toată comoara şi pe făurarul ei...

Cînd Volund s-a trezit şi a văzut că inelul nu mai era, a crezut că iubita lui s-a întors.

Vesel, a plecat la vînătoare şi a vînat un urs gras.

Cînd fripturile au început să sfîrîie, cum în casă era bine şi cald, a aţipit. S-a trezit de durere şi a văzut că fusese legat cu frînghii groase, care îi intrau în carne, iar în jurul lui stăteau cerc nouă războinici, cu feţe întunecate şi pieptare tari, de piele tăbăcită. L-au aruncat într-o sanie şi l-au înfăţişat regelui Nidud.

Acesta a început să strige şi l-a făcut hoţ.

— Tot aurul care se află în munţi este al meu! Tu m-ai jefuit şi trebuie să plăteşti nelegiuirea ta!

Lîngă rege şedea regina cea rea şi alături fiica lor Bodvil.

Iar pe mîna fetei a recunoscut inelul pe care crezuse că l-a luat iubita lui, iar la cingătoarea regelui strălucea sabia Migud.

S-a albit de mînie neputincioasă şi a strîns dinţii, privindu-i cu ură.

— Priviţi-l! a strigat regina. Îşi arată dinţii ca un cîine turbat şi ochii lui sînt ca ochii şarpelui. Ar trebui să-i tăiem vinele de la picioare, ca să nu poată fugi, şi să-l punem să lucreze pentru noi.

Sävarstad era un cătun, nu departe de cetatea regală, unde se aflau fierăriile, pentru ca nu cumva vreo scînteie să aprindă clădirea cetăţii. Acolo a fost dus Volund; i s-au tăiat vinele de la picioare, ca să nu poată fugi, şi a fost pus să lucreze pentru rege.

Aşa a trăit o vreme Volund, fără să poată dormi ori mînca de durere şi mînie; cît era ziua ori noaptea de lungă, el lovea nicovala, în vreme ce mintea îi fierbea de planuri de răzbunare.

Regele Nidud avea doi băieţi, încă copii necopţi şi cum ei erau curioşi să vadă minunăţiile despre care se dusese vestea, au venit într-o zi în cătunul unde lucra Volund.

Acesta pusese toate bijuteriile într-o ladă mare şi copiii au încremenit, văzînd minunăţia şi strălucirea de acolo.

— Dacă veniţi mîine, am să fac pentru voi două colane tot aşa de frumoase ca cele pe care le vedeţi aici, le-a spus Volund. Dar trebuie să veniţi singuri şi nimeni să nu ştie unde aţi plecat.

Copiii au venit în zori şi Volund a deschis lada; dar, în timp ce stăteau aplecaţi peste ea şi priveau, Volund le-a tăiat capul şi a tîrît corpurile în groapa din care lua apă ca să răcească metalul încins; din ţeste a meşterit două cupe de băut, minunat împodobite cu pietre preţioase, din ochi a făcut inele iar din dinţi a lucrat o broşă.

Regele nu ştia nimic de fiii săi, dar el a crezut că plecaseră după cine ştie ce aventuri, după cum e obiceiul tinerilor.

După o vreme, Bodvil şi-a stricat inelul şi, temîndu-se de mustrările părinţilor, s-a dus la atelierul lui Volund.

— Am să-ţi repar inelul, nu fi tristă, i-a spus acesta. Dar, în timp ce aprind focul, trebuie să bei cu mine o cupă de mied.

Aşa că prinţesa s-a aşezat pe locul de onoare şi Volund i-a dat să bea un corn cu bere tare, amestecată cu buruieni adormitoare; iar cînd fata a adormit, Volund a necinstit-o.

Cînd s-a trezit, Bodvil a înţeles ce s-a întîmplat, dar cum nu mai era nimic de făcut, a plecat plîngînd, temîndu-se grozav să nu afle părinţii.

Acum Volund lucra mai puţin, căci făcuse o descoperire minunată; pusese curse meşteşugit făcute în care se prinseseră toate păsările care treceau pe deasupra cătunului şi din penele lor închipuise aripi, aşa de măiestrit, că putea să zboare încotro voia.

Şi primise ajutor la lucrarea aceasta nemaipomenită de la Egil, care în căutările lui după Ölrun auzise de cumplita soartă a fratelui său şi venise la palatul lui Nidud, unde intrase în slujbă ca vînător.

Cînd aripile au fost gata, Volund a rîs pentru prima oară, pentru că ziua răzbunării sosise...

Şi-a prins aripile pe umeri şi şi-a luat zborul, oprindu-se pe palisada cetăţii lui Nidud.

Auzind zgomotul puternic al aripilor, regina s-a trezit şi a ieşit pe terasa palatului, să vadă ce se petrece. S-a întors speriată în odaie şi a început să strige tremurînd:

— Scoală, Nidud, Volund a venit.

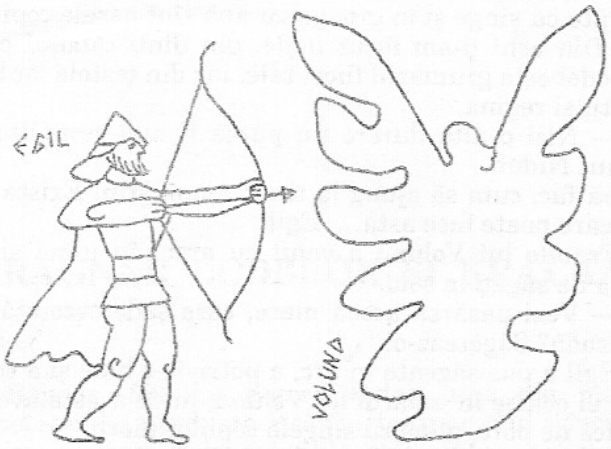

— Nu dormeam, a răspuns regele. Cum să mai pot dormi, cînd am înţeles că fiii noştri au murit... Din cauza sfaturilor tale l-am chinuit şi l-am schilodit... acum a sosit clipa să plătim...

A ieşit regele şi a văzut pasărea aceea uriaşă, cu chip de om.

— Tu eşti, Volund? Spune-mi, ce-ai făcut cu fiii mei?

— Îţi voi spune, a grăit Volund. Dar mai înainte trebuie să juri pe cele mai sfinte lucruri, pe pîinea de pe masă, pe recolta de pe cîmp, pe copita calului şi pe tăişul sabiei că n-o să-i faci ibovnicei mele nimic. Căci ibovnica mea e fiica ta şi poartă sub inimă copilul meu.

Cu sîngele fierbînd de mînie şi cu ochii înceţoşaţi a jurat Nidud.

Atunci Volund a spus, cu un zîmbet plin de răutate:

— Du-te la fierărie, Nidud. Acolo foalele sînt mînjite cu sînge şi în groapa cu apă sînt oasele copiilor tăi. Din ochi ţi-am făcut inele, din dinţi colanul care împodobeşte grumazul fiicei tale, iar din ţestele lor beţi vin tu şi regina.

— Nici o altă durere nu putea fi mai cumplită, a gemut Nidud.

Ce să fac, cum să ajung la tine? Acum ştiu! Există un om care poate face asta... Egil!

Fratele lui Volund a venit cu arcul în mînă şi cu tolba de săgeţi la şold.

— Vezi pasărea aceea mare, care şade cocoţată pe palisadă? Săgeteaz-o!

Egil a pus săgeata în arc, a potrivit-o bine şi a tras. Dar el ochise în umărul lui Volund, unde acesta avea o băşică de porc, plină cu sîngele copiilor morţi.

Cînd a văzut sîngele ţîşnind, Nidud a spus:

— Acum nu va mai zbura nicăieri. L-ai lovit drept în inimă...

Volund însă a zburat mai departe, peste păduri şi creste pînă în Ulvdalarna şi acolo a rămas, făurind mai departe bijuterii, în amintirea frumoasei sale soţii.

După timpul cuvenit, Bodvil a născut un băiat care a fost numit Vittka. El avea picioare scurte, dar în rest s-a purtat întru totul ca un fiu de rege, a învăţat toate artele cavalereşti şi a devenit un tînăr puternic şi isteţ.

Regina a murit de tristeţe şi nici regele nu i-a supravieţuit multă vreme. Pe patul de moarte acesta l-a recunoscut pe Vittka drept nepot şi i-a dat sabia tatălui său iar mama sa i-a dăruit inelul fermecat, lucruri de preţ şi unul şi altul, pe care Vittka, fiul lui Volund, le-a folosit cu egal succes.

RAGNAR LODBROK ŞI KRACKA

Ragnar, fiul lui Sigurd Hring, una din marile căpetenii din nord, era încă foarte tînăr cînd a început să se remarce prin calităţile sale. Într-o zi, auzind despre un balaur fioros care stătea încolăcit în jurul unui palat, în care se afla închisă o preafrumoasă fată, a hotărît să lupte cu fiara şi să dobîndească astfel glorie.

Palatul se afla în Götaland, iar fecioara sechestrată acolo era Tora, fiica lui Herröd, rege al Goţilor. Regele îi dăruise odată fiicei sale un şerpişor mic, nemaipomenit de frumos, pe care fata îl purta într-o cutie mică, prinsă cu un lănţug de aur în jurul grumazului.

Dar şarpele începuse să crească cu o nemaivăzută iuţeală, astfel că în curînd nu-l mai încăpuse odaia şi apoi înconjurase sala şi n-o mai lăsa pe fată să iasă; şi era atît de mare, că mînca un bou pe zi, iar dacă nu i se dădea hrana la timp, şuiera c-o va sfîşia pe fată.

Regele dăduse sfoară în ţară că viteazul care va ucide şarpele o va primi de soţie pe fiica sa şi va avea şi jumătate din comoara pe care şedea şarpele — căci

acesta era motivul pentru care şarpele nu voia să plece, simţise nu se ştie cum că acolo se afla îngropată din vremi străvechi o comoară uitată.

Auzind toate acestea, Ragnar a pus să i se coasă pantaloni şi pieptar din piele de bivol, şi apoi straiele acestea au fost ţinute în catran, să se îmbibe bine. Apoi, fără să spună o vorbă despre planurile sale, s-a dus la palatul în care era prizonieră frumoasa Tora.

Acolo, a intrat pe poarta mare a palatului şi a tot mers prin sălile goale, pînă a simţit după duhoarea puturoasă că se apropie de balaur. Călcînd cu mare grijă, s-a apropiat pe nesimţite şi a împlîntat suliţa în spinarea monstrului, cu atîta forţă, încît inima a fost străpunsă şi balaurul a pierit. Valul de sînge care s-a revărsat din rană era otrăvit şi otrava aceea l-ar fi ucis pe erou, dacă n-ar fi fost apărat de îmbrăcămintea lui de piele.

Tora a văzut cum apare după spinarea solzoasă un bărbat înalt, cu părul blond şi umeri puternici, care a privit-o lung, apoi, fără să scoată o vorbă, s-a întors pe călcîie şi a plecat.

Pentru a afla cine era ucigaşul balaurului, regele Herröd a anunţat o mare întrecere cu lancea; şi lăncile tuturor vitejilor veniţi acolo au fost măsurate cu rana din spinarea dihaniei; şi, într-adevăr, doar lama de la lancea lui Ragnar s-a potrivit exact cu buza rănii.

Astfel, eroul a primit după cum se cuvenea mîna frumoasei fete şi jumătate din comoara care a fost dezgropată de sub leşul jivinei.

Cei doi au trăit fericiţi şi au avut doi fii, pe Erik şi pe Agnar. Dar frumoasa Tora a murit şi Ragnar a fost nespus de îndurerat, el s-a întors printre vikingi şi a reînceput să ducă viaţa pe care o dusese în tinereţe, cu lungi călătorii pe mare, pînă la vreo coastă unde corăbierii debarcau, atacau pe neaşteptate, încărcau

corăbiile cu pradă bogată şi plecau mai departe, lăsînd în urma lor doar flăcări şi prăpăd. O dată a debarcat Ragnar pe un ţărm pustiu, unde nu se afla decît un cătun prăpădit. Vikingii nu veniseră acolo ca să prade, ci doar să-şi reînnoiască provizia de pîine şi regele Ragnar şi-a trimis oamenii spre o colibă dărăpănată care se afla chiar pe malul mării.

Aici locuiau doi bătrîni, Åke şi soţia lui Grima; cine erau ei cu adevărat, nimeni nu ştia.

Cu mulţi ani în urmă, sosise acolo un cîntăreţ rătăcitor, care pe umăr purta harpa şi în mantie o fetiţă, pe nume Aslåg. Aceasta nu era alta decît fiica lui Sigurd Fafnerbane, pe care acesta o avusese cu Brynhild, în prima noapte pe care au petrecut-o pe acoperişul palatului înconjurat de flăcări. Pentru ca nimeni să nu ştie de ea, fusese dată cumnatului Brynhildei, regele Heimer, iar acesta, aflînd ce se întîmplase la curtea burgundă, a socotit că ea nu este în siguranţă la palatul său. De aceea, s-a deghizat în cîntăreţ ambulant şi a plecat în pribegie împreună cu micuţa; şi cum ajungeau în vreo aşezare, Heimer cînta la harfă, iar Aslåg dansa. Ei primiseră astfel o grămadă de bani şi văzînd punga plină, Åke l-a ucis pe Heimer şi cei doi au păstrat fetiţa la ei; aceasta se făcuse mare şi tare frumoasă, dar pentru că umbla totdeauna plină de funingine şi negreală, o numiseră Kracka (Cioara).

Cînd vikingii au rugat să li se dea voie să coacă pîine, bătrîna Grima a trimis-o pe Kracka să le ajute, dar oamenii au fost atît de uluiţi de frumuseţea fetei, că au ars pîinea.

Cînd au venit înapoi la corăbii, Ragnar i-a certat, dar ei au spus că nu e vina lor, ci a vrăjitoarei aceleia atît de frumoase, că străluceşte ca soarele, cu toată negreala şi funinginea care îi mînjeşte faţa.

Regele nu i-a crezut şi a spus că va trimite alţi oameni mai pricepuţi; iar dacă e aşa de frumoasă cum spun, va dori şi el s-o vadă.

Oamenii trimişi s-au întors şi au spus că n-au văzut făptură mai frumoasă, în afară doar de regina Tora.

Ragnar a poruncit atunci să fie adusă, dar să i se spună să vină nici îmbrăcată, nici dezbrăcată, nici sătulă, nici flămîndă, nici singură, nici însoţită.

După o vreme, Kracka a sosit; ea se îmbrăcase în plasa de pescuit a bătrînului Åke, mîncase doar o ceapă şi era însoţită doar de credinciosul ei cîine şi era atît de frumoasă, încît Ragnar s-a îndrăgostit pe loc de ea.

El a vrut s-o ia cu el pe corabie, dar Kracka i-a spus că nu va veni decît mireasă şi că îi dă răgaz de gîndire regelui pînă a doua zi. Ragnar a poruncit unuia din oameni s-o oprească cu forţa, dar atunci cîinele s-a repezit la grumazul războinicului şi acesta a murit cu gîtlejul sfîşiat.

A doua zi a venit regele, însoţit de toţi războinicii, s-o petreacă după datină. Aslåg l-a întîmpinat, îmbrăcată în haine modeste, însă curată şi, la plecare, în loc să spună bătrînilor care o crescuseră vorbe de rămas bun, i-a blestemat pentru tot răul pe care i-l făcuseră.

Regele a vrut să doarmă cu ea din prima noapte, dar fata l-a respins. Ea a spus că, deşi erau soţ şi soţie acum, nu vor putea dormi împreună primele trei nopţi şi că de nu vor face aşa, primul lor copil va muri; regele însă a intrat la ea după primele două nopţi şi primul lor fiu, Ivar, deşi era înalt, puternic şi deştept, s-a născut cu picioarele moi, astfel încît nu putea merge singur, ci trebuia purtat.

Kracka a mai născut trei fii, pe Björn, pe Hvitsärk şi pe Ragnvald. Într-o zi, Ivar şi-a întrebat fraţii cît

mai au de gînd să încezească acasă, în loc să plece cu ceilalţi vikingi şi să cîştige glorie şi bogăţii.

Aşa că au mers la tatăl lor şi au cerut o corabie şi oameni; ei au navigat pînă în Vitaby, în Anglia.

Acesta era un tîrg mare, păgîn, şi oamenii de acolo aduceau jertfe vrăjitorilor şi demonilor.

Vikingii au debarcat şi, conduşi de Ivar, care era purtat pe o targă în fruntea lor, au avut o mare victorie şi şi-au încărcat corabia cu pradă bogată.

Între timp, tatăl lor, regele Ragnar, a socotit că trebuie să sfîrşească într-un fel cu Östen Bele, care era rege în Uppland.

Căci înainte de a fi întîlnit-o pe Kracka, Ragnar fusese logodit cu fiica acestuia; atît de îndrăgostit fusese el de Kracka, încît s-a căsătorit cu ea, fără să ţină seama de vechile legăminte şi fără să-i spună o vorbă Krackei despre asta, ba mai mult, poruncise tuturor să nu sufle un cuvînt în faţa ei.

Într-o zi însă, Kracka auzi două vrăbii sporovăind şi veni la Ragnar, întrebîndu-l dacă nu-i ascunde nimic.

Regele negă, dar Kracka îi spuse că ştie cum şi-a călcat el cuvîntul. Ragnar se înfurie şi spuse că va ucide pe cel care a avut limba lungă.

— Nimeni nu a vorbit. Am auzit două vrăbii care istoriseau toată povestea. Da, nu te mira, eu pot înţelege limba păsărilor. Am moştenit darul acesta de la tatăl meu — căci tatăl meu este Sigurd Omorîtorul de Balauri, iar mama mea valkiria Brynhild. Iar adevăratul meu nume este Aslâg.

Regele înmărmurise. Într-un tîrziu, i-a spus că nu poate crede fără o dovadă.

— Bine, a spus Aslâg. Dovada va fi însuşi fiul nostru, care trebuie să se nască: el va avea pe pleoapa ochiului imaginea balaurului Fafner, pe care l-a ucis bunicul lui.

Copilul s-a născut şi într-adevăr el avea pe pleoapă o pată, întocmai imaginea unui balaur.

Ragnar a spus atunci:

— Numele tău va fi Sigurd Ochi de Şarpe şi în dar primeşte acest inel de aur.

Dar pruncul nu a prins inelul care s-a rostogolit pe podea.

Regele a rîs şi a spus că dacă dispreţuieşte aurul, va fi un mare conducător.

Aşa că Ragnar, îndemnat de soţia sa, a trimis soli la Östen Bele ca să-i spună că nu se mai poate însura cu fiica lui.

Bele, mîniat rău, a hotărît să se răzbune.

Oricît a încercat el însă, nu a reuşit să obţină victorie împotriva oamenilor lui Ragnar.

Între timp, fiii lui Ragnar dobîndiseră atîta glorie şi se întorseseră cu prăzi atît de bogate,încît tatăl lor nu a vrut să rămînă mai prejos şi şi-a pregătit două corăbii, şi-a strîns oamenii şi a hotărît să plece în Anglia.

Pe drum însă i-a lovit o furtună cumplită şi corăbiile s-au scufundat iar războinicii s-au salvat doar cu ce aveau pe ei.

Ella, regele Angliei, care auzise de intenţiile lui Ragnar şi care pusese oameni de pază pe coastă, a aflat că vikingii au fost aruncaţi de valuri pe mal şi a spus:

— Acum e cel mai potrivit moment să dăm bătălia.

Deşi Ragnar şi oamenii lui s-au luptat ca nişte lei, ei nu aveau arme şi au fost înfrînţi.

Aşa au fost prinşi Ragnar împreună cu ceilalţi.

Regele Ella, dorind să-l cunoască şi bănuind care din ei este cel căutat, îl înghesuia mereu cu întrebări. Dar acesta rămînea tăcut la toate insistenţele, deşi regele îl asigura că numai admiraţia îl face curios şi că

în nici un caz nu ar vrea să-l ucidă ca pe un prizonier de rînd.

— Nu te priveşte! a răspuns Ragnar şi atunci Ella a poruncit să fie aruncat într-o groapă plină cu şerpi, dar şerpii nu l-au muşcat.

— Luaţi-i hainele de pe el! a poruncit regele Ella.

Rămas fără îmbrăcămintea de piele, regele Ragnar a fost din nou aruncat în groapă şi de data asta şerpii i-au muşcat de sute de ori trupul gol.

Simţind că moare, Ragnar a spus: „Cincizeci de lupte am cîştigat, dar n-am ştiut că destinul meu era să fiu învins de şerpi. Acum veninul lor arde ca focul în vinele mele şi umbrele morţii mi se aştern pe ochi. Rege Ella, salută-mi fiii cînd vor veni să mă răzbune, căci cumpliţi vor fi godacii cînd vor afla cum s-a chinuit bătrînul mistreţ".

Atunci a înţeles regele Ella că acela era însuşi Ragnar Lodbrok (Cel Îmbrăcat în Piele) şi a poruncit să fie scos din groapă, dar era prea tîrziu, căci murise.

SOARTA FIILOR LUI RAGNAR LODBROK

Cînd regele Ella a văzut că Ragnar Lodbrok murise, s-a îngălbenit de spaimă şi a poruncit să se pregătească o corabie pe care a trimis-o la Svitjod cu doi dintre cei mai curajoşi oameni ai săi, pentru a anunţa fiilor lui Ragnar moartea tatălui lor.

— Spuneţi totul cum s-a întîmplat şi cercetaţi cu atenţie felul în care vor primi trista veste, le-a spus regele.

Fiii lui Ragnar petrecură toată vara într-o lungă călătorie în ţinuturile sudice şi atît de mare era spaima pe care numele lor o stîrnea, încît oamenii, aflînd că ei se apropie, fugeau, luînd cu ei tot ce aveau şi lăsînd locurile pustii în urmă. Aşa s-a făcut că fraţii cu greu putuseră să găsească provizii pentru oamenii lor şi de aceea se întorseseră acasă mai devreme ca de obicei.

Corabia trimisă de regele Ella a acostat la ţărm şi solii au intrat în sala mare, împodobită cu trofee şi arme.

Ivar Benlös (Cel Fără Picioare) stătea lungit pe o bancă aşternută cu perne, în vreme ce Sigurd Ormöga

(Ochi de Şarpe) şi Hvitsårk jucau table, iar Björn cioplea o suliţă, aşezat pe duşumea.

Solii i-au salutat din partea regelui Ella.

Apoi, luînd înfăţişări întristate, le-au spus că tatăl lor a murit.

— Cum a murit tatăl nostru? a întrebat Ivar.

— El a venit în Anglia cu două corăbii şi l-a provocat pe regele Ella la luptă, dar a fost învins şi luat prizonier; nevoind să-şi spună numele, oricît a fost întrebat, a fost aruncat în groapa cu şerpi şi acolo a pierit.

Ultimele lui cuvinte au fost: „Rege Ella, salută-mi fiii cînd vor veni să mă răzbune, căci cumpliţi vor fi godacii cînd vor afla cum s-a chinuit bătrînul mistreţ." Abia atunci a înţeles regele cine fusese prizonierul şi a regretat nespus trista întîmplare. De aceea am fost trimişi aici, pentru a vă întreba ce preţ cereţi pentru viaţa tatălui vostru.

Auzind vorbele acestea, Björn a aruncat suliţa pe care tocmai o cioplise cu atîta forţă, încît aceasta s-a înfipt în tavanul sălii mai mult de jumătate. Hvitsårk strîngea în pumni tabla de joc aşa de tare, că lemnul se sfărîmă şi sîngele îi ţîşni printre degete, iar Sigurd Ormöga, care tocmai îşi curăţa unghiile cu un cuţit, şi-l înfipse în coapsă, fără să simtă durerea. Ivar se înroşi ca focul, apoi faţa lui deveni la fel de palidă ca aceea a unui leş şi pieptul i se zbătea de suspine; dar după ce tăcu o vreme, începu să vorbească cu voce reţinută şi întrebă calm despre tot, cum decursese lupta şi cum fusese prins tatăl său.

— Răzbunarea noastră nu trebuie să zăbovească, răcni Hvitsårk. Lasă-ne să-i ucidem solii!

— Niciodată! răspunse Ivar. Ei trebuie să plece în pace şi au cuvîntul meu ca zălog că nu li se va întîmpla nimic.

Astfel vorbi Ivar şi solii ieşiră din sală, se urcară pe corabie şi părăsiră în grabă ţărmul.

Cînd regele Ella află cum primiseră fraţii trista veste, spuse:

— Singurul de care trebuie să ne temem este Ivar!

El puse străji pe ţărm, să păzească acolo ziua şi noaptea.

Între timp, fraţii nu vorbeau decît despre răzbunare, dar Ivar li se adresă astfel:

— La planurile voastre nu vreau să am nici un amestec şi oamenii mei n-or să vă urmeze. Tatăl nostru s-a aruncat fără motiv asupra regelui Ella şi în luptă cinstită a fost învins. Aşa că eu gîndesc să cerem regelui despăgubire, după datină şi după cum el însuşi a propus.

— Cum putem fi părtaşi la o asemenea faptă josnică! răcni Björn.

— Ce vorbe nebuneşti spui, zise Sigurd, doar noi înşine am atacat şi am ucis atîţia oameni care nu ne făcuseră nimic...

— Toate corăbiile trebuie pregătite şi toţi cîţi pot purta o armă trebuie să pornească împotriva regelui Ella, spuse şi Hvitsârk.

— Eu nu vă voi da nici corăbii, nici oameni, dar voi veni împreună cu voi, chiar dacă nu am de gînd să iau parte la luptă, încheie Ivar.

Regele Ella fu înştiinţat de paznici şi avu destul timp să-şi strîngă războinicii, aşa că atunci cînd corăbiile vikingilor acostară, o mulţime nenumărată îi aştepta pe ţărm şi fraţii fură învinşi, mai ales că Ivar nu-i ajută în nici un fel, doar stătu pe puntea corăbiei sale şi privi cum se întîmplă totul.

Apoi, cînd corăbiile vikingilor reuşiră să se adune la un loc, le spuse Ivar fraţilor săi:

— Acum mă voi duce la rege, pentru a-i cere cuvenita despăgubire.

— Niciodată nu vom accepta bani în schimbul vieţii tatălui nostru, mormăi Hvitsårk.

— Cum voiţi, răspunse Ivar. Dacă e aşa, atunci drumurile noastre se despart aici; mergeţi acasă şi luaţi şi partea mea de moştenire, vă spun aceasta, din toată inima, doar să-mi trimiteţi ce voi avea nevoie,de va fi vreodată să vă cer.

Astfel fraţii au pornit spre casă, în vreme ce Ivar s-a înfăţişat regelui Ella.

— Vin la tine să cer cuvenita despăgubire, spuse el, deoarece eu nu cred în răzbunare, ci într-o bună înţelegere. Ce vrei să oferi pentru viaţa tatălui meu?

— Hotărăşte tu însuţi, răspunse regele.

— Nu voi cere prea mult şi în schimb voi jura să nu lupt niciodată împotriva ta.

— Spune atunci, ce preţ vrei.

— Atîta pămînt cît acoperă o piele de bou şi dreptul de a înălţa o temelie acolo, spuse Ivar.

— Un lucru atît de neînsemnat nu poate să provoace nici un rău, spuse regele. Iar dacă tu îmi vei jura credinţă, nu mă mai tem de fraţii tăi.

Ivar puse să fie tăiat un bou uriaş iar pielea lui, după ce fu tăbăcită atît de bine, încît se făcu moale ca mătasea, fu tăiată în fişii subţiri ca firul de păr. Cureaua aceea, lungă cum nimeni nu mai văzuse, fu întinsă de la ţărm pînă la fluviul Themsen, cuprinzînd o întindere foarte mare de pămînt.

Aici puse Ivar temelia unui oraş şi apoi chemă lucrători mulţi, care înălţară nenumărate case şi numi oraşul acela Lundunaborg, ori London, pe limba locuitorilor.

Cînd totul fu gata, toată averea pe care o avea cu el se isprăvise, astfel încît trimisese de ştire fraţilor şi ei îi dădură cît îi ceruse el.

Cu aurul şi cu bijuteriile pe care le primise, făcu daruri atît de îmbelşugate căpeteniilor din locurile acelea, că toţi trecură de partea lui, chiar cei ce fuseseră credincioşi regelui Ella.

Cînd socoti că a sosit vremea, trimise veste fraţilor săi că trebuie să strîngă corăbii şi oameni din toate ţinuturile nordului; de două ori trebui să le trimită el soli, căci ei nu voiau să-l creadă.

În cele din urmă, porniră şi numărul corăbiilor şi al războinicilor era mare cum nimeni nu mai văzuse pînă atunci.

Corăbiile navigară ziua şi noaptea, iar cînd ajunseră în apropierea ţărmurilor, aşteptară întunericul şi cînd se lăsă noaptea porniră, cu atîta fereală că nici vîslele nu se auzeau.

Cînd se trezi şi privi afară, regele Ella rămase încremenit, căci cît vedea cu ochii marea era împînzită de corăbii. El îşi chemă sfetnicii, dar puţini răspunseră, căci mulţi trecură de partea lui Ivar.

Ivar însuşi i se înfăţişă şi îi spuse că el nu are de gînd să-şi calce jurămîntul, ba mai mult, va vorbi cu fraţii săi, îndemnîndu-i să se întoarcă acasă.

După o vreme, pe care regele Ella o petrecu strîngîndu-şi puţinele trupe care îi mai rămăseseră credincioase, Ivar se întoarse şi îi spuse că fraţii lui nu vor să-i asculte vorbele; el însuşi nu se va amesteca în luptă, după jurămînt.

— Strînge-ţi trupele, sire, căci bătălia va fi cumplită!

Aşa a şi fost: fraţii, ca nişte mistreţi furioşi, s-au repezit asupra trupelor regelui şi sîngele a curs şuvoaie; în scurtă vreme, lupta s-a sfîrşit şi regele însuşi a fost prins.

Prizonierii au fost îngrămădiţi în faţa estradei pe care şedeau fiii lui Ragnar Lodbrok, chiar lîngă locul unde acesta pierise.

— Trebuie să ştii, sire, i s-a adresat Ivar regelui prins, că vulturii sînt cei ce vin de hac şerpilor şi acest adevăr vrem noi să-l săpăm în amintirea urmaşilor.

În faţa estradei a fost tîrît un prizonier şi trupul lui a fost legat, de mîini şi de picioare, de patru ţăruşi înfipţi în pămînt; apoi, unul dintre vikingi a despicat pieptul captivului desfăşurîndu-i coastele ca pe nişte aripi întinse de vultur.

Unul dintre oamenii lui Björn, care luptase din tinereţe sub ordinele tatălui acestuia, a luat cuţitul călăului şi l-a ucis pe regele Ella, chiar pe locul în care pierise în chinuri Ragnar Lodbrok.

Apoi, Ivar Benlös s-a adresat fraţilor săi, spunîndu-le că le lasă lor domnia asupra ţinuturilor din nord la care avea drept, ca frate mai mare.

Ivar Benlös nu s-a căsătorit niciodată şi a murit de moarte bună, la o vîrstă înaintată.

Cînd a simţit că i-a sosit ceasul, a lăsat cu limbă de moarte ca trupul lui să fie îngropat pe ţărm, acolo unde obişnuiau duşmanii să atace mai des.

Voia lui a fost respectată.

Cînd regele Harald al Norvegiei a venit împotriva Angliei, a debarcat chiar acolo unde se afla îngropat trupul lui Ivar Benlös; Harald a fost învins şi oştenii lui au îngrăşat cu trupurile lor ţărîna de la Stamford Bridge.

Apoi, la puţină vreme după aceea, a debarcat în acelaşi loc Vilhelm Cuceritorul; acesta a pus să se sape movila de pămînt care acoperea trupul lui Ivar Benlös; cînd oştenii au deschis mormîntul, au găsit trupul lui Ivar păstrat ca prin minune, fără să fi putrezit. Vilhelm Cuceritorul a poruncit să fie înălţat un rug mare, a ars trupul şi cenuşa a fost risipită în cele patru vînturi. Apoi, el a cîştigat bătălia de la Hastings şi a devenit rege al Angliei.

Sigurd Ormöga a domnit în Danemarca şi din el s-a tras un şir de regi vestiţi.

Björn a primit numele de „Umăr de Fier" din pricina nemaipomenitei lui forţe şi el a devenit rege în Svea; din el s-au tras toţi regii suedezi, de la Stenkil la Erik Väderhatt şi Erik Segersäll, Olof Sköt, Anund Jakob şi Edmund cel Bătrîn.

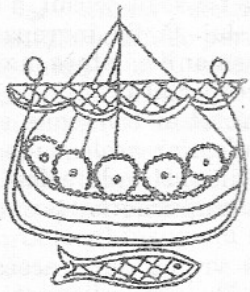

REGII DIN GÖTALAND

Regele Göta, după care şi-a luat numele Götalandul, domnea cu înţelepciune asupra goţilor din vest.

Cea mai mare plăcere a regelui era vînătoarea şi el petrecea multe zile prin pădurile sălbatice din regatul său; aici se aflau pustiet áţi necălcate de picior omenesc şi coclauri în care se a·iuiseră bieţi oameni, alungaţi din sate de războaie ori de spaima vreunei molime.

S-a întîmplat odată, pe cînd urmărea un cerb, ca regele, rătăcindu-se de ceata de vînători şi cîini, să ajungă într-un asemenea loc, pustiu ca la începuturile lumii. Regele Göta alergase mult după vînat, fără să ţină seama de poteci ori de hăţişuri care îi sfîşiaseră veşmintele şi acum se trezi în mijlocul codrului, în zdrenţe şi cu încălţările distruse de bolovani. Cerbul dispăruse în bunget şi se lăsase seara. Regele se culcă la rădăcina unui copac bătrîn, pentru a-şi trage răsuflarea. În liniştea mare care domnea în locurile acelea sălbatice, i se păru că aude un lătrat de cîine şi pe dată o luă într-acolo, gîndind că va da peste vreo aşezare omenească.

Într-adevăr, nu după multă vreme, ajunse într-un luminiş unde, în ultimile licăriri de lumină, desluşi un ogor mic de o palmă şi un bordei, în faţa căruia stătea un slujitor bărbos, cu o secure în mînă. Cînd îl văzu pe rege, slujitorul se repezi la cîine şi îl lovi cu securea în cap zicînd:

— Aşa, acum n-o să mai momeşti încoace străini, mai ales unul ca ăsta de-aici, cu trupul cît un stejar, de-i trebuie un porc întreg să se sature!

Regele vru să se apropie, dar slujitorul i se puse în cale şi nu vru să-l lase să treacă. Atunci, Göta îi dădu mînios un pumn care îl prăvăli pe bărbos la pămînt şi intră în bordei.

Acolo, la lumina chioară a unui foc de vreascuri, desluşi patru femei şi patru bărbaţi care şedeau la o masă scundă, în faţa unui blid cu fiertură. Nici unul din cei aflaţi acolo nu-l salută ori invită după obicei să şadă la masă. Atunci Göta se aşeză, fără să mai aştepte să i se spună. Cel mai bătrîn dintre meseni, un ţăran slab cu haine soioase şi zdrenţuite, se adresă slujitorului:

— Auzi, de ce l-ai lăsat pe ăsta să intre în casă?

— Era prea puternic pentru mine, răspunse sluga, ştergîndu-şi sîngele care se prelingea din nasul zdrobit.

— Aha! zise ţăranul şi tăcu.

După o vreme, i se adresă din nou:

— Dar cu cîinele, care l-a momit încoace, ce-ai făcut?

— I-am spart capul cu securea, să se înveţe minte.

— Aha! zise iar ţăranul. Eşti o slugă credincioasă şi mîine îţi vei primi răsplata.

Şi iar tăcu.

Între timp, văzînd că nimeni nu-l invită şi că fiertura e pe cale să se isprăvească, regele înşfăcă o

lingură şi începu să hăpăie cu spor, pînă isprăvi tot ce era în blid. Ceilalţi îl priveau, fără să spună nimic, doar ţăranul ăl bătrîn îşi dăduse căciula pe ochi, suspinînd a jale.

Cînd văzură că nu mai e nimic de mîncat, toţi se sculară şi se duseră la culcare, pe nişte laviţe de lemn, acoperite cu paie.

Regele Göta se aciui şi el într-un ungher, pregătindu-se să doarmă; numai că frigul şi foamea pe care mai mult o aţîţase zeama aceea chioară, nu-i dădeau pace şi rămăsese aşa, cu ochii holbaţi în întuneric, în vreme ce coliba se zguduia de horcăiturile celorlalţi.

După o vreme, simţi că cineva se strecoară lîngă el şi mai mult ghici că era una din ţărăncile tinere pe care le văzuse la masă.

Fata se lipi de el şi îl întrebă pe şoptite dacă poate să-l ajute cu ceva.

— Sigur că poţi, şopti la rîndul lui Göta, strîngînd-o lîngă el. Spune-mi de ce v-aţi purtat aşa de ciudat cu mine?

— E prima oară că un străin vine prin locurile astea, zise fata, şi tata este speriat şi zgîrcit mai rău ca moartea.

— Pot să-i plătesc cînd o să mă întorc la palatul meu, pentru că eu sînt rege în Götaland. Dar cum se numesc oamenii de aici?

— Tata se numeşte Skrapslicke şi e cel mai zgîrcit om din lume. Mama se numeşte Trasa (Zdreanţă), pentru că umblă mereu în zdrenţe.

— Şi fraţii tăi?

— Ei se numesc Fjollmod, Ymsegull şi Gilling. Iar eu mă numesc Snottra şi surorile mele Hjottra şi Fjottra. Nu departe de casa noastră se află un munte, numit Gillingshammar şi acolo e o rîpă îngrozitor de

adîncă. Cel ce se aruncă acolo nu moare, ci merge drept la Oden în Valhall. De aceea, cînd părinţii noştri vor fi bătrîni, ne vom duce acolo şi ei se vor arunca în prăpastie şi aşa vor pieri ei fără durere, fără boală şi fără să fie guri de prisos pe capul familiei. Neamul nostru aşa obişnuieşte din vechime şi tot aşa facem dacă ni se întîmplă ceva neaşteptat, şi ce poate să fie mai neaşteptat decît să-ţi vină la cină un rege în zdrenţe şi cu burta goală?

— Asta înseamnă că mîine vă aruncaţi în rîpă?

— Nu toţi, numai părinţii mei, după ce ne vor împărţi moştenirea, şi cu ei se va arunca şi slujitorul; de aceea ne-a slugărit el fără bani, ca să ajungă în Valhall, căci fără părinţii mei el n-ar fi primit.

— Eşti o fată isteaţă şi frumoasă, zise regele. Pari să fii fecioară, n-ai vrea să-ţi petreci noaptea cu mine?

— Ba, cum să nu, cu drag, răspunse Snottra.

Astfel uită regele şi de frig, şi de foame, iar în zori, fără să mai aştepte să se scoale ceilalţi, plecă.

Snottra îl urmă, pentru a-i arăta drumul, şi la despărţire regele Göta o îmbrăţişă şi îi spuse aşa:

— Eu cred că în noaptea asta ai rămas grea. De va fi să naşti un băiat, numeşte-l Götrek.

Apoi, îşi luară rămas bun şi după cîteva ceasuri bune de mers, regele dădu peste ceata de vînători şi curteni, care îl căutau îngrijoraţi.

Cînd Snottra ajunse acasă, Skrapslicke, îmbrăcat în hainele cele mai puţin rupte, sta pe bancă, alături de Trasa, în vreme ce copiii aşteptau răbdători vorbele tatălui. Văzînd-o pe Snottra, ţăranul suspină adînc şi spuse:

— Străinul acela mîncău ne-a luat tot ce aveam şi nu mai e nici un chip să ne descurcăm. Acum gîndesc să vă împart ce agoniseală am şi pe urmă să plec împreună cu mama voastră la Oden, la masa lui

îmbelşugată din Asgârdul lipsit de întristare. Deci, Gilling şi Snottra vor primi împreună boul, Fjollmod va primi împreună cu Hjottra cele două bucăţi de aur, iar Ymsegull şi Fjottra primesc ogorul şi recolta ce se va coace acolo. Ultimul sfat pe care vi-l dau este acesta: după cum bine ştiţi, în neamul nostru întotdeauna copiii au fost zămisliţi de fraţi şi surori, căci alte înrudiri nu am avut cu cine face. Acum însă timpurile sînt prea grele ca să puteţi hrăni o gură în plus, aşa că aveţi grijă, feriţi-vă să faceţi vreun copil.

Pe urmă s-au dus cu toţii la rîpa de lîngă bordeiul lor şi, după ce s-au îmbrăţişat, bătrînii şi servitorul s-au aruncat veseli în prăpastie, grăbiţi să ajungă cît mai repede la masa bogată din Valhall.

Iar cînd a venit seara, fetele au cules grămezi de mărăcini şi s-au înconjurat cu ele, ca nu cumva fraţii lor să ajungă la ele şi să le facă vreun copil. Şi aşa au făcut seară de seară.

După o vreme, înţelegînd că poartă în pîntec pruncul regelui Göta, într-o seară, după ce au adormit ceilalţi, Snottra a dat la o parte mărăcinii şi l-a lăsat pe Gilling să se apropie de ea.

— Vai, vai, vai, a început acesta să se văicărească, abia m-am atins de tine şi ai şi început să te rotunjeşti...

— Taci din gură şi nu vorbi nimănui despre asta, a spus Snottra.

— Vai, vai, vai, ce o să ne facem acum, a continuat să se jelească Gilling.

Nu după multă vreme, Snottra a născut un prunc sănătos şi durduliu şi i-a dat numele de Götrek.

— Vai, vai, vai, acum nu mai avem ce face, trebuie să le spunem tuturor, căci altfel vor pieri cu toţii de foame.

— Aşa să faci, a spus Snottra şi i-a chemat pe toţi.

— Îngrozitor, îngrozitor, au început toţi să bocească, atunci cînd au aflat despre naşterea pruncului.

— Ştiu ce am de făcut, a spus în cele din urmă Gilling, şi s-a dus şi s-a aruncat în rîpă.

Fjollmod îşi iubea atît de tare bucăţile de aur, că le purta tot timpul cu el şi de cîte ori avea o clipă de răgaz, le scotea şi se uita la ele, lustruindu-le şi netezindu-le şi topindu-se de plăcere. Într-o zi, cînd se odihnea la rădăcina unui copac, adormi cu ochii la cele două bucăţi de aur, care străluceau, aşezate pe o buturugă.

Cînd se trezi, observă că doi melci trecuseră peste aur, mînjindu-i strălucirea cu dîra lor cleioasă.

— Vai, vai, vai, mi-au mîncat din aur! Ce-am să mă fac, dacă voi prăpădi toată bogăţia, cum o să mă mai primească în Valhall, aşa, cu mîinile goale? — şi, fără să stea prea mult pe gînduri, o chemă pe sora sa Hjottra şi se aruncară amîndoi în prăpastie.

Nici zilele celorlalţi nu fură prea multe: căci, într-o zi, Ymsegull văzu o vrabie, care ciugulea dintr-un spic, pe micul ogor care îi fusese lăsat ca moştenire.

— Păsările mi-au mîncat recolta! începu el să strige. Am ajuns săraci lipiţi pămîntului! — şi luînd-o de mînă pe Fjottra, alergară şi se aruncară în prăpastie.

Micuţul Götrek avea acum şapte ani şi doar el şi mama lui rămăseseră din întreaga familie. Snottra îl luă de mînă şi o porniră la drum şi tot merseră aşa, pînă ajunseră la palatul regelui Göta. Regele se bucură tare cînd îşi văzu fiul şi se căsători cu Snottra, iar Götrek fu crescut ca un fecior de rege ce era şi deveni un flăcău viteaz şi iute la minte.

Cînd regele Göta simţi că i se apropie sfîrşitul, îşi chemă sfetnicii şi le spuse la toţi să se închine noului rege Götrek.

Astfel deveni Götrek regele goţilor din vest.

Curînd veni timpul ca tînărul rege să se însoare, aşa că el merse în Venden unde o peţi pe Alfhild, fiica regelui Harald. Căsătoria se sărbători cu mare belşug şi bucurie şi curînd regina născu o fiică, Helga.

Spre marea întristare a tuturor, tînăra regină muri la naştere; atît de mîhnit fu regele Götrek, încît petrecea nesfîrşite ore la mormîntul soţiei mult iubite, uitînd nu numai de plăcerile vieţii, ci şi de îndatoririle lui de rege.

Acum va trebui să-l părăsim pentru o vreme pe întristatul rege Götrek şi să ne îndreptăm atenţia spre alte ţinuturi, cum ar fi de pildă regatul Noriei.

Aici domnise ani lungi şi plini de măreţie vestitul rege Vikar; cînd el a căzut victimă faptei nelegiuite a lui Starkad, cei doi fii ai regelui au împărţit regatul, Harald luînd titlul de rege şi domnind asupra regatului, în vreme ce Nere, fiul cel mic, s-a mulţumit cu titlul de senior şi cu ţinuturile Opland şi Telemak.

Seniorul Nere a fost un bărbat deosebit de înţelept, dar atît de zgîrcit, încît niciodată nu primea un dar, de frică să nu trebuiască să dea ceva la rîndul lui.

Unul din cei mai respectaţi oameni de pe domeniile lui era un ţăran bogat, pe nume Reiner; pe cît de harnic şi gospodar era acesta, pe atît de puturos şi delăsător era fiul său, Räv, care zăcea cît era ziua de lungă cu nasul în tăciunii din vatră şi cu picioarele lungite, de nu aveai pe unde să treci de răul lui. Cînd, pentru a nu ştiu cîta oară, s-a împiedicat din nou de fiul lui care zăcea ca hoitul în faţa focului,Reiner a văzut negru de mînie şi înşfăcînd de guler pe netrebnicul lui fiu, l-a dat pe uşă afară, să se descurce cum o şti.

Räv s-a ascuns, aşteptînd să se lase noaptea, şi cînd toţi ai casei au adormit, s-a strecurat la staule şi a luat

cel mai falnic bou din cireadă; apoi, cu el de funie, s-a dus drept la curţile seniorului Nere şi l-a rugat pe acesta să primească în dar falnicul animal.

— Nu ai auzit că niciodată nu obişnuiesc să primesc vreun dar şi cu atît mai puţin să dăruiesc ceva? l-a întrebat Nere.

— Eu nu doresc nici bani, nici cine ştie ce favoruri, ci doar, de vei dori, să-mi dai din cînd în cînd cîte un sfat.

Lui Nere i-au plăcut vorbele băiatului şi şi-a spus că nu degeaba acesta se numea Răv („Vulpe"); aşa că, l-a oprit la curţile lui, i-a dat haine frumoase şi mîncare bună şi cînd băiatul s-a spălat şi s-a îmbrăcat, s-a văzut că nu era deloc urît, ba dimpotrivă, avea o înfăţişare mîndră şi un chip pe care strălucea isteţimea.

Seniorului îi plăcea din ce în ce mai tare flăcăul, aşa că într-o zi, fără să stea prea mult pe gînduri, a pus mîna pe o sabie frumos împodobită şi i-a dăruit-o. Răv a văzut însă că lui Nere începuse să-i pară rău, aşa că, mulţumind frumos, i-a înapoiat-o, spunînd că nu se potriveşte o sculă aşa de mîndră cu un biet flăcăiandru ca el.

Tare s-a mai bucurat Nere primindu-şi sabia înapoi şi pe loc a pus mîna pe o pietricică cenuşie, care se întîmpla să fie pe duşumea, şi a întins-o băiatului, ca şi cum i-ar fi dăruit cine ştie ce bogăţie. Băiatul a privit nedumerit piatra şi a spus:

— Mulţumesc din suflet seniorului meu,dar la ce mi-ar putea folosi piatra asta?

— Nu se ştie niciodată, a răspuns Nere. Iată, de exemplu, te-ai putea duce la prietenul meu, regele Götrek, şi i-ai putea-o oferi. El şi-a luat obiceiul să nu se clintească de la mormîntul soţiei sale; chiar cînd îşi sloboade şoimul la vînătoare după cine ştie ce

zburătoare, tot acolo stă. Poate că va găsi el vreo întrebuinţare pietrei ăsteia.

Räv a dat îndoit din cap, dar cum ştia cît de înţelept era Nere, n-a mai zis nimic ci, fără să mai zăbovească, s-a dus la curtea regelui Götrek, în Götaland.

Acolo se strecură pînă la mormîntul reginei Alfhild, unde regele îşi petrecea zilele. Ajunse pe nesimţite în spatele regelui şi aşteptă tăcut.

După o vreme, văzînd o raţă sălbatică ce brăzda cerul, regele scoase gluga de pe capul şoimului său şi acesta se repezi ca fulgerul. Cînd văzu că şoimul a prins raţa, regele căută după ceva, să arunce în şoim, să nu distrugă vînatul; atunci Räv îi puse în palmă piatra, pe care regele o aruncă după şoim.

Deoarece lui Götrek nu-i plăcea să primească ceva fără să ofere un dar în schimb, scoase de pe deget un inel de preţ şi îl oferi băiatului în schimbul pietrei.

Bucuros, Räv se întoarse la Nere şi îi arătă inelul.

— Nu e rău schimbul, rîse Nere.

Băiatul rămăsese peste iarnă la curţile seniorului şi cînd se împrimăvără, acesta îi spuse:

— Acum ce ai de gînd să faci?

— Mă gîndesc să vînd inelul, zise Räv.

— Nu, băiete, mai bine ascultă-mi sfatul. Du-te în England şi dă inelul regelui Ella. Nu cred că vei regreta.

Räv nu mai stătu pe gînduri.

Porni spre England şi, ajungînd la curtea regelui Ella, ceru să fie primit, îşi spuse numele şi oferi regelui inelul.

— Frumoasă bijuterie, spuse regele. De unde o ai?

— De la regele Götrek al Götalandului.

— Dar tu, ce dar i-ai făcut regelui?

— O piatră cenuşie.

Auzind istorisirea, regele a rîs şi a spus:

— Regele Götrek este într-adevăr un om generos. Primesc cu plăcere darul tău, dar trebuie să rămîi o vreme la curtea mea.

Räv s-a scuzat că nu poate zăbovi; atunci regele l-a condus pînă în port şi acolo i-a oferit o corabie frumoasă, cu echipaj şi cu încărcătură cu tot.

Räv i-a mulţumit cum ştia el mai bine şi în clipa despărţirii regele Ella îi mai oferi şi doi căţeluşi, tare drăgălaşi şi dintr-o rasă rară; căţeii aceia aveau zgărzi de aur bătute în diamante şi erau de mai mare preţ chiar decît corabia, cu echipaj şi încărcătură cu tot.

Aşa că Räv navigă spre Opland şi după o călătorie lipsită de întîmplări neplăcute ajunse la curţile seniorului Nere. Îi arătă tot ce primise şi îi spuse:

— Acum am destul să trăiesc în linişte.

Dar Nere era de altă părere. După ce mîncară, băură şi se veseliră ei în tihnă, Nere se adresă băiatului cu aceste vorbe:

— Am auzit că regele Rolf Krake din Leje e mare iubitor de animale. Ce-ar fi să-i oferi lui căţeluşii aceştia drăgălaşi? Nu cred că vei regreta.

Zis şi făcut. Räv se duse la regele Rolf şi îi oferi căţeii pe care regele îi primi cu multă plăcere. Aflînd cum îi dobîndise băiatul, rîse şi îl invită să rămînă la curtea lui peste iarnă.

— Din păcate, nu pot zăbovi. Trebuie să mă întorc grabnic la tatăl meu adoptiv, seniorul Nere.

Atunci regele Rolf Krake îi dărui o corabie mîndră şi în plus un coif şi o armură minunat lucrate din fier şi împodobite cu arabescuri din aur.

Räv mulţumi cu vorbe potrivite şi se întoarse în Noria, unde rămăsese peste iarnă.

— Am auzit vorbindu-se despre o căpetenie de vikingi, Olav pe nume, care are o flotă de optzeci de corăbii. El iubeşte peste măsură armele frumoase.

Cred că lui ar trebui să-i oferi armura şi coiful, spuse într-o zi seniorul Nere. În schimb, ai putea să-l rogi să-ţi împrumute corăbiile lui pentru două săptămîni. Numai că trebuie să ai grijă, în preajma vikingului se află un om rău şi invidios, pe nume Revner.

Räv îl găsi pe Olav şi se urcă pe corabia acestuia, spunîndu-i cine este şi oferindu-i armura şi coiful.

Căpetenia le cercetă cu multă admiraţie şi-l întrebă pe tînăr de unde le are, iar Räv îi spuse toată istoria, începînd cu piatra cenuşie, lipsită de valoare.

— Ei, ce spui, Revner, spuse vikingul, întorcîndu-se spre omul lui de încredere. Să-i iau darurile acestea?

Revner se făcu că le cercetează şi, apucîndu-le strîns, sări peste bord cu ele cu tot.

Räv îl urmărise tot timpul şi, văzînd că acesta sare în mare, se aruncă după el.

Se luptară o vreme în valuri şi în cele din urmă Räv învinse, dar nu reuşi să smulgă decît armura — coiful se duse la fund împreună cu hoitul hoţului.

Cu veşmintele şiroind de apă, tînărul se căţără înapoi pe corabie şi întinse armura lui Olav, rugîndu-l să-l ierte că pierduse coiful.

— Nu numai că mi-ai oferit asemenea lucruri minunate, dar ţi-ai pus şi viaţa în primejdie pentru ele, ba mai mult, mi-ai dezvăluit mîrşăvia celui pe care îl credeam credincios mie. Spune-mi, ce să-ţi ofer în schimb?

— Te rog doar să-mi împrumuţi corăbiile tale pentru paisprezece zile...

— Curioasă dorinţă..., dar dacă aşa ţi-e vrerea, ţi-o voi îndeplini.

Deci, Räv se întoarse în Opland în fruntea unei flote de optzeci şi două de corăbii.

— Da, ai străbătut cale lungă de la pietricica aceea cenuşie, rîse seniorul Nere, admirînd corăbiile, care

umpleau linia orizontului. Acum ar trebui să te însori... Eu socot că cea mai potrivită mireasă ar fi Helga, fiica regelui Götrek. Plec chiar astăzi acolo, ca să aranjez lucrurile, iar tu porneşte mîine dimineaţă, cu întreaga flotă.

Nu mai era mult pînă la miezul nopţii cînd sosi Nere la curtea regelui Götrek.

— Sire, iartă-mă că îţi stric somnul, dar vreau să-ţi dau de veste că încoace se îndreaptă o flotă uriaşă...

— Ce flotă? Cine o conduce? întrebă regele, zăpăcit de somn.

— În fruntea ei este Räv, fiul meu adoptiv... poate ţi-l aminteşti, acum cîţiva ani i-ai dăruit un inel de preţ...

— Şi ce-i cu asta? Ce vrea de la mine acum?

— Răi, ar dori să-ţi peţească fata şi ar mai dori să-i faci ca dar de nuntă titlul de senior... Rege, nu vreau să te sperii, dar fiul meu adoptiv este groaznic de încăpăţînat şi nu ştiu ce va face dacă nu-i împlineşti voia...

Ce era să facă regele? Deşi nu era prea bucuros, făcu nuntă mare şi tinerii căsătoriţi se întoarseră în Opland.

Cînd înapoie corăbiile vikingului Olav, Räv îi povesti toată istoria şi acesta clătină din cap, zicînd plin de uimire:

— Da, cînd două minţi isteţe se pun pe treabă, nimic nu-i imposibil, nici măcar să te însori cu o fiică de rege în schimbul unei pietricele cenuşii, lipsite de valoare.

Räv nu trăi mult, şi nici Nere.

Regele Götrek le supravieţui amîndurora.

Dar, înainte de a muri, Nere îl sfătui să nu mai jelească soţia moartă, ci să se însoare, cîtă vreme mai putea face alţi copii. El îi spuse că în Noria trăia un

senior de vază, a cărui fiică, pe nume Ingebord, era vestită nu numai pentru frumusețea ei, ci și pentru înțelepciunea și inima ei bună.

Regele Götrek se hotărî s-o peţească şi, însoţit de o sută de călăreţi, se duse la Tore şi îi ceru mîna fiicei lui.

— Nu pot spune cît de onorat sînt de această cerere, zise Tore. Numai că s-a întîmplat ca ieri chiar să sosească aici fiul regelui Ölver din Fjordane. El mi-a făcut aceeaşi propunere pe care mi-o faci tu acum şi eu cred că este drept s-o lăsăm pe fiica mea să hotărască.

A doua zi, amîndoi peţitorii veniră în sala mare şi frumos împodobită şi aşteptară hotărîrea fecioarei.

— Alegerea aceasta este nespus de grea şi nu cred că vreo altă fată s-a aflat într-o situaţie mai încurcată decît sînt eu acum..., începu Ingebord, ţinîndu-şi ochii frumoşi plecaţi. Amîndoi peţitorii sînt de neam regesc şi mai presus mie în rang... Ei sînt ca doi meri frumoşi într-o grădină, unul tînăr şi care va da multe şi bogate roade, altul matur, care deja a rodit îmbelşugat... Gîndindu-mă eu bine, cred că se cuvine să aleg ca mire pe regele Götrek, ca unul ce şi-a dovedit forţa şi înţelepciunea şi căruia îi trebuiesc fii mulţi şi viteji, care să apere regatul pe care tatăl lor l-a cîrmuit pînă acum... Fiul regelui Ölver are tot timpul înainte să-şi dovedească puterile proprii şi să-şi afle apoi mireasă potrivită...

Astfel s-a căsătorit regele Götrek cu înţeleapta Ingebord. Dar, oricît încercase fecioara să îmblînzească inima peţitorului respins, fiul regelui Ölver plecase de acolo arzînd de mînie şi jurase să se răzbune.

A treia zi porni repede regele Götrek cu mireasa şi ceilalţi oameni ai lui spre casă; fiul lui Ölver îi pîndea însă calea şi, cînd găsi el că e momentul cel mai potrivit, atacă cu oamenii săi alaiul regelui Götrek.

— Nu voi lăsa ca un moşneag să împartă patul cu o fecioară de numai şaisprezece ani! urlă el, repezindu-se cu sabia scoasă asupra regelui.

— Un lucru vei afla astăzi, spuse Götrek, aşteptîndu-l fără să clintească; cocoşii bătrîni nu se tem de puiandrii cărora abia le-au dat tuleiele...

Fiul regelui Ölver fu învins şi pus pe fugă, iar regele Götrek, care nu se alesese nici măcar cu o zgîrietură, îşi duse mireasa acasă, unde petrecerea ţinu şapte zile şi şapte nopţi, cu băutură, mîncare şi distracţii de tot felul.

Tînăra soţie fu mulţumită de alegerea ei şi îi născu regelui mai întîi un fiu, pe nume Kettil, apoi, după doi ani, un alt fiu, pe nume Rolf. Kettil era mic de statură, dar puternic, tăcut şi ţinîndu-şi totdeauna cuvîntul; Rolf era o cruce de voinic, cu umeri laţi şi faţă frumoasă, plin de curaj, înţelept şi decis în hotărîri. Cînd ceva nu-i convenea, părea să nu bage de seamă, dar nu uita niciodată nimic şi puteau să treacă mulţi ani pînă să creadă el că a venit timpul să întoarcă răsplata.

Regele Götrek trăise în bună prietenie cu regele Ring al Daniei şi obişnuiau ei să vină adesea în ospeţie unul la altul.

Dar, de la o vreme, sfetnici intriganţi tot umblaseră cu vorbe mincinoase, astfel încît cei doi regi nu ştiau ce să mai creadă unul despre altul.

Soţia regelui Ring îşi sfătui soţul să nu se încreadă în vorbele altora, mai bine să vadă singur cum stau lucrurile.

Astfel, zise ea, ar fi bine să-i facă cuvenita vizită regelui Götrek, însoţit doar de cîţiva oameni credincioşi.

Aflînd că regele Ring se apropie, Götrek îşi întrebă soţia:

— Crezi că are gînduri dușmănoase? Ce socoți că e bine să fac?

— Cred că prea multă vreme ne-am aplecat urechea la șoapte înveninate, spuse Ingebord. Poate că ar fi mai bine să-l întîmpini singur; îmbrățișează-l cu dragoste și invită-l să ne fie oaspete drag.

Regele Götrek urmă sfatul cel bun și regii își reîntăriră vechea prietenie iar Ingjald, fiul lui Ring se legă frate cu Rolf, fiul lui Götrek.

Cînd regele Ring se întoarse în Dania, Rolf îl însoți, căci regele Ring dorise să-i fie tată adoptiv.

Trei ani mai tîrziu, veni Rolf acasă în vizită și printre alte noutăți auzi vorbindu-se despre Torborg, fiica regelui Erik din Upsala. Aceasta ura toate îndeletnicirile femeiești și își petrecea tot timpul călărind, duelînd sau avînd alte îndeletniciri bărbătești. Pînă la urmă, își convinsese tatăl să-i dea propriul ei domeniu în Ulleråker. Se îmbrăca în haine de bărbat, cerea să fie tratată ca bărbat și supușii trebuiau să i se adreseze numind-o „rege" Torborg, căci nu voia în nici un chip să se împace cu soarta, care o făcuse să se nască femeie. Cum era tare frumoasă, mulți tineri de neam o petiseră, dar Torborg doar le rîsese în față, ba și mai rău, pusese să fie prinși, bătuți ori să li se scoată ochii și să li se taie urechile!

Chiar în primăvara aceea, regele Götrek se îmbolnăvi rău și, simțind că nu mai are mult de trăit, își chemă fiii și le spuse că voia lui este ca Rolf și nu Kettil să-i urmeze la tron.

Kettil nu se supără, căci el nu iubea puterea și, după moartea tatălui mult iubit, Rolf deveni rege în Götaland.

— Acum totul e cum nu se poate mai bine, spuse într-o zi Kettil fratelui lui. Un singur lucru lipsește: o mireasă frumoasă pentru tine. Dacă vrei să mă asculți,

eu cred că cea mai potrivită ar fi Torborg, fiica regelui Erik.

— Bine, dar ştii că asta e cu neputinţă! răspunse Rolf, uimit.

— O fi aşa pentru alţii, dar nu pentru un viteaz ca tine, frate! Nu ştii că cel care nu încearcă, nu are nici o şansă de izbîndă?

Aşa că regele Rolf o porni spre Svitjod şi se înfăţişă regelui Erik în Upsala.

— Probabil că vi s-a terminat mîncarea în Götaland... Ai venit să ne rogi de ajutor? Oricum, tot mai bine să dăruieşti de mîncare unor oameni în nevoie, decît să asculţi toţi neobrăzaţii care au tupeul să te roage de înrudire! zise regele Erik, batjocoritor.

Fără să rostească o vorbă, Rolf se răsuci pe călcîie şi ieşi din sală.

Regina începu să strige mînioasă la soţul ei şi să-i spună că este faptă prostească să batjocoreşti un om atît de puternic şi cu nume atît de bun, care şi-a probat vitejia în atîtea ocazii şi a cărui cerere ar fi trebuit primită cu bucurie, nu cu vorbe atît de neobrăzate.

— M-am săturat de aerele voastre, şi de tine, şi de fiica ta, care abia cînd va fi prea tîrziu, va înţelege că fericirea unei femei este bărbatul şi copiii ei, nu sudoarea şi praful de pe cîmpul de luptă. Doresc din tot sufletul ca regele Rolf să vă dea o lecţie şi sper să fie cît mai usturătoare! şi regina ieşi, trîntind uşile atît de puternic, încît gărzile tresăriră, crezînd că a năvălit cine ştie ce duşman.

Regele Erik, dîndu-şi seama că regina avea dreptate, trimise călăreţi după Rolf, să-l roage să vină înapoi şi cînd Rolf se întoarse, Erik îl ospeţi cu toată cinstirea şi îi spuse că ar fi o mare bucurie pentru el să-l aibă ginere şi că binecuvîntarea lui o are

necondiţionat; dar cea care va trebui să decidă este Torborg însăşi.

Prin urmare, regele Rolf se duse în Ulleråker şi primirea care i se făcu aici fu mult mai proastă chiar decît se aştepta.

Nu i se permise să intre în sala palatului decît însoţit de doisprezece oameni şi fu lăsat să aştepte timp îndelungat; cînd, în sfîrşit, „regele" Torborg îşi făcu apariţia, nici nu-l privi, ca şi cum n-ar fi existat, iar cînd Rolf, netulburat, îşi înfăţişă cererea, Torborg începu să-şi strige gărzile şi le porunci să-i ucidă pe neobrăzaţii aceia. Regele Rolf luptă din greu cu puzderia de războinici care se năpustiră asupra lui şi reuşi să scape doar cu şase oameni.

Atunci Rolf Göterksson îşi strînse războinicii şi asedie cetatea Ulleråker; nu după multă vreme, dărîmă zidurile şi intră, măcelărind localnicii şi luînd-o prizonieră pe Torborg, care fu pusă să aleagă între a fi tratată ca roabă ori ca soţie cinstită.

Astfel fu silită Torborg cea peste măsură de trufaşă să îmbrace haine femeieşti şi să jure credinţă soţului ei şi, deşi greu s-a împăcat ea cu această stare şi între cei doi soţi au mai fost multe ciocniri, în cele din urmă totul merse după rînduială, iar Rolf domni peste sveri şi goţi, astfel încît cele două neamuri se uniră pentru totdeauna într-un singur popor.

FRODE CEL CU MOARA FERMECATĂ

Regele Fridleif din Lejre avea doi fii, pe Halvdan, care era orb din naştere şi tare blajin şi pe Frode — acesta era cum nu se poate mai deosebit de fratele său, arătos, încăpăţînat şi peste măsură de hulpav.

Cînd bătrînul rege Fridleif a simţit că i-a venit sorocul să părăsească lumea luminii, i-a chemat pe cei doi fii şi le-a spus că voia lui este ca ei să împartă regatul şi să domnească în pace şi bună înţelegere, ceea ce s-a şi întîmplat pentru o bună bucată de vreme.

Regele Halvdan a avut trei copii: o fiică, Signy, căsătorită cu seniorul Sävil, şi doi băieţi, mult mai mici, Hroar şi Helge.

Regele Frode stăpînea peste partea muntoasă a regatului şi invidia nu-i dădea pace — i se părea că a fost nedreptăţit şi că fratele lui are ceea ce i s-ar fi cuvenit lui, nu unui orb neputincios.

Astfel că, într-o noapte neagră ca Helul, se furişă cu oameni înarmaţi la palatul fratelui său, omorî slujitorii şi, ajungînd în camera în care dormeau fratele său şi regina, îşi măcelări fratele iar pe regină, care era foarte frumoasă, o luă prizonieră.

Cei doi copii, treziţi de lumina torţelor şi de zăngănitul armelor, se ascunseră şi apoi, nevăzuţi de nimeni, se strecurară pînă la malul mării; acolo găsiră o barcă şi, tremurînd şi cu inimile pline de groază, reuşiră să vîslească pînă la insula pe care locuia bătrînul Vivel.

Credinciosul Vivel jeli nespus moartea bunului rege şi se hotărî să salveze viaţa celor doi copii, deşi ştia că îl paşte moartea, de va fi prins.

Astfel, el îi ţinea peste noapte într-un beci, meşteşugit ascuns sub paie şi ziua cei doi copii stăteau în pădurea care acoperea o bună parte din insulă.

Regele Frode trimise războinici să caute copiii, dar nimeni nu reuşi să dea de urma fugarilor.

Regele Frode primise de la piticul Hängekäft o moară fermecată numită Grotte; aceasta avea darul minunat să macine exact ceea ce cînta cel ce învîrtea pietrele — numai că pietrele ei erau atît de mari, că nimeni nu avusese forţa să le învîrtească.

Făcînd o vizită în regatul Svea, la regele Fjolner, Frode auzi vorbindu-se despre două surori uriaşe, atît de puternice că nici un războinic nu reuşise să le dovedească. Dînd o mare sumă de bani, Frode le cumpără.

Cele două uriaşe, Fenja şi Menja pe nume, fură puse să învîrtă pietrele, iar în timp ce moara se învîrtea, surorile cîntau, cerînd aur, bogăţii de tot felul şi izbîndă pentru regele Frode. Viaţa lor era tare grea, căci ele trebuiau să macine necontenit, fără să doarmă decît cît ţinea o strofă dintr-un cîntec de vitejie, dar erau atît de puternice, încît multă vreme au măcinat pentru tiran şi totul mergea după voia lui.

O singură grijă avea Frode: el nu reuşise să-şi găsească nepoţii şi nu putea dormi noaptea, gîndindu-se că va veni o zi în care aceştia s-ar putea să

răzbune moartea tatălui lor. Pusese să fie căutaţi peste tot, promisese o mare sumă de bani celui ce îi va aduce ori doar va da o veste despre locul unde se ascundeau, dar totul fusese degeaba — copiii erau de negăsit.

În cele din urmă, regele cheamă un ghicitor vestit, care îi spuse că ei nu se află în regatul lui Frode, afară doar dacă nu se ascund pe insula din apropiere, pe care el, cu toate puterile de vrăjitor, nu poate vedea, deoarece insula se află mereu învăluită în ceaţă.

Regele a trimis oameni să cerceteze acolo, dar toate căutările au fost zadarnice.

Bătrînul Vivel, temîndu-se ca băieţii să nu fie descoperiţi, le spusese ca, de îndată ce îl vor auzi strigîndu-şi cîinii, pe Hopp şi Ho, să fugă şi să se ascundă în inima pădurii.

Pentru că vrăjitorul continua să spună că insula din apropiere nu poate fi desluşită din cauza ceţurilor care o acoperă, regele Frode înţelese că e ceva misterios cu insula aceea şi se hotărî să meargă el însuşi acolo.

Tocmai atunci se întîmplă ca bătrînul Vivel să fie atît de ocupat cu turma lui, încît să nu-l observe pe rege decît cînd acesta fu lîngă el; speriat, Vivel începu să strige cît îl ţineau puterile: „Hopp şi Ho, veniţi şi ajutaţi-mă, că a venit lupul la oi!"

Copiii reuşiseră să scape şi de data aceasta, dar bătrînul înţelese că este prea primejdios să-i păstreze acolo şi îi trimise la cumnatul lor, seniorul Sävil.

Acolo rămăseseră băieţii trei ani şi în vremea aceasta purtară necontenit măşti pe faţă; Sävil spunea că sînt nişte rude ale lui, nişte bieţi orfani, care se născuseră cu răni atît de oribile pe faţă şi erau atît de hidoşi la înfăţişare, încît era mai bine să nu-şi arate chipurile.

Hroar avea doisprezece ani cînd sosiseră şi Helge zece şi, deşi copiii erau deosebit de isteţi şi îndrăzneţi, ei se prefăceau că sînt proşti, călăreau de-a-ndoaselea şi dădeau răspunsuri anapoda cînd cineva li se adresa.

Trecuseră deci trei ani, cînd sosiră soli trimişi de regele Frode care îşi invita nepoata, pe Signy, şi pe soţul ei la un ospăţ.

Seniorul Sävil fu foarte îngrijorat şi, după ce se sfătui cu soţia sa, socoti că e mai bine ca băieţii să-i însoţească, deoarece se temea ca această bunăvoinţă neaşteptată să nu fie un vicleşug al regelui, ca în lipsa lor să pună oameni care să umble în voie după băieţi.

Astfel, porniră cu toţii, băieţii amestecaţi în alaiul de slujitori. Regele îi primi cu bunăvoinţă prefăcută şi îi invită să se aşeze la mesele bogat împodobite.

După ce băură şi mîncară, regele Frode spuse că la curte se afla o ghicitoare nemaipomenită, pe nume Heid. Ea fu chemată, chipurile pentru a distra invitaţii cu meşteşugul ei. După ce s-a urcat pe scaunul înalt de pe care obişnuia ea să-şi facă prezicerile, Heid a intrat în transă şi a început să bolborosească; ea a spus că în sală se află doi duşmani ai regelui, care s-au ascuns pe o insulă şi care au purtat nume de cîini. Regele, auzind aceasta, a întrebat-o dacă nepoţii lui Hroar şi Helge se află în sală. Numai că Signy, auzindu-i vorbele, îi aruncase un inel de mare preţ şi vrăjitoarea a spus atunci că băieţii nu se află acolo. În timp ce regele se repezise la vrăjitoare, zgîlţîind-o şi ameninţînd-o cu moartea, Hroar şi Helge au luat-o la goană, reuşind să iasă din sală. Regele a poruncit să fie căutaţi cu făclii şi a pus slujitori la toate ieşirile. Totuşi, cei doi fraţi au reuşit să se strecoare din palat şi s-au ascuns în pădure.

În toţi anii care trecuseră, Fenja şi Menja învîrtiseră pietrele morii Grotte, măcinînd pentru rege bogăţie şi izbîndă.

Auzind larma şi vînzoleala din palat, Menja a început să cînte:

„Rege Frode, rege Frode, tu ai cumpărat cu aur puterile noastre, nu gîndurile, nici sufletele... Sîntem surori cu Hrunger şi Tjatse şi Gotte ne este şi ea soră bună... căci pietrele ei sînt stînci din inima muntelui şi din stînci am fost şi noi făcute... Rege Frode, rege Frode, nouă ierni ţi-am măcinat... nu ne-ai dat nici mîncare, nici băutură şi nu ne-ai lăsat să dormim decît cît ţine o strofă dintr-un cîntec de vitejie... Destul ţi-am măcinat aur, rege Frode...Acum o să-ţi măcinăm supărare şi moarte... O să măcinăm arme şi flăcări... Destul cu tine, blestematule! Acum a venit rîndul ca tu să te temi şi să fii lovit cu sabie muşcătoare... Rege Frode, rege Frode, ţi-a sosit vremea, chiar în noaptea asta ţi se va împlini văleatul..."

Aşa cînta Menja şi Fenja a început şi ea să cînte şi surorile au tras atît de tare de curelele la care erau înhămate, că acestea s-au rupt şi moara s-a răsturnat.

În aceeaşi noapte, Hroar şi Helge au strîns mulţime mare şi lor li s-a alăturat o căpetenie de vikingi, Mysing, cunoscut şi temut pe toată coasta pentru vitejia lui şi a oamenilor lui.

Regele Frode tocmai adormise cînd a auzit o voce teribilă şi s-a trezit, acoperit de sudori de gheaţă, crezînd că a fost doar un vis rău. Dar vocea se auzea mai departe şi era cu atît mai îngrozitoare, cu cît vorbele pe care le spunea păreau să fie o urare de bun venit:

„Acum ai sosit în sfîrşit acasă, rege! Bun sosit!"

„Ce casă? Cine eşti? Şi ce tot vorbeşti?"

„Acasă, rege! În Hel, acasă, în Hel!"

Regele a început să strige, scos din minţi de groază, şi oamenii lui au năvălit, zăpăciţi de somn, şi au încercat să-l liniştească, spunînd că a fost doar un vis

urît; dar, în clipa aceea, sala s-a luminat şi flăcări au început să danseze pe pereţi.

Regele a început să strige:

— Ce este? Cine a pus focul?

Din curtea palatului s-au auzit două voci batjocoritoare:

— Nepoţii tăi... Ce, nu tu voiai să ne găseşti? Iată-ne, am venit de bună voie...

— Lăsaţi-mi viaţa, n-o să vă fac nimic şi vom împărţi totul, şi puterea şi bogăţiile...

— Nimeni nu se încrede în promisiunile tale, ucigaşule!

Regele a fugit pe o scară ascunsă printr-o galerie subterană care dădea la marginea pădurii; credea că a scăpat, cînd a văzut că la ieşire îl aştepta unchiul băieţilor, seniorul Sävil, însoţit de slujitori înarmaţi.

Văzîndu-i, regele s-a întors în palat şi acolo a ars împreună cu mama băieţilor şi ţiitoarea lui, Sigrid, care îl iubise atît de tare încît îi iertase uciderea soţului legiuit şi prigonirea fiilor şi care, acum, nu a vrut să-l părăsească.

Căpetenia vikingilor, Mysing, a primit drept preţ pentru ajutorul dat moara fermecată, Grotte. El a pus să fie urcată pe corabia lui şi împreună cu moara au venit şi Fenja şi Menja. Mysing le-a rugat pe uriaşe să macine sare, căci de sare ducea el cel mai tare lipsă, şi uriaşele au măcinat, şi au tot măcinat, pînă ce corabia, încărcată peste măsură, s-a scufundat cu moară cu tot.

Acum Grotte se află pe fundul mării şi macină în continuare — de aceea este marea atît de sărată! Iar cînd marea este bîntuită de furtună şi valurile se încolăcesc într-un vîrtej uriaş, corăbierii îngroziţi pot vedea strălucind în străfunduri ochiul lucios al pietrelor uriaşe...

POVESTEA LUI FRITHIOF CEL ÎNDRĂZNEŢ

Regele Bele din Syrstrand murise şi puţin după aceea s-a stins şi vechiul lui prieten şi tovarăş de arme Torstein din Framnäs.

După moartea lui Bele, domnia au împărţit-o cei doi fii ai acestuia; cel mare, Helge, era un om ascuns şi se spunea că se ocupă cu vrăji şi tot felul de lucruri de care e mai bine să nu vorbim, cel mic se numea Halvdan şi era egoist şi lipsit de inimă.

Poporul nu-i iubea şi Torstein, pe patul de moarte, îşi avertizase fiul, pe Frithiof, să fie supus şi să se poarte cu grijă.

Apoi l-a mai rugat să-l îngroape alături de vechiul său prieten, regele Bele, ca şi după moarte să se poată sfătui dacă vreun pericol ar ameninţa regatul, tot aşa cum făcuseră în timpul vieţii, atîta amar de ani.

Lui Frithiof i-a lăsat moştenire o corabie minunată, Ellide, şi o verigă de braţ, din aur, atît de meşteşugit făcută, încît nu-şi avea pereche în regatul Noriei.

Frithiof îşi petrecuse primii ani în casa tatălui său, dar mai apoi, cînd crescuse, fusese dat în grija unui ţăran bogat, pe nume Hilding, care o crescuse şi pe

fiica regelui, Ingeborg, şi care avea el însuşi doi fii, pe Björn şi pe Åsmund.

Cu Björn, care era de vîrsta lui, Frithiof era frate de lapte şi toţi trei erau prieteni nedespărţiţi.

Încă de mici copii Ingeborg şi Frithiof fuseseră foarte apropiaţi şi cînd mai crescuseră, între ei se născuse dragostea.

Regele Bele obişnuise să vină doi ani la rînd în ospeţie la bunul său prieten Torstein şi acesta mergea la rege în fiecare al treilea an.

Obiceiul acesta voi să-l urmeze şi Frithiof: el se pregăti făcînd mari cheltuieli şi îi invită pe copiii regelui.

La ospăţ, Ingeborg văzu brăţara pe braţul prietenului ei şi o lăudă mult, ceea ce îi făcu pe fraţii ei să o certe, căci lor li se părea că ea se poartă cu prea mare prietenie cu un om de rînd.

După plecarea lor, Frithiof fu neobişnuit de tăcut şi Björn îl întrebă ce se întîmplă cu el.

Atunci Frithiof îi spuse că trebuie să meargă la regi şi să o peţească pe sora lor, căci el se teme să nu se întîmple ceva, care ar putea să-i despartă.

Björn îl linişti cum putu mai bine şi se oferi să meargă împreună.

Îi aflară pe regi stînd pe movila sub care fusese îngropat tatăl lor şi Frithiof se bucură, crezînd că amintirea bunului rege Bele îl va ajuta.

Cu vorbe frumoase îşi înfăţişă cererea, spunînd cît de nemăsurat o iubeşte pe sora lor.

Cei doi izbucniră în rîs şi Helge spuse:

— Oare crezi că ne vom mărita sora cu un biet ţăran? Fii mulţumit că nu ne-am mîniat pentru îndrăzneala ta neobrăzată!

— Dacă acesta este răspunsul vostru, jur să nu vă ajut niciodată, oricît de mult mă veţi ruga!

— Nu te teme, nu se va întîmpla asta niciodată! rîse batjocoritor Halvdan.

Zvonul despre cele întîmplate se răspîndi pînă în vest, în regatul Rike şi auzind acestea, bătrînul rege Ring spuse curtenilor săi:

— Am auzit că fiii lui Bele se poartă ca nişte descreieraţi, ei au rupt legămîntul cu cel mai viteaz om al lor. Voi trimite soli, să le cer să mi se supună şi să-mi plătească tribut; de nu se vor învoi, vom porni împotriva lor. Să le dau o lecţie nemernicilor aceştia va fi o bucurie care va lumina toamna vieţii mele.

Cînd au auzit solia, fraţii i-au ucis pe soli şi au început să strîngă ostaşi.

Hilding a primit însărcinarea să-şi cheme fiii în oastea regilor şi mai ales pe Frithiof, care era cel mai viteaz om din regat. Bătrînul a sosit acasă tocmai cînd Frithiof juca cu Björn o partidă de dame. Unul avea piesele albe şi altul piesele roşii şi dădeau cu un zar uriaş, numit Näven.

Cînd Hilding îşi comunică mesajul, Frithiof nu-i răspunse, ci îi zise doar lui Björn:

— Tu ai o căsuţă goală, frate, şi piesa ta e ameninţată. Dar nu e nevoie să-ţi schimbi mişcarea, căci eu am de gînd să atac dama roşie, la asta ia aminte dacă e apărată.

Din nou spuse Hilding:

— Regele Helge te ameninţă cu cele mai aspre pedepse dacă nu i te supui.

Nici acum nu răspunse Frithiof, dar Björn zise:

— Omul poate cîştiga jocul în două feluri.

— Da, răspunse Frithiof, dar mai întîi trebuie să-l foloseşti pe Näven, căci orice va cădea, tot bine va fi.

Văzînd Hilding că cei doi nu vor să-i răspundă, se întoarse la palat şi le povesti regilor despre ce vorbiseră tinerii între ei.

— Şi ce poate însemna asta? întrebă Helge.

— Eu cred asta, zise Hilding. Cînd a pomenit despre căsuţa goală, Frithiof s-a gîndit la locul lui, care a rămas gol; şi vorbind despre dama roşie, se referea la Ingeborg. Dacă aş fi în locul vostru, m-aş îngriji ca fata să fie bine păzită. Iar Näven de care zicea că trebuie folosit, este desigur regele Ring.

Pe coastă, în fiord, se afla o grădină frumoasă care se numea Balderhage, pentru că aici se afla un templu al zeului Balder. Locul era considerat sacru, nimeni nu putea ataca pe cei refugiaţi aici şi bărbaţii nu aveau voie să se întîlnească cu femeile în templu.

Deci, înainte de a porni la luptă, cei doi regi o aduseră aici pe sora lor, însoţită de opt fecioare, căci nu credeau că Frithiof o va găsi pe tărîmul acesta pustiu, iar de o va găsi, nu va îndrăzni să pîngărească lăcaşul sacru.

Lupta între cei doi şi regele Ring se dădu lîngă Sognesundet şi, înainte de a începe bătălia, Helge nu găsi altceva mai bun de făcut decît să-l batjocorească pe regele Ring, spunînd că e atît de bătrîn şi neputincios, că are nevoie de doi oameni să-l urce în şa.

De îndată ce află că flota se depărtase de ţărm, Frithiof îşi puse hainele cele mai mîndre şi se urcă pe corabia sa Ellide.

Cînd ajunse la Balderhage, fără să şovăie o clipă, urcă în odaia Ingeborgei.

Ea se bucură mult cînd îl văzu, dar îl mustră pentru nesocotinţa lui.

Frithiof îi răspunse că dragostea lui este atît de mare, că nici teama de răzbunarea zeului nu îl putea opri.

Cei doi îşi spuseră tot ce aveau pe suflet şi Frithiof dărui fetei frumoasa lui brăţară, şi ea îi dărui alta, pe

care o avea, căci ei le socotiseră ca daruri de logodnă şi jurară că niciodată nu se vor despărţi de ele.

Apoi se sărutară şi atît de mult se iubeau, încît nu fu zi în care Frithiof să nu vină pe malul de la Balderhage.

În bătălia de la Sognesundet, regele Ring se dovedise mult mai puternic şi fraţii trebuiră să trimită solie de pace.

Regele Ring le ceru a treia parte din ţară şi mîna sorei lor, Ingeborg.

El spuse că va veni curînd să-şi ia mireasa şi ceru ca pînă atunci să fie totul pregătit după datină şi cu mult belşug.

Aflînd că lupta se terminase, Frithiof îi ceruse iubitei lui ca în ziua în care fraţii ei vor sosi la Balderhage, să înalţe pe acoperiş un văl alb, care să-l poată vedea de la el, din Framnäs.

Chiar a doua zi se văzu vălul fîlfîind în vînt şi Frithiof era atît de îndrăgostit, încît rămase mut de disperare la gîndul că în ziua aceea n-o va mai putea vedea pe iubita lui.

— Trebuie să strîngem oameni să-i atacăm, zise Björn, dar Frithiof părea că nici nu-l auzise, se uita doar la vălul acela alb. Cînd regii aflară de vizitele lui Frithiof la templu, îi apucă o furie nemăsurată, dar nu avură ce face, căci se temeau de el.

Atunci, îl trimiseră tot pe bietul Hilding, să-i spună că, întrucît încălcase legea sacră a locului, trebuia drept pedeapsă să se ducă în insulele Orkney, să ia de la seniorul Angantyr tributul pe care acesta nu i-l mai plătise de la moartea regelui Bele.

— Ei zic că au nevoie de bani pentru căsătoria Ingeborgei,pe care a peţit-o regele Ring.

— Trebuie să strîngem oameni, spuse din nou Björn, dar nici acum Frithiof nu-l ascultă.

El era cu totul distrus de vestea pe care o aflase şi considera că aceasta este pedeapsa zeului, pentru că pîngărise locul sacru.

Se hotărî deci să îndeplinească porunca regilor, doar, doar va îndupleca pe zeul mînios şi se îmbarcă împreună cu Björn, Åsmund şi alţi cincisprezece cameni pe corabia Ellide şi porniră la drum.

Cînd văzu corabia dispărînd în largul Mării Nordului, regele Halvdan îi spuse fratelui său:

— Să mergem pe dată să dăm foc caselor de la Framnäs. Aşa va afla poporul că nimeni nu scapă de pedeapsa noastră şi ne va şti de frică.

Helge fu de acord, aşa că frumoasele curţi de la Framnäs fură pîrjolite pînă la temelii, iar toate bogăţiile care se aflau acolo fură jefuite.

Apoi, Helge spuse că el cunoaşte două vrăjitoare foarte pricepute, surorile Heid şi Hamglama; ele fură chemate şi li se dădură mulţi bani, pentru a face vrăji ca Frithiof să piară.

Babele se căţărară iute pe scaunele lor înalte şi începură să bolborosească şi să scuipe cît le ţineau puterile, pentru a vrăji furtună pe mare şi moarte pentru corăbieri.

Departe, în larg, se porni o viforniţă cumplită.

— Cît de bine era în odaia dulcei mele iubite! suspină Frithiof, în vreme ce Björn dădu porunci pentru a se adăposti corabia în portul Solund, care se afla nu departe; dar, abia se apropiară, şi vremea se linişti, aşa că ei cîrmiră din nou spre larg.

Din nou se porni furtuna, şi mai vîrtos; acum începu să cadă grindină, aşa de deasă şi de învîrtejită de vînt, că nu mai putură să se vadă unul cu altul şi nici nu mai deslusiră încotro era ţărmul şi încotro largul.

— Mă întreb ce-ar spune Ingeborg, dacă m-ar vedea acum, suspină Frithiof.

— Ţi-ar dori o vreme mai bună, îi zise Björn. Dar cum ea nu este aici, nu avem încotro, trebuie să ne mulţumim cu ce avem. Vîntul îşi sporise şi mai tare forţa, izbind din toate părţile corabia cu valuri uriaşe, care se spărgeau pe punte în vîrtejuri de spumă îngheţată.

— Parcă ar fi veşmintele albe ale Ingeborgei, suspină iarăşi Frithiof, cînd îşi recăpătă respiraţia, după valul care îi umpluse gura cu apă sărată.

— Dacă nu te trezeşti şi nu pui mîna pe cîrmă, n-o să te mai vadă Ingeborg niciodată, îi urlă Björn, luptînd disperat să strîngă pînzele sfîşiate de furtună.

Ca trezit din somn, Frithiof privi în jurul lui: catargele erau sfărîmate, funiile rupte, o cascadă nesfîrşită de apă se prăbuşea peste punte, iar corabia, deşi construită cu meşteşug neîntrecut, scîrţîia din toate încheieturile, gata să se desfacă în bucăţi.

Un val o făcu să se aplece pe o parte şi apa tîrî în şuvoi patru oameni.

— S-au dus în Valhall şi poate cu toţii îi vom urma. Nu se cuvine să mergem acolo cu mîna goală, zise Frithiof şi, scoţînd de pe braţ veriga dăruită de Ingeborg, o rupse în paisprezece bucăţi, dăruind fiecăruia dintre tovarăşii lui cîte o frîntură.

Apoi, se căţără pe bucata de catarg ce mai rămăsese şi privi în jur, încercînd să desluşească încotro era ţărmul.

Ceea ce văzu îl umplu de uimire şi îşi dădu repede drumul în jos.

— Frate, i se adresă el lui Björn, ce se întîmplă cu noi nu e lucru curat; de o parte şi de alta a corăbiei gonesc două valuri uriaşe şi pe coama lor călăresc două babe care urlă tot felul de blesteme. Cred că e mîna lui Helge aici! Björn, ţine bine cîrma şi întoarce corabia drept peste una dintre hîrci, în timp ce eu o iau în primire pe cealaltă!

Frithiof îşi înfăşură sulița grea şi se lipi de bord, aşteptînd, în vreme ce Björn, încordîndu-şi toate puterile, răsuci de cîrmă, aruncînd corabia drept în una din vrăjitoare, prinzînd-o în proră şi rupîndu-i spinarea; chiar în clipa aceea, Frithiof aruncă sulița, străpungînd pieptul celeilalte.

Pe dată valurile uriaşe se potoliră, furia vîntului începu să scadă şi oamenii simțiră că au scăpat cu viață.

Acasă, în Syrstrand, Heid şi Hamglama se rostogoliră din scaunele lor înalte, țipînd îngrozitor şi cînd Helge se apropie, văzu că zăceau moarte, una cu spinarea zdrobită, alta cu coşul pieptului sfărîmat.

Pe mare furtuna se domolea din ce în ce şi în vreme ce oamenii se prăbuşiseră pe punte, adormind buştean de cumplita oboseală, Frithiof singur rămăsese la cîrmă, conducînd corabia spre țărmul care începuse să se desluşească prin văzduhul limpezit.

Ajunseseră la Efiasund, cea mai mare dintre insulele Orkney.

Seniorul Angantyr petrecea cu oamenii săi în sala cea mare din casa lui de la Effia. La fereastra dinspre mare stătea de pază Hallvard şi, în timp ce închina cu ceilalți cornuri pline cu mied spumos, nu pierdea din ochi coasta. Deodată scăpă cornul din mînă şi începu să strige:

— Se apropie de casă un pîlc de oameni! Cred că sînt naufragiați şi au nevoie de ajutor!

— Cîți sînt? întrebă seniorul.

— Paisprezece! Dar numai trei pot merge pe picioarele lor, şi ei îi poartă în spinare pe ceilalți... Unul dintre ei, un zdrahon cu părul blond, trage singur după el opt, mai e altul cu barbă mare care duce doi, şi unul tînăr care îl poartă pe altul.

— Voinicul cu părul blond trebuie să fie fiul prietenului meu Torstein, zise Angantyr. Du-te şi urează-le bun venit.

La curtea lui Angantyr se afla un războinic berserc cu numele de Atle, şi el era tare dornic de glorie, aşa că, pînă să prindă cineva de veste ce avea el de gînd, înşfăcă armele şi, însoţit de ceata prietenilor lui, se repezi afară.

— Uită-te la mine, Frithiof! strigă el. Se zice că niciodată nu ai refuzat o luptă. Iată, te aştept să-ţi arăţi vitejia! Ori poate vrei să mă rogi de îndurare?

— Niciodată nu m-am rugat de îndurare, oricît de ostenit am fost, răspunse Frithiof. Mai bine lupt singur împotriva voastră, a tuturor. Războinicii ameţiţi se pregăteau să se arunce asupra lui, cînd ieşi Hallvard şi începu să strige:

— Staţi! Opriţi-vă! Seniorul interzice orice luptă! El te primeşte, Frithiof, pe tine şi pe tovarăşii tăi, cu bună pace!

Aşa că intrară cu toţii în sala de ospeţe şi Angantyr îi primi cu cea mai aleasă prietenie şi îi invită să rămînă la curţile lui peste iarnă.

— Abia am scăpat cu viaţă, îi spuse Frithiof, istorisindu-i cum pusese Helge vrăjitoarele să le scufunde corabia.

— Ce te poţi aştepta de la un nemernic ca Helge, care nu îndrăzneşte să îşi atace duşmanii deschis, în faţă, şi se foloseşte de tot felul de vrăji viclene? Eu bănuiesc de ce ai venit tu aici, vor birul, nu-i aşa? Şi te-au trimis pe tine, gîndind că mă voi mînia şi voi încerca să-ţi iau viaţa! Sigur că nu mă mai consider vasal unor nemernici ca ei, dar tu vei primi banii, Frithiof, şi vei face ce vei pofti cu ei!

Cînd se împrimăvără, plecară ei spre casă şi Hallvard îi însoţi.

Între timp, în Sogn se celebrase căsătoria regelui Ring cu frumoasa Ingeborg.

Regele văzuse pe braţul miresei brăţara de la Frithiof şi o rugase cu vorbe frumoase să şi-o scoată, acum cînd era soţia altuia. Ingeborg îl ascultase şi dăduse bijuteria soţiei lui Helge, rugînd-o să o înapoieze lui Frithiof, cînd acesta se va întoarce.

De cum intrase Ellide în fiordul Sogn, corăbierii aflaseră ce se întîmplase cu bunurile şi casa lor; Frithiof strînse din buze, ochii i se înnegurară, dar spuse că el mai întîi trebuie să-şi îndeplinească misiunea. Aflînd că regii, împreună cu suita lor, se aflau la Balderhage pentru a aduce sacrificii zeului, navigară într-acolo, iar cînd debarcară Frithiof spuse oamenilor săi să distrugă toate vasele care se aflau trase la ţărm; apoi el, însoţit de Björn, începu să urce spre templu. Aici se aflau cei doi regi, aşezaţi pe tronurile lor înalte, iar pe podea, la picioarele lor, stăteau reginele, încălzind la foc uleiuri, cu care urmau să stropească chipul zeului, după datină. Frithiof se duse drept spre Helge:

— Iată banii! spuse el şi aruncă punga cu bani drept în faţa regelui, cu atîta putere, că regele se rostogoli de pe tron şi îi ţîşni sîngele din gura sfărîmată. S-ar fi prăbuşit în foc, dacă Halvdan nu l-ar fi tras înapoi.

Cînd Frithiof se întoarse ca să iasă, zări pe braţul soţiei lui Helge veriga pe care el o dăruise Ingeborgei; el trase să o scoată, dar bijuteria era strîns prinsă în carne; atunci el smuci atît de tare, că brăţara se rupse, sfîşiind carnea, iar vasul cu ulei pe care regina îl ţinea în mînă, se rostogoli în foc. Flăcări grăbite începură să se prelingă pe pardoseală şi în curînd pîrjolul cuprinse întreaga sală.

Frithiof şi oamenii lui se îmbarcară pe corabie şi plecară; zadarnic voiră regii să-i urmărească, toate vasele lor erau stricate. Plîngînd de furie, rămaseră cei doi nemernici pe ţărm, în timp ce corabia Ellide se pierdea în zare, ca o pasăre mîndră, cu aripi albe.

Trei ani colindară Frithiof şi oamenii lui mările; ei luptară pe multe ţărmuri şi dobîndiră multe bogăţii, dar pe toate le dăruiră celor nevoiaşi. Acum îşi dobîndi Frithiof porecla de „Îndrăzneţul" şi deveni numele lui cunoscut şi temut pe toate mările.

În primăvara celui de al treilea an, ajunseră ei la Viken în Noria de sud şi Frithiof îl rugă pe Björn să îl aştepte acolo pînă în prima zi de vară a anului următor, căci voia să meargă la curtea regelui Ring în Ringerike, pentru a o mai vedea o dată pe iubita lui Ingeborg. Oricît încercă Björn să-l oprească, spunîndu-i că îşi pune viaţa în mare primejdie, nu reuşi.

Frithiof se deghiză într-un vînzător de sare şi se înfăşură într-o manta zdrenţuită, cu glugă, pe care o trase bine pe ochi.

Apoi, îmbrăţişîndu-şi fraţii vitregi, porni la drum.

Cînd intră în măreaţa sală a palatului din Rike, primul pe care îl întîlni fu un copilaş blond, pe chipul căruia recunoscu trăsăturile iubitei lui pierdute.

— Cine eşti tu, străine? îl întrebă copilul.

— Numele meu este Hot şi mă trag din neamul Durere, spuse Frithiof şi merse mai departe.

În fundul sălii se afla o estradă împodobită cu ţesături minunate, iar acolo, pe două tronuri din lemn bine mirositor, împodobite cu flori de aur, şedea bătrînul rege Ring şi soţia sa, regina Ingeborg. Frithiof se apropie şi îngenunche, spunînd că este un negustor care se îndeletniceşte cu negoţul de sare, şi că-l roagă pe rege să-l primească ca oaspete la curtea lui.

Apoi, cînd regele îl întrebă de nume, el spuse că părinţii i-au dat multe nume: Frithiof, Härtiof, Geirtiof, Guntjof, Eytjof, Heljof şi Valtjof, aşa că regele nu are decît să aleagă.

Regele îl rugă atunci să-şi scoată mantaua zdrenţuită, iar cînd şi-o scoase, se văzu că era îmbrăcat în tunică de mătase albastră cu cingătoare de argint, iar pe braţ avea veriga minunată pe care odinioară o oferise ca dar de logodnă iubitei sale.

Regele îl privi lung, apoi porunci slujitorilor să-i aducă o mantie frumoasă din brocart ţesută cu aur.

Cînd Frithiof îşi prinse mantia în copca ei meşteşugită, regele îl invită să ia loc pe estradă, alături de regină.

Aceasta, de îndată ce Frithiof intrase în sală, începuse să tremure nestăpînit; cînd el îşi dezvăluise chipul, pălise ca moartă şi părea că-şi va pierde simţirile; acum, revenindu-şi întrucîtva, vorbi cu glas tremurat, spunînd că nu se cuvine ca un străin să şadă alături de regină.

— Aceasta depinde de străin, iubita mea soţie, îi zîmbi regele şi insistă ca oaspetele să şadă pe locul de onoare, alături de regină.

— Frumoasă brăţară ai, spuse apoi Ring. Multă sare trebuie să fi vîndut, ca să cumperi o asemenea minunăţie...

— Este singura mea avere şi nu mă voi despărţi de ea nici cînd va fi să părăsesc tărîmurile luminii, răspunse Frithiof, în vreme ce culoarea dispărea iarăşi din obrajii frumoşi ai reginei.

Apoi, regele îl invită să le rămînă ospete, deşi regina se împotrivi cît putu, spunînd că nu se cuvine să oprească un om de la îndeletnicirile lui vreme atît de îndelungată.

Frithiof primi invitaţia şi rămase acolo vreme îndelungată.

Era de acum iarnă şi regele îl invită la o plimbare cu sania pe apa îngheţată a fiordului.

În sania din faţă erau purtaţi regele şi regina, în cealaltă venea Frithiof şi în urma lor tot cortegiul de curteni.

— Gheaţa e nesigură, spuse Frithiof, mai bine ne întoarcem.

— Nu cred că e vreo primejdie, spuse regele Ring. Oricum, mai bine ia-o pe regină în sania ta!

Porniră mai departe.

Deodată, se auzi un trosnet îngrozitor şi sania regelui se prăbuşi în apă; fără să stea o clipă pe gînduri, Frithiof se aruncă din sania sa şi prinse hăţurile cailor care se zbăteau printre sloiurile de gheaţă. Şi aşa de mare era puterea lui, şi atît de mult se încordă, că reuşi să-i tragă afară şi astfel salvă el viaţa regelui, sub privirile încremenite de spaimă ale tuturor.

Altă dată, cînd se împrimăvărase şi pădurile erau înverzite şi pline de cîntecul păsărilor, se organiză o vînătoare mare; pe la amiază, regele se simţi ostenit şi dori să se odihnească la umbra unui copac.

Oricît îl îndemnă Frithiof să meargă mai bine înapoi, la palat, nu voi, ci trimise toată ceata vînătorilor mai departe şi el rămase doar în tovărăşia acestuia.

Se aşeză pe mantia întinsă şi aţipi.

Cînd se trezi, îl văzu pe Frithiof stînd în faţa lui, cu sabia scoasă, şiroind de sînge — iar alături, pe iarbă, un lup uriaş cu gîtlejul sfîrtecat.

Regele se sculă, cercetă dihania, apoi se întoarse spre viteaz, spunînd aşa:

— Te-am recunoscut din prima clipă, Frithiof; am vrut să te cunosc mai bine şi să ştiu ce fel de om eşti. De două ori a fost viaţa mea în mîinile tale şi de două

ori mi-ai salvat-o. Află că feciorul nostru cel mare e de fapt fiul tău. Ingeborg îl purta în pîntece cînd mi-a devenit, fără voia ei, soţie. Eu sînt bolnav, Frithiof, şi nu ştiu cît mi-a mai rămas de trăit. Te rog de aceea să rămîi şi să-mi promiţi că te vei căsători cu Ingeborg după moartea mea. Iar eu, ca să nu ai necazuri cu fraţii reginei, îţi voi da chiar de acum numele de rege.

— Mulţumesc, sire, răspunse Frithiof, dar în regatul tău eu nu voi purta niciodată alt titlu decît acela de senior.

Astfel îi întinse regele Ring mîna, iar Frithiof i-o strînse cu respect şi cu dragoste.

Apoi se întoarseră la palat şi nu trecură multe zile pînă ce regele căzu la pat şi se stinse, jelit cu durere adevărată de toţi ai lui. Trupul lui, împodobit cu bijuterii de preţ, fu aşezat pe malul mării şi deasupra se înălţă o movilă semeaţă.

Apoi, seniorul Frithiof porunci un praznic măreţ de înmormîntare, la care fură chemaţi cei mai de seamă regi din nord.

La sfîrşit, Frithiof anunţă căsătoria sa cu Ingeborg şi toţi socotiră că aşa se cuvine.

Zece ani cîrmui Frithiof Ringerike şi în timpul acesta regatul înflori, iar el şi Ingeborg avură mulţi prunci împreună, cel mai vîrstnic dintre ei fiind Huntjof, care avea să cucerească regatul lui Herald.

Acasă, în Sogn, zise într-o zi regele Helge fratelui său Halvdan:

— Ce ruşine a căzut pe capul nostru, să avem sora măritată cu un ţărănoi. Trebuie neapărat să facem ceva, să ştergem pata care ne-a mînjit numele!

Strînseră ei deci armate mari şi porniră spre Ringerike, pentru a-l ucide pe Frithiof şi a pune mîna pe regat.

Frithiof îşi adună şi el oamenii şi în ajutorul lui veni Björn, cu mulţime de viteji.

Bătălia nu fu prea lungă; curînd se văzu de partea cui va fi victoria şi cei doi regi fură prinşi şi aduşi în faţa lui Frithiof.

— Acum va trebui să alegeţi: ori îmi juraţi supunere şi îmi sînteţi vasali credincioşi, ori sînt nevoit să vă iau viaţa.

Cei doi regi nu avură ce face: cu gurile schimonosite de furie, trebuiră să rostească jurămîntul.

Astfel supuse Frithiof Sognul şi îşi luă numele de rege.

Cînd veni timpul, trecu cîrma regatului lui Ring în mîna fiilor acestuia iar el şi Ingeborg trăiră fericiţi pînă la adînci bătrîneţe şi fiii lor deveniră cu toţii oameni de vază.

Pînă în zilele noastre se înalţă pe malul fiordului Sogn movila care acoperă trupul lui Frithiof den Djärve („Îndrăzneţul").

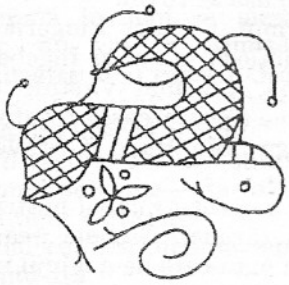

HELGE HJORVARDSSON ŞI VALKIRIA SVAVA

A fost o dată un rege puternic care se numea Hjorvard.

El avea trei neveste: prima se numea Alvhild şi cu ea avusese regele un fiu, pe nume Hedin; a doua soţie, Säreid, îl născuse pe Humlung, iar Sinrjod, a treia soţie, pe Hymling.

Dar regele nu era mulţumit, el iubea atît de tare femeile, încît jurase să se căsătorească cu cea mai frumoasă fecioară din lume.

A întrebat pe toţi călătorii care veneau în regat, cine este cea mai frumoasă femeie din lume, dar toţi, cînd vedeau chipul şi boiul celor trei regine, spuneau că ceva mai minunat nu poate exista în lumea oamenilor şi nu se ştie dacă în Asgård, în lumea celor veşnic tineri, o fi vreo zeiţă mai gingaşă ca pămîntenele acelea.

Regele Hjorvard avea un senior care se numea Idmund şi fiul acestuia era un tînăr frumos şi iscusit, pe nume Atle.

Printre alte meşteşuguri, Atle îl avea şi pe acela de a înţelege graiul păsărilor.

Într-o zi, pe cînd stătea el într-o dumbravă, la poalele unui copac, auzi o pasăre ciripind gureş:

— Sigur că sînt frumoase nevestele regelui, dar mult mai frumoasă în toate cele este Sigrlinn, fiica regelui Svavner din Svavaland.

Atle rugă pasărea să-i spună mai mult, dar aceasta răspunse că vrea plată, şi anume să fie lăsată să-şi aleagă ceva din ce-i aparţinea regelui.

— Cine ştie ce-o să vrei, spuse Atle, poate chiar pe rege, ori vreuna din soţii, ori vreun fiu...

— Nu, vreau doar vitele cu coarne galbene...

— Da, asta cred că vei avea... răspunse Atle şi se duse la rege, spunîndu-i că cea mai frumoasă femeie din lume este Sigrlinn, fiica regelui Svavner din Svavaland.

— Despre regele Svavner se zice că este fiul lui Oden, spuse regele. Zeul este supărat pe mine, aşa că nu va voi să îngăduie căsătoria asta... Nu vrei să te duci tu, să îi ceri mîna pentru mine?

Atle primi şi plecă pe dată; el ajunse în Svavaland, merse la palat şi se înfăţişă regelui, oferindu-i daruri bogate din partea stăpînului său şi arătînd care era dorinţa acestuia.

Alături de tronul regelui Svavner şedea un bărbat înalt, cu barbă căruntă; acesta era Franmar, un senior priceput în vrăjitorii şi care o crescuse pe fiica regelui. El şopti ceva la urechea lui Svavner şi acesta spuse că nu se învoieşte cu căsătoria.

Atle se întoarse cu vestea cea proastă şi regele Hjorvard fu nespus de întristat.

După ce stătu o vreme cufundat în gînduri posomorîte, spuse:

— Ştiu că drumul a fost greu şi mulţumirea puţină, dar te rog să mai faci călătoria o dată. De data aceasta te va însoţi o ceată de oameni bine înarmaţi şi printre ei mă voi afla şi eu.

— Nu ştiu dacă asta va ajuta la ceva, dar dacă asta ţi-e voia, putem porni la drum cînd pofteşti, răspunse Atle.

Zis şi făcut.

Cînd ajunseră pe înălţimile din preajma palatului, văzură fum şi flăcări, auziră strigăte şi zgomot de arme.

Era regele Hrodmar, alt pretendent nenorocos la mîna frunoasei Sigrlinn, care nu suportase refuzul şi hotărîse să ia cu forţa ceea ce nu i se dăduse de bună voie.

Astfel atacase el ţara, îl ucisese pe Svavner şi jefuise palatul.

Regele Hjorvard şi oamenii lui coborîră şi îşi aşezară tabăra lîngă apele unui rîu care curgea pe acolo.

Lîngă rîu era o casă şi pe acoperişul casei stătea o pasăre mare de pază, dar pasărea adormise.

Văzînd aceasta, Atle îşi încordă arcul şi săgeata străpunse pasărea, care căzu moartă.

Această pasăre era de fapt seniorul Franmar, care se prefăcuse în vultur.

Cînd îl văzu zăcînd la pămînt, Atle intră în casă şi acolo găsi ascunse pe frumoasa Sigrlinn şi pe Ålöf, fiica seniorului mort.

Se făcu deci o sărbătoare mare, cînd se întoarseră acasă, şi regele Hjorvard se căsători cu Sigrlinn iar Atle cu Ålöf, şi fie că voiră, fie că nu, fetele nu avură ce face, căci acum erau orfane, fără părinţi care să le apere.

Sigrlinn născu un fiu, pe care îl strigau Fără Nume, căci el nu putea nici un nume să rostească. Altfel, era voinic la trup şi tare priceput la meşteşugul armelor şi tatăl lui aştepta lucruri măreţe de la el.

Într-o seară, pe cînd tînărul stătea pe coama unui deal, privind la soarele care se stingea într-o baie de aur, văzu el venind călare prin văzduh nouă valkirii, una dintre ele fiind mult mai frumoasă şi cu arme mult mai meşteşugite ca ale celorlalte.

Ea îl strigă pe Fără Nume şi îi spuse:

— Îţi dau numele Helge, şi trebuie să vorbeşti, nu să taci, deşi vulturul tăcut sfîşie prada mai grasă.

— Acum mi-ai dat un nume, zise Helge. Ce dar de naşă îmi faci?

— Vîsleşte pînă la Sigarholmen, acolo se află din vremi uitate cincizeci de săbii, dar una este mai bună ca toate, o lamă subţire cu mîner de aur; pe lamă este cizelat un şarpe iar capul lui se odihneşte pe mîner şi ochii lui sînt două rubine scînteietoare.

Helge navigă pînă la Sigarholmen şi găsi sabia, precum îi spusese valkiria, care se numea Svava şi era fiica regelui Eylime din fiordul Limf.

Cînd Helge se întoarse acasă, se înfăţişă tatălui său şi îi spuse:

— De ce îngădui regelui Hrodmar să hălăduiască nestingherit în regatul bunicului meu? Doresc să-mi dai oameni, căci trebuie să răzbun moartea regelui Svavner.

Hjorvard îi dădu oameni şi arme, dar mai de preţ decît toate îşi socotea Helge sabia, pe care o numise Svavanaut.

Plecă, luîndu-l şi pe Atle cu el; îl atacară pe Hrodmar şi îl uciseră.

Cei doi mai săvîrşiră multe fapte demne de cinstire în această călătorie; printre altele, îl omorîră pe uriaşul Hate care îşi avea sălaşul pe un munte, în fiordul Hate.

După luptă, Helge se urcă cu oamenii săi pe corabie, iar Atle rămase de veghe pe punte.

Trecuse de miezul nopţii, cînd în liniştea cea mare care domnea peste pămînt şi peste ape se auzi un clipocit de valuri.

Atle se apropie de bord şi se uită în jos.

În valuri se zbătea o focă uriaşă, cu chip de femeie.

Ea se apropie de corabie şi întrebă cine sînt străinii care tulbură liniştea fiordului.

— Stăpînul meu este Helge Hjorvardsson, răspunse Atle, şi nici unul dintre vitejii lui nu se sperie de dihănii ca tine.

— Aha, dar pe tine cum te cheamă, limbă ascuţită?

— Eu mă numesc Atle, dar tu, cine eşti pocitanie?

— Eu mă numesc Hrimgerd şi sînt fiica lui Hate, pe care l-a ucis stăpînul tău Helge.

— Acum înţeleg, din aşa tată nu se putea naşte ceva mai de soi ca tine, monstrule. Tu erai aia, care ne tot aţinea calea cînd a fost să intrăm în fiord? Dar parcă te cinstisem cu o săgeată, cum de mai trăieşti?

— Aceea a fost mama mea, şi pe ea aţi omorît-o... Ah, Atle, nu vrei să vii, să stăm puţin de vorbă... Am să-ţi spun un secret...

— Păstrează-ţi secretele pentru cine-i prost să te asculte, mortăciune... Chiar crezi că sînt atît de năred să mă las momit de tine, să las corabia fără pază?

— Spunei lui Helge că îl iert dacă îmi plăteşte despăgubiri pentru moartea tatălui meu.

— Şi cam ce fel de despăgubire ar dori inimioara ta neagră?

— A, nu cine ştie ce... Doar să mă lase în patul lui o noapte...

— Cine ar dormi cu tine, fiară împuţită, ar trebui să fie nebun cu totul... Încearcă cu piticul Luden de pe insula Tröll, am auzit că e cel mai urît om din lume!

— Păi sigur, înţeleg eu cu cine ar vrea Helge să doarmă... I-a furat minţile valkiria care îl ocroteşte, de nu pot eu ajunge la voi...

— Aşteaptă puţin, Hrimgerd! Helge parcă spunea ceva... Dar era doar o valkirie?

— Nu, erau nouă, de nouă ori nouă, dar una singură e mereu în minţile lui Helge, şi e aşa de frumoasă, cînd călăreşte cu părul ăla auriu în vînt, că ţi se face şi greaţă! Dar vă vin eu de hac la toţi, n-avea grijă!

— Hrimgerd, Hrimgerd, răsare soarele! Priveşte spre răsărit, ciumă! Te-am păcălit! Acum te vei preface în stei de piatră, şi aşa vei rămîne în vecii vecilor!

Şi aşa s-a întîmplat. Căci la răsăritul soarelui, trolii se prefac în stane de piatră.

Iar Helge îşi cîrmi corabia drept spre fiordul Limf şi acolo se logodi cu Svava, fiica regelui Eylime.

Atît de tare se îndrăgostiră unul de altul, aşa de frumoşi şi topiţi unul de dragul celuilalt erau, că cine îi vedea, îşi simţea inima caldă şi ochii plini de lacrimi.

Cînd se împrimăvără, Helge porni din nou cu vitejii lui, în vreme ce Svava îşi îndeplinea îndatoririle ei de valkirie.

Acasă, în Noria, regele Hjorvard conducea ţara împreună cu fiul său cel mare, Hedin.

Într-un ajun de anul nou, fusese Hedin singur la vînătoare şi, pe cînd se întorcea, îi ieşi în cale o fată de trol, călare pe un lup alb.

— Vrei să te însoţesc? îl întrebă ea rîzînd.

— Nu fac eu tovărăşie cu oricine, îi răspunse Hedin.

— Vorbele astea să ţi le aminteşti diseară, la ospăţ! îi strigă făptura, dispărînd printre brazi.

Seara trebuia sacrificat un vier în cinstea zeiţei Freja şi era obiceiul ca oamenii să îşi aşeze mîinile pe spinarea animalului şi să facă o promisiune, care cu orice preţ trebuia îndeplinită în anul care venea.

Hedin nu ştiu ce se întîmplă cu el, dar cînd îi sosi rîndul, strigă cu voce tare — şi vorbele i se părură

rostite de altul, nu de el! „În anul care vine jur să mă însor cu Svava care e iubita fratelui meu Helge".

Cum spuse asta, îşi regretă atît de tare vorbele nesăbuite, că nu mai vru să stea printre ai lui, ci plecă spre sud, pentru a-şi întîlni fratele şi a-i cere iertare.

Cînd, în cele din urmă, se întîlniră, Helge îl întrebă:

— Îmi aduci vreo veste din ţară?

— Îţi aduc cea mai proastă veste, frate, răspunse Hedin cu chipul întunecat. În noaptea anului nou am jurat să mă însor cu logodnica ta mult iubită, Svava. Nu înţeleg ce a fost cu mine. Altcineva, o forţă rea a vorbit atunci în mine. Helge, Helge, ce să fac?

— Nu fi întristat, frate, spuse viteazul Helge. Jurămîntul făcut în noaptea de anul nou trebuie ţinut, chiar după ce te trezeşti din beţie. Acum trei nopţi am fost provocat la un duel de răzbunare, şi s-ar putea să fiu învins, iar atunci tu vei putea împlini jurămîntul.

— O, frate, nu rosti vorbe atît de crude. Mai bine ia-mi viaţa... Moaie spada în sîngele meu şi ea să-ţi aducă victoria...

Apoi Hedin povesti întîlnirea pe care o avusese în seara de anul nou şi despre ameninţarea fetei de trol, iar Helge spuse:

— Aceea a fost ursitoarea mea, ea ştia că sînt menit morţii şi de aceea m-a părăsit, ca să te urmeze pe tine. Tu ştii că atunci cînd cineva moare, destinul stirpei este continuat de altul din neam. Tu eşti cel ales.

Cel care îl provocase la luptă pe Helge era Alf, fiul regelui Hrodmar şi el ceruse acest duel pe viaţă şi pe moarte pentru a răzbuna moartea tatălui său, pe care Helge îl ucisese tot pentru a răzbuna un omor al unei rude, al bunicului său, regele Svavner, fiul lui Oden.

Pentru luptă fusese pregătit un loc rotund, împrejmuit cu nuiele ascuţite de alun, iar în cerc era întinsă o piele albă, pe care luptătorii trebuiau să stea.

Lupta începu, cei doi încrucişară săbiile. Dar Helge lovea slab, căci el îşi presimţea moartea şi cei cărora li se întîmplă aşa, niciodată nu cîştigă.

„Ea călărea un lup", murmura Helge. „Ea ştia că Fiul Sigrlinnei avea să stea în locul încercuit de aluni, altfel nu i-ar fi oferit lui Hedin să-l urmeze".

Lupta fu lungă şi îndîrjită, dar ea sfîrşi cu aceea că Helge primi „rana răzbunării".

Înainte de a muri, îşi trimise cel mai apropiat prieten, pe Sigar, să o aducă acolo pe Svava, fiica regelui Elyme.

Sigar încălecă cel mai iute cal şi îi sfîrtecă burta cu pintenii, gonind ca să ajungă la Limfjorden.

— Ce i s-a întîmplat iubitului meu? strigă disperată Svava. S-a înecat? Voi biciui marea pînă la sînge. A fost răpus de armă? Voi lua viaţa ucigaşului, înainte ca soarele să apună.

— Zace cu pieptul străpuns pe locul stabilit pentru duel, la Frekastenen. Alf Hrodmarsson l-a doborît.

Svava călări prin văzduh peste mare şi ajunse la Frekastenen înainte ca soarele să apună.

Ea îngenunche, şi lacrimile îi picurau pe pieptul iubitului.

— Nu plînge, Svava, lacrimile tale îmi fac rănile să sîngereze, spuse Helge. Cu limbă de moarte îţi poruncesc să-ţi speli sîngele de pe mîini şi lacrimile de pe obraji şi să fii mireasă fratelui meu Hedin, iar el să-ţi fie soţ legiuit în locul meu.

— Asta nu se poate, Helge, răspunse Svava. Cînd am schimbat inelele, am jurat să nu iubesc alt bărbat în afara ta şi jurămîntul meu a fost primit de zei. Niciodată nu voi putea avea bărbat după moartea ta.

Acum sosise şi Hedin şi el se apropie spunînd:

— Sărută-mă, Svava, căci un lucru trebuie să ştii. Îmi părăsesc casa şi prietenii şi jur să nu revăd

crîngurile din Rogheim înainte de a răzbuna moartea fratelui meu şi de a împlînta tăişul săbiei mele în inima lui Alf Hrodmarsson. Helge a fost cel mai bun şi cel mai nobil din cîţi viteji au văzut lumina soarelui şi eu n-aş fi demn de numele de om, dacă nu l-aş răzbuna.

— Răzbună-i moartea şi îndeplinirea faptei să nu întîrzie, spuse Svava. Eu te voi ajuta, dar mireasă nu-ţi voi fi niciodată.

Astfel îşi află sfîrşitul Helge Hjorvardsson, iar Hedin urcă pe corabie şi colindă mările pînă cînd îl află pe Alf, fiul lui Hrodmar. El îl ucise şi răzbună astfel moartea fratelui său; iar Svava jeli pînă cînd soarele o luă şi ea muri cu fruntea sprijinită pe pietrele care acopereau trupul iubitului.

Dar se spune că ei se vor naşte din nou şi se vor iubi iarăşi, dacă asta poate fi adevărat.

MOARTEA LUI BALDER

Într-o dimineaţă zeul Balder se trezi tare neliniştit, căci avusese un vis care îi tulburase sufletul. Le povesti zeilor visul şi Oden înţelese că viaţa celui mai frumos dintre fiii lui era în primejdie.

Cu inima plină de îngrijorare, Oden merse în cetăţuia sa Hlidskjalf şi se aşeză pe tronul de pe care putea să vadă toate cele nouă lumi. Un vîrtej de gheaţă şi ceţuri i se arătă în faţa ochilor şi zeul înţelese că vedea un colţ îndepărtat şi pustiu din Nifelheim. Prin ceaţă se desluşi un mormînt acoperit de zăpadă şi el ştiu că acolo zăcea din timpuri uitate prezicătoarea Völva. Înţelese atunci că trebuia să se sfătuiască cu spiritul acesteia.

În zorii zilei următoare, puse şaua pe Sleipner şi porniră în galop pînă în îndepărtatul regat subpămîntean al Helei.

Cînd ajunse la stîncile negre unde Garm cel cu pieptul plin de sînge mîrîia în întuneric, făcu un semn doar şi cîinele infernal se ghemui schelălăind, iar zeul trecu mai departe.

Oden nu dorea ca Hel să afle că a pătruns în împărăţia ei, dar pe cînd se strecura printre gheţurile bîntuite de fantome, văzu de departe o agitaţie neobişnuită în cetatea reginei şi înţelese că se făceau pregătiri pentru a primi un oaspete de vază.

În cele din urmă, ajunse la colţul îndepărtat unde se afla mormîntul pe care îl căuta. Privi movila care se întrezărea prin ceţuri şi desluşi runele magice, silind fiinţa care zăcea înăuntru să i se arate şi să vorbească.

Din ceţurile învălătucite se desluşi imaginea unui cap, atît de bătrîn, că ţeasta se străvedea sub piele. Era prezicătoarea. Ea nu putea privi înapoi, ci doar în viitor ajungea privirea ei, acolo unde se aflau toate cîte se vor întîmpla de-a lungul secolelor.

Völva şopti, o şoaptă care părea a fi doar adierea unor vremi de mult trecute:

— Cine îmi tulbură odihna? Secole au trecut, neaua m-a încălzit, ploaia m-a înviorat, roua m-a hrănit...

— Sînt Vegtam, fiul lui Valtem, spuse Oden. Vin din lumea se sus şi vreau să ştiu pentru cine sînt aşternute perne pe băncile din regatul Hel şi e pregătită mîncare şi băutură?

— Runele tale sînt puternice, Vegtam, fiu al lui Valtem.

Trebuie să ştii şi tu: berea fermentează şi miedul spumuieşte în butoaie pentru Balder, fiul lui Oden. Helul se va bucura la sosirea lui, dar zeii vor jeli. Vorbesc fără voie, lasă-mă să mă întorc la odihnă.

— Stai, Völva! Aşteaptă! Întrebările mele nu s-au isprăvit. Spune-mi, cine va fi ucigaşul lui Balder?

— Mîna zeului orb va purta creanga funestă. Fără voie am vorbit, acum vreau să tac.

— Aşteaptă! Spune, cine îl va răzbuna pe Balder?

— Fecioara Rind va purta pe Vale, fiul lui Oden. Acest copil nu-şi va spăla mîinile şi nu-şi va pieptăna părul, înainte de a-l duce la rug pe ucigaşul lui Balder. Fără voie...

— Nu, Völva, nu! Pe runele magice îţi poruncesc, răspunde la ultima întrebare: care e ultimul cuvînt pe care Oden îl va şopti în urechea fiului său Balder, cînd acesta va zăcea pe rug?

Gura fără buze se deschise într-un ţipăt stins:

— Tu nu eşti Vegtam, fiul lui Valtem! Doar Oden ştie de acest mesaj! Eşti Oden! Oden! Oden!

Zeul galopă înapoi, spre ţărmurii luminii. De îndată ce ajunse în Asgård, chemă toţi zeii la sfat. Nu dezvălui nimic despre călătoria sa, spuse doar că viaţa lui Balder este ameninţată şi că trebuie luate toate măsurile pentru a o apăra.

Zeiţa Frigg spuse că ea va pune să jure totul, focul, apa, fierul şi celelalte metale, stîncile, pămîntul, copacii, bolile, animalele, otrăvurile şi şerpii că niciodată nu vor face rău fiului ei. Abia hotărîseră, că hotărîrea s-a şi împlinit: toţi şi totul îl iubeau atît de mult pe Zeul Gingaş, încît cu drag jurară să nu-l rănească.

O urmare demnă de mirare fu că Balder niciodată nu se tăie cu un cuţit, niciodată nu se lovi de o piatră, niciodată nu se înţepă într-un ac şi nu-şi lovi capul ori vreun alt mădular.

Cînd fraţii lui înţeleseseră aceasta, îşi făcură un joc şi deseori la petreceri îl puneau să stea şi cine voia arunca săgeţi ori îl lovea cu sabia sau doar arunca cu o piatră în el: indiferent ce armă se folosea, niciodată Balder nu suferi nici cel mai mic rău.

Numai Loke era nemulţumit şi cea mai fierbinte dorinţă a sa era să-l vadă pe Balder măcar o dată suferind şi se tot gîndea cum să facă să-l rănească pe zeul care nu putea fi rănit.

Într-o zi, la uşa palatului zeiţei Frigg sosi o bătrînă. Ea fu primită, ospătată şi însăşi zeiţa apăru, pentru a o întreba de unde vine şi ce lucruri noi se mai petrec prin lume. Bătrîna a spus că a văzut multe lucruri de mirare, dar mai uimitor şi mai înspăimîntător i se pare ceea ce tocmai a văzut nu departe, în sala în care se întîlnesc şi petrec zeii...

— Mi s-a părut că se întreceau să-l omoare pe Balder, croncăni baba.

— O, asta fac ei mereu, rîse Frigg.

— Dar am văzut cum aruncau cu lănci şi săgeţi în el, şi el nu se apăra...

— Nici o armă nu-l poate răni pe iubitul meu Balder, îi explică Frigg. Am cuvîntul lor, toate mi-au jurat.

— Adică, chiar şi cel mai mic lucru a jurat? se miră baba.

— Ca să fiu sinceră, spuse Frigg, există o plantă micuţă, prea slabă ca să poată creşte singură şi care trebuie să aibă un stejar, ca să se sprijine de el — planta aceasta se numeşte vîsc şi creşte în pădurea de lîngă Valhall — nici n-am putut s-o pun să jure, căci era prea necoaptă ca să poată depune jurămînt.

Baba, care nu era altcineva decît Loke travestit, se întoarse pe călcîie fără să rostească măcar o mulţumire şi nu pierdu timpul, ci se duse drept în pădure ca să găsească vîscul. Nu fu greu să-l desluşească în pădurea întunecată, căci lucea cu frunzele lui luminoase şi boabele dulci, ca nişte perle verzui.

Loke luă o suliţă şi prinse un spin ascuţit de vîsc în locul vîrfului de fier.

Se duse la locul de întîlnire al zeilor care se distrau, ca de obicei, aruncînd cu tot ce nimereau în Balder.

În afara cercului lor şedea o făptură întunecată, Höder cel orb.

El putea să-şi audă fratele rîzînd şi strigînd şi se bucura, ştiindu-l mulţumit.

O voce îi şopti la ureche:

— Pentru ce nu arunci şi tu?

— Pentru că nu văd unde stă, şi nici nu am nimic de aruncat. Zeii nu mă lasă să port sabie ori altceva, deoarece se tem să nu mă rănesc.

— Fă cum fac ceilalţi şi onorează-l pe Balder, zise Loke. Am să te conduc pînă la el. Uite, aruncă suliţa asta în el.

Hölder luă suliţa cu vîrf de vîsc şi făcu cum îi zisese Loke, o aruncă înspre Balder.

Suliţa merse drept în inima acestuia şi Balder căzu mort la pămînt. Cînd înţeleseră că Balder a murit, zeii rămaseră ca împietriţi.

Se uitau unul la altul şi se întrebau: „Cine a făcut asta? Şi cum?" Tristeţea lui Oden a fost şi mai amară decît a celorlalţi, deşi întîmplarea nu-l surprinsese. El ştia ce înseamnă moartea lui Balder: începutul sfîrşitului.

Cînd zeii îşi reveniră un pic, vorbi Frigg:

— Cine vrea să cîştige dragostea zeilor şi recunoştinţa lor veşnică, ducîndu-se în Hel şi încercînd să readucă sufletul lui Balder? Cine vrea s-o întrebe pe regina Hel ce zălog cere ca să-l lase pe Balder să se întoarcă acasă?

Atunci, unul din fiii lui Oden şi ai lui Frigg, numit Hermod cel iute, spuse că el e gata să îndeplinească periculoasa misiune.

Astfel Oden îi dădu calul Sleipner şi Hermod sări în şa şi plecă.

Iar zeii ridicară cu grijă trupul lui Balder şi-l purtară pînă la malul mării. Corabia lui Balder se afla aici; era una din cele mai mari şi frumoase corăbii din Asgård şi rugul de înmormîntare fu ridicat pe puntea ei.

Apoi trupul fu purtat pe umeri pe corabie.

Nanna izbucni atunci în lacrimi, căci nu voia să-l lase pe Balder să călătorească singur în regatul întunericului. Ea se urcă pe rug alături de trupul iubit, pentru ca amîndoi să fie mistuiţi de flăcări. O ceată mare se strînse acolo şi alături de zei se aflau şi mulţi uriaşi, căci Zeul Gingaş fusese iubit de toţi.

Oden îşi aruncă inelul Draupner în foc şi calul lui Balder, înşeuat, fu aruncat alături de stăpînul său.

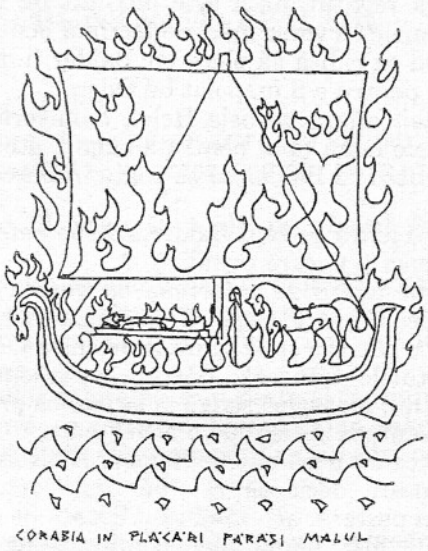

CORABIA IN FLĂCĂRI PĂRĂSI MALUL

Şi astfel corabia în flăcări părăsi malul.

Întunericul se lăsa şi uriaşa corabie naviga ca o lebădă mîndră pe valurile de foc.

În acest timp Hermod călărea spre Hel.

Nouă zile şi nouă nopţi străbătu el văi şi dealuri

întunecate, pînă ajunse, şi acolo se duse drept spre sala cea mare a palatului.

Aici Balder şi Nanna stăteau la loc de cinste; ei se bucurară cînd îl văzură şi-l întrebară ce se mai întîmplă în lumea celor vii.

Iar Hel, întorcînd spre el chipul de culoarea nopţii, îl întrebă ce veste poartă.

Îndelung şi mişcător vorbi Hermod şi în cele din urmă Hel îi spuse că e gata să-l lase pe Balder să-i părăsească regatul, dacă este într-atît de iubit, încît toate făpturile să verse măcar o lacrimă pentru el.

Hermod se ridică să plece iar Balder îi dădu inelul Draupner pentru a fi înapoiat lui Oden.

Cînd zeii aflară vorbele Helei, trimiseră mesageri în toate cele nouă lumi pentru a ruga toate fiinţele să plîngă, pentru ca Balder să se poată întoarce în lumea vie.

Şi toţi îl jeliră pe zeul Balder, zei, oameni, animale, pietre, copaci şi fiecare metal.

Cînd mesagerii se întorceau cu vestea cea bună, trecură pe lîngă o peşteră în buza căreia stătea ghemuită o bătrînă şi o rugară şi pe ea să facă aşa cum toate făpturile făcuseră. Bătrîna nu răspunse; abia cînd unul din mesageri strigă la ea, ridică privirea rece de şarpe veninos şi zise cu voce cîrîitoare:

— Dar ce-mi pasă mie de Balder? Niciodată nu l-am iubit şi n-are decît să rămînă unde este! Apoi se ascunse în peşteră, hohotind răutăcios.

Zeii au fost nemîngîiaţi cînd au auzit refuzul vrăjitoarei, căci din cauza ei Balder era condamnat să rămînă în lumea subpămînteană... Ei se întristară din cauza unei atît de nemăsurate răutăţi şi se întrebară cine putea fi vrăjitoarea.

Curînd înţeleseră: doar Loke putea fi atît de plin de ură.

RĂZBUNAREA ZEILOR

Loke ştia prea bine că moartea lui Balder nu va rămîne nerăzbunată şi de aceea se grăbi să se ascundă de mînia lor.

Tatăl zeilor îl văzu însă de pe tronul lui din Hlidsjalf.

Loke îşi găsise adăpost pe un munte îndepărtat; acolo îşi construise o casă cu ferestre şi uşi pe toate cele patru părţi, ca să poată fugi, înainte de a fi înconjurată casa.

În timpul zilei se prefăcea în peşte şi înota într-un heleşteu în care se vărsa o cascadă, iar seara şi-o petrecea înnodînd din sfori năvodul cu care îşi pescuia hrana.

Dar timpul lui aproape se scursese.

Era seară cînd Loke zări zeii care veniseră să-l prindă. Aruncă plasa pe jăratec şi ieşi pe uşa cea mai îndepărtată.

Zeii erau conduşi de Kvase, cunoscut pentru înţelepciunea lui. Năvălind în casă, găsiră încăperea goală, dar Kvase desluşi pe jăratec urma năvodului şi văzu peste tot solzi argintii.

Le spuse zeilor că Loke se ascunde sub înfăţişarea unui peşte şi ei se apucară să împletească o plasă, chiar după desenul care se mai putea vedea pe tăciuni.

Dimineaţa următoare merseră la heleşteu şi Tor rămase pe mal, ţinînd un capăt al năvodului, în vreme ce ceilalţi intrară în apă, măturînd fundul apei cu plasa bine întinsă.

De trei ori încercară zeii să-l prindă fără să reuşească, deoarece Loke se ghemuise între două pietre, lăsînd să treacă năvodul pe deasupra.

Iar cînd Tor, bănuind şiretlicul, îngreună plasa cu bolovani, Loke înotă în grabă la mal, gîndind să fugă.

Dar acolo îl aştepta Tor şi, prinzînd peştele lunecos în degetele răsfirate, se pregăti să-i rupă spinarea.

Zeii ceilalţi strigară că moartea ar fi o pedeapsă prea uşoară. Loke, care îşi reluase înfăţişarea obişnuită, plînse şi îi rugă, dar, tăcuţi, zeii îl duseră în ţinutul subpămîntean, pînă într-un loc trist şi întunecat, nu departe de cel în care fusese legat Fenrir. Acolo se afla o peşteră neagră; două stînci fură prăvălite, astfel încît să formeze semnul V, semn magic care avea să-l împiedice să poată fugi.

Aici fură aduşi toţi cei din sîngele lui: unul din fiii săi fu prefăcut în lup, iar cu măruntaiele celuilalt fu legat Loke.

Iar uriaşa Skade, fiica lui Tjatse şi soţia lui Njord, fu transformată într-o viperă monstruoasă.

Zeii o atîrnară de spinare deasupra lui Loke, astfel încît veninul ei picura pe faţa acestuia.

Soţia lui Loke, Sigyn, îl iubea aşa de tare, încît îi rămăsese credincioasă. Ea ceru să i se permită să stea lîngă el în veci. Şi astfel stă Sigyn plîngînd lîngă soţul ei, şi în mîini are un vas, în care încearcă să prindă picăturile otrăvite. Cînd vasul se umple, se grăbeşte să-l deşerte. Iar atunci veninul care curge din dinţii

otrăviţi, arde ochii lui Loke şi strigătele lui zguduie tot Midgârdul.

Astfel va sta Loke pînă ce va sosi ultima Ragnarök.

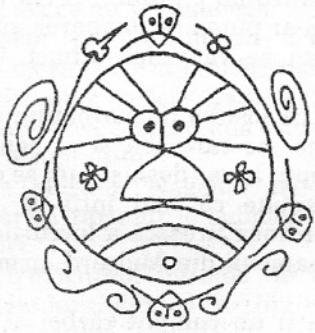

RAGNARÖK, ZIUA JUDECĂŢII

Există multe povestiri care vorbesc despre această cumplită zi, în care zeii şi, alături de ei, toate forţele luminii se vor înfrunta cu răul... A cui va fi victoria, e greu de ştiut. S-ar putea ca Ragnarök să fie sfîrşitul... Nu se ştie, asta se va vedea atunci, în cumplita zi Ragnarök.

Se ştie doar că sosirea Ragnarökului va fi precedată de multe semne, pe care zeii şi oamenii, dacă vor fi destul de înţelepţi, le vor desluşi cum se cuvine.

Astfel, se spune că mai întîi se va produce o schimbare în ordinea firească a lucrurilor — cei dintîi o vor observa oamenii din Midgård, urmaşii lui Ask şi Embla.

Mai întîi va fi un cumplit război al lumii; josnica lăcomie şi invidia vor îndemna oamenii să săvîrşească fapte nebuneşti şi fără deosebire să se omoare unii pe alţii, astfel încît părinţii îşi vor omorî copiii şi fraţii se vor ucide între ei, nimeni nu va mai cunoaşte mila şi îndurarea, iar minciuna, jaful şi crima vor domni peste tot şi toate.

Curînd după aceste lupte întunecate, va sosi iarna Fimbul, care va cuprinde de fapt trei ierni fără vreo vară între ele; atunci vor cădea zăpezi nesfîrşite, gerul va fi tare ca cremenea şi vijeliile tăioase ca pumnalele.

Şi cerul nu va putea oferi nici o speranţă, căci se va întîmpla şi un alt lucru, mult mai îngrozitor: Soarele va fi prins din urmă de lupul uriaş care e mereu pe urma sa şi va fi sfîşiat, iar Luna la rîndul ei va fi ajunsă şi sfîrtecată; iar stelele vor începe să se prăbuşească de la locurile lor, lăsînd cerul negru ca smoala.

Ultimul semn va fi cînd pămîntul va începe să tremure şi să se zguduie; atunci pădurile se vor smulge din rădăcini, stîncile se vor fărîmiţa şi toate legăturile se vor rupe.

Alvii şi piticii se vor tîrî îngroziţi în grotele lor, înspăimîntaţi de ceea ce nu vor înţelege.

Iar cînd scoarţa pămîntului va crăpa, atunci Fenrisulv se va elibera; şi prin crăpăturile scoarţei va începe să curgă apă, căci Şarpele Lumii, în îngrozitoarea lui furie, va scăpa coada dintre fălci şi va începe să urce spre suprafaţă.

Atunci corabia morţilor Nagelfar îşi va îmbarca echipajul şi va părăsi tărîmurile subpămîntene, unde aşteaptă de veacuri.

La strigătul cîrmaciului, miriade de vîsle se vor scufunda în valurile învrăjbite şi corabia va fi purtată pînă la ţărmul Asgårdului.

Echipajul lui va fi format din întreaga lume funestă a Helului şi căpitan şi cîrmaci va fi cel mai cumplit duşman pe care oamenii şi zeii l-au avut: Loke.

El se va elibera din legături la prima zguduire a pămîntului şi se va alătura fioroşilor lui fii Fenrirulv şi Midgårdorm.

Vîrcolacul Fenrir se va repezi şi fălcile lui căscate vor sfîşia cerul, în vreme ce flăcările care îi vor ţîşni din nări vor arde totul.

Şarpele Midgârdului va sufla un nor uriaş de otravă, care va pîrjoli cerul şi pămîntul în fum şi putoare.

Într-un bubuit cumplit se va rupe cerul şi prin spărtură vor galopa Uriaşii Focului din Muspellheim.

Surt va călări un armăsar de flăcări şi în urma sa focul va mistui totul.

Copitele Uriaşilor Focului vor bubui, cînd ei vor trece peste podul Bifrost şi curcubeul se va rupe în urma lor.

Toţi se vor îndrepta spre locul stabilit pentru cea din urmă înfruntare — cîmpia pustie Vigrid.

Fenris şi Şarpele Lumii vor fi acolo, într-acolo vor mărşălui făpturile din Hel, umăr la umăr vor păşi Uriaşii de Gheaţă şi Uriaşii Muntelui, conduşi de stăpînii lor.

Cîmpia se va umple de sute de mii de fiinţe, nemărginita armie a forţelor Răului.

Apoi, în tăcere, vor aştepta.

În dimineaţa Ragnarök va cînta cocoşul Gullenkamme — pentru cea dintîi şi cea din urmă dată — şi luptătorii vor fi treziţi din somn de trîmbiţatul lui puternic.

Iar Heimdall va pune la buze cornul Gjallar şi sunetul cornului va pătrunde pînă în cele mai îndepărtate unghere din cele nouă lumi, pentru a chema la luptă toate forţele Binelui.

Iar la auzul sunetului prevestitor de nenorocire, Yggdrasil va începe să tremure şi să se scuture.

Oden va galopa spre izvorul lui Mimer pentru a cere sfatul înţeleptului, dar acum pentru prima oară capul lui Mimer nu va răspunde.

Şi Oden va galopa înapoi, spre Asgård, cu inima grea de presimţiri rele.

Zeii şi eroii îşi vor îmbrăca armurile şi se vor îndrepta spre cîmpia Vigrid.

Vor fi acolo Oden, cu coif de aur şi ţinînd în dreapta lancea Gunger, Zeul cu Barba Roşcată, ţinînd strîns în pumn frîiele ţapilor neîmblînziţi; Frej, Tyr şi Heimdall vor călări alături, toţi cu arme năprasnice; mai departe se va afla tăcutul Vidar, încălţat în Gheata cu Talpa Groasă.

Iar în spate vor veni eroii, bersecii şi valkiriile — şi vor fi atît de mulţi, că pămîntul va dudui sub copitele cailor.

Ce se va întîmpla cînd cele două armate se vor ciocni?

Prevestirea este cumplită: ea spune de-a fir a păr tot ce se va petrece atunci, în cumplita zi Ragnarök.

Se spune cum va pieri Părintele, zeul Oden, sfîşiat de Fenris şi cum Tor, odinioară apărătorul Asgårdului, se va prăbuşi, încolăcit de cumplitul Şarpe al Lumii.

Tăcutul Vidar va apuca să ucidă vîrcolacul, răzbunînd astfel moartea lui Oden.

Tyr va înfrunta pe monstruosul cîine Garm şi ei vor pieri, ucigîndu-se unul pe altul.

Heimdall va fi cel ales să-l întîlnească pe Loke şi ei doi vor lupta prefăcuţi în două vîrtejuri de foc, iar cînd flăcările se vor întîlni, la fel de puternice, se vor arde unele pe altele — şi astfel vor pieri Heimdall şi Loke şi în urma lor va rămîne doar un pumn de cenuşă.

Ultima luptă va fi între Frej şi uriaşul Surt, dar lupta va fi lipsită de speranţă — cu mult timp în urmă zeul a dat sabia ca preţ al iubirii — şi acum, în ultima bătălie, va trebui să lupte cu mîinile goale...

Cînd Frej se va prăbuşi, Surt va ridica triumfător sabia lui de foc, mai strălucitoare ca o mie de sori şi

rotind-o în văzduh va aprinde aerul şi pământul şi totul... şi universul va dispare, în fum şi întuneric şi va fi din nou ca la început: haos, neformă, nefiinţă, precum se spune în vechea carte „Voluspa":

Soarele scade se-ntunecă
se-afundă pământul sub mare
strălucitele stele
se-aruncă din ceruri
focul se-ncinge
cu fum fumegînd în vîrtejuri
fuioare de foc năvălesc
să lovească chiar cerul.

ÎNTOARCEREA ZEILOR

Mai există o prezicere, care spune că nu acesta va fi sfîrşitul; căci, precum se ştie, există totdeauna o speranţă şi universul însuşi se întemeiază pe această necontenită şi contradictorie prefacere.

Mai există, deci o speranţă...

Prezicerea spune că întoarcerea zeilor ar avea legătură cu acel mesaj tainic pe care Oden avea să-l şoptească în urechea lui Balder, cînd acesta avea să zacă mort pe rug.

Probabil că acest mesaj avea legătură cu istoria viitoare. Întîlnirea lui Oden cu Völva este plină de înţelesuri greu de descifrat, dacă nu le legăm de această viitoare reîntoarcere a zeilor. Astfel, prezicătoarea vorbise atunci despre fecioara care va dărui un fiu lui Oden. Fata se va numi Rind şi fiul ei Vale. Destinul copilului era să răzbune moartea lui Balder şi să-l trimită pe Höder, zeul orb, în Hel.

Dar nici acesta nu e sfîrşitul.

După profeţii, pămîntul va apărea din nou, proaspăt şi verde, din mare, iar cascadele se vor rostogoli iarăşi peste stînci, în vreme ce vulturii vor

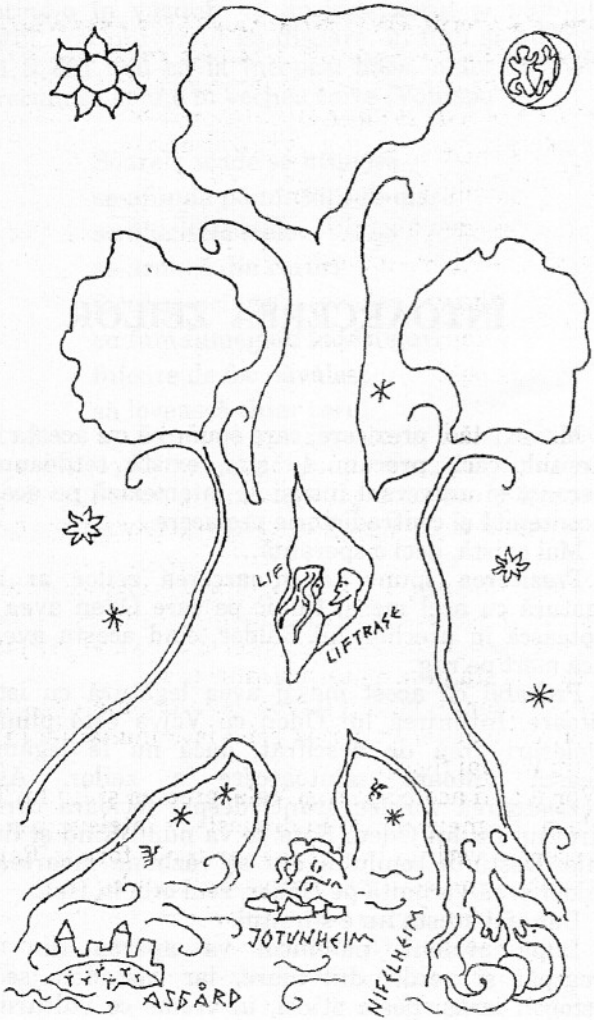
LIF
LIFTRASE
JOTUNHEIM
NIFELHEIM
ASGÅRD

zbura în azurul fără sfîrşit, aşa cum tot „Voluspa" glăsuieşte:

Se vede iar ieşind
pentru a doua oară
pămîntul din mare
gingaş înverzit;
cascadele iar cad
vulturu-acolo zboară
şi năpustind spre ape
ia peştele de solzi.

Zeii vor clădi atunci un nou Asgård şi se vor întîlni, după obicei, în străvechiul loc de desfătare, valea Ida, iar în iarba nouă, verde, vor regăsi vechile lor mingi şi discuri de aur cu care obişnuiau să joace străvechile jocuri.

Atunci pămîntul va rodi fără să aibă nevoie de sămînţă, vremea va fi necontenit blîndă şi bolile şi moartea nu vor mai exista, căci Răul va fi stîrpit în lumea aceasta proaspătă şi strălucitoare.

Iar Balder se va reîntoarce, şi împreună cu el va fi Höder, care acum va putea privi la minunăţiile lumii, căci nu va mai fi orb.

Vor mai fi acolo Vidar şi Vale, precum şi fiii lui Tor, Mode şi Magne; vor trăi în dragoste şi înţelegere şi vor redescoperi vechile învăţături iar toate forţele Răului vor fi uitate, ori socotite doar vechi legende.

Şi ce se va întîmpla cu oamenii?

Ei, trebuie spus că atunci cînd Ragnarök a început, arborele lumii Yggdrasil s-a cutremurat, a fost greu lovit, dar nu s-a prăbuşit.

Doi oameni vor fi fost destul de înţelepţi ca să se caţere în crengile copacului, şi să se ascundă sub coaja groasă, chiar în clipa în care Surt începuse să-şi rotească sabia de foc împotriva universului. Aceşti oameni, un bărbat şi o femeie, numiţi Liftrase şi Lif, vor supravieţui. Din ei se va naşte puzderia de oameni ce va năpădi noul pământ.

Iar sus, pe cer, fiica soarelui, nu mai puţin frumoasă ca soarele, va urma drumul pe care obişnuia să meargă mama ei odinioară.

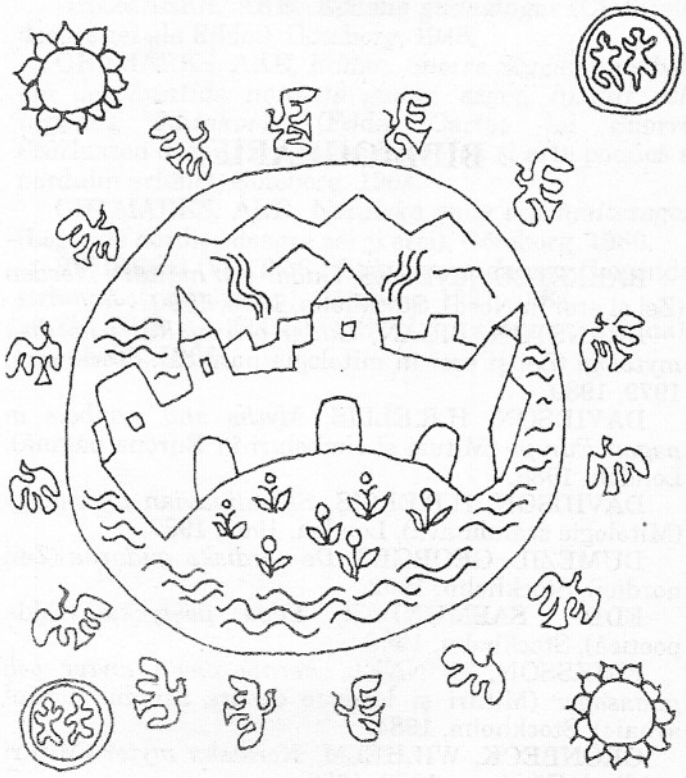

BIBLIOGRAFIE

BAEKSTED, ANDERS, *Gudar och hjältar i Norden* (Zei şi eroi în Nord), Stockholm, 1970, 1990.

BRANSTON, BRIAN, *Gudar och hjältar i nordisk mytologi* (Zei şi eroi în mitologia nordică), Stockholm, 1979, 1989.

DAVIDSON, H.R.ELLIS, *Myths and symbols in pagan Europe* (Mituri şi simboluri în Europa păgînă), London, 1988.

DAVIDSON, H.R.ELLIS, *Skandinavian mythology* (Mitologie scandinavă), London, 1969, 1982.

DUMEZIL, GEORGES, *De nordiska gudarna* (Zeii nordici), Stockholm, 1962.

EDDA, SAEMUNDAR, *Edda poetycka* (Edda poetică), Stockholm, 1986.

ERIKSSON, GUNNEL, *Fornnordiska myter och gudasagor* (Mituri şi legende despre zei din nordul arhaic), Stockholm, 1984.

GRÖNBECK, WILHELM, *Nordiska myter* (Mituri nordice), Göteborg, 1972, 1982.

HULTKRANTZ, ÅKE, *Vem är vem i nordisk mytologi* (Cine este cine în mitologia nordică), Stockholm, 1991.

ISAKSSON, OLOV, *Myter: katalog* (Mituri: Catalog), Stockholm, 1983.

KLEEN, CARL WILLIAM, *Våra gudar och deras folk* (Zeii noştri şi poporul lor), Stockholm, 1962.

OHLMARKS, ÅKE, *Eddans gudasånger* (Cîntecele despre zei ale Eddei), Göteborg, 1948.

OHLMARKS, ÅKE, *Eddan. Snorre Sturlussons bok om det forntida nordens gudar, sagor, hjältar och urgamla diktakonst* (Edda. Cartea lui Snorre Sturlusson despre zeii, legendele, eroii şi arta poetică a nordului arhaic), Göteborg, 1964.

OHLMARKS, ÅKE, *Nordiska guda och hjältesagor* (Legende nordice despre zei şi eroi), Göteborg, 1986.

RYDBERG, VIKTOR, *Fädernas gudasaga* (Legende strămoşeşti despre zei), Göteborg, 1927, 1984.

SNORRE, STURLUSSON, *Eddan* (Edda), Stockholm, 1964.

CUPRINS

Pag.

Legenda începutului 5
Crearea lumii 9
Noaptea şi ziua; Soarele şi Luna 11
Yggdrasil, arborele lumii 14
Primii oameni 19
Vîrsta de aur 21
Despre zei şi zeiţe 25
Nornele 30
Loke 32
Fenrir 35
Şarpele Midgârdului 39
Hel şi împărăţia ei 42
Despre vani 44
Căsătoria lui Frej 46
Război în cer 51
Cum au fost reparate zidurile Asgârdului 53
Furtul merelor fermecate 58
Părul zeiţei Sif 65
Din aventurile lui Tor 72
Tor merge la pescuit 73
Tor la Utgârdaloke 77
Furtul ciocanului lui Tor 86
Zeii se pregătesc 91
Povestirea despre Hött — Tremurici 97
Sigurd, omorîtorul de balauri 106
Povestea despre Volund şi Vittka 124
Ragnar Lodbrok şi Kracka 131
Soarta fiilor lui Ragnar Lodbrok 138
Regii din Götaland 145
Frode cel cu moara fermecată 162
Povestea lui Frithiof cel Îndrăzneţ 168
Helge Hjorvardsson şi valkiria Svava 183
Moartea lui Balder 192
Răzbunarea zeilor 199
Ragnarök, ziua judecăţii 202
Întoarcerea zeilor 207
Bibliografie 212

În *Editura Enciclopedică* au apărut:

1. *Dicționar enciclopedic*, vol. I, literele A-C
2. Vasile Breban, *Dicționar general al limbii române*, 2 vol., ed. a II-a
3. V. Olteanu, *Din istoria și arta cărții. Lexicon*
4. M. Bucă și O. Vințeler, *Dicționar de antonime*
5. N. Iorga, *Istoria românilor*, vol. II
6. N. Iorga, *Cărți reprezentative în viața omenirii*, 2 vol.
7. D. Prodan, *Transilvania și iar Transilvania*
8. Ion Bria, *Iisus Hristos*
9. Tacitus, *Istorii*
10. S. Runciman, *Căderea Constantinopolului*, trad. lb. engleză
11. H. Stierlin, *Cheia misterului de la Nazca*, trad. lb. franceză
12. D. Morris, *Maimuța goală*, trad. lb. engleză

În *Editura Enciclopedică* vor apărea:

1. Mircea şi Luiza Seche, *Dicţionar de sinonime*
2. *Dicţionar enciclopedic,* vol. II, literele D-K
3. Colectiv, coordonat de C.Preda, *Enciclopedia arheologiei şi istoriei vechi a României,* vol. I, literele A-C
4. N. Iorga, *Istoria românilor,* vol. III
5. A. D. Xenopol, *Istoria românilor din Dacia Traiană,* vol. IV
6. S. Mehedinţi, *Terra,* 2 vol.
7. M. Manoilescu, *Memorii,* 2 vol.
8. M. Ionnițiu, *Amintiri şi reflecțiuni*
9. Ş. Papacostea, *Românii în secolul ai XIII-lea*
10. L. Frédéric, *Dicționar de arte marțiale,* trad. lb. franceză
11. B. G. De Brito, *Istoria tragico-maritimă,* trad. lb. portugheză
12. V. Lossky, *Teologia ortodoxă,* trad. lb. engleză
13. S. Runciman, *Vecerniile siciliene,* trad. lb. engleză

Redactor: CARMEN ZGĂVÂRDICI
Tehnoredactor: OLIMPIU POPA

Desktop publishing
MORETTI & GALL LTD.

Tiparul executat sub comanda nr. 30.250
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria CORESI
Piaţa Presei Libere, 1, Bucureşti
ROMÂNIA